

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน

โดย
นางสาวศิริกาญจน์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF ESSAY WRITING ABILITY
OF MATHAYOMSUKSA 1 STUDENTS THROUGH GENRE-BASED LEARNING

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education TEACHING THAI LANGUAGE
Department of Curriculum and Instruction
Academic Year 2024
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1
โดย	นางสาวศิริกาญจน์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิณพนธ์ คงวิจิตต์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. คณิต เขียววิชัย)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สรัญญา จันทร์ชูสกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิณพนธ์ คงวิจิตต์)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สง่า วงศ์ไชย)

630620115 : การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2

คำสำคัญ : การเขียนเรียงความ; การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ; แนวคิดอรรถฐาน

นางสาว ศิริกาญจน์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา: การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน อาจารย์ที่
ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน และ
2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิด
อรรถฐาน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนหนองโพวิทยา
อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ด้วยวิธีการสุ่มแบบ
กลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม จำนวน 26 คน ดำเนินการทดลอง
โดยใช้เวลาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 8 คาบ ทดสอบก่อนและหลังเรียนอีก 2 คาบ รวม 10 คาบ
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ 2) แบบวัดความสามารถในการเขียน
เรียงความ และ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถ
ฐาน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการ
ทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยการจัด
กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานสูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05

2. ความคิดเห็นของนักเรียนมีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน
อยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด

630620115 : Major TEACHING THAI LANGUAGE

Keyword : Essay Writing/ Development of Essay Writing Ability/ Genre-based Learning

MISS Sirikarn SENEWONG NA AYUTTHAYA : The Development of Essay Writing Ability of Mathayomsuksa 1 Students through Genre-Based Learning Thesis advisor : Assistant Professor Kingkarn Buranasinvattanukul, Ph.D.

This research aims to 1) compare essay writing ability of Matthayomsuksa 1 students before and after studying through genre-based learning, and 2) study Matthayomsuksa 1 students' opinion towards genre-based learning. The participants in this study consisted of 26 Matthayomsuksa 1/1 students at Nongpho Wittaya School, Photharam District, Ratchaburi, who were enrolled in the second semester of the 2024 academic year. The participants were selected using Cluster Sampling with classrooms used as the sampling units. The study was conducted over a total of 10 class periods, including 8 learning periods, and 2 periods for pre-test and post-test assessments. The research instruments were 1) lesson plans, 2) essay writing ability test, and 3) student opinion questionnaire on genre-based learning. The statistical methods used for data analysis were mean (*M*), standard deviation (*SD*), and dependent t-test.

The research found that

1) students' essay writing ability after participating in genre-based learning was significantly higher than before, at the .05 level of statistical significance.

2) students' opinions on genre-based learning were at the highest level of agreement.

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างสูง ที่ได้ให้ความเมตตาและการสนับสนุนในทุกขั้นตอนของการทำวิทยานิพนธ์ จนทำให้ผู้วิจัยสามารถเรียบเรียงและจัดทำวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้สำเร็จลุล่วงตามเจตนารมณ์ ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิงกาญจน์ บุรณสินวัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ สนับสนุน และเป็นกำลังใจอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการทำวิทยานิพนธ์ อันเป็นแรงผลักดันสำคัญที่ช่วยให้การดำเนินงานวิจัยเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ความสำเร็จของศิษย์ย่อมเกิดขึ้นได้ด้วยแรงสนับสนุนและความเมตตาจากอาจารย์ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พิณพนธ์ คงวิจิตต์ ที่คอยให้ความช่วยเหลือและให้คำแนะนำตลอดการศึกษา ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สรัญญา จันทร์ชูสกุล ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ที่ได้กรุณาขอเสนอแนะทางวิชาการ พร้อมทั้งความเมตตาที่ช่วยให้ผู้วิจัยสามารถพัฒนาผลงานได้อย่างสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สง่า วงศ์ไชย ที่ได้จุดประกายแนวคิดในการพัฒนางานวิจัย พร้อมทั้งให้เกียรติรับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ดร.ฉัตรชัย อธิเกียรติ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิริยา วิริยารัมภะ และ อาจารย์ ดร.สาวิตรี จิตบรรจง ที่ได้กรุณาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบเครื่องมือวิจัยซึ่งมีส่วนสำคัญอย่างยิ่งที่ทำให้งานวิจัยฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณเจ้าของเอกสารและเจ้าของผลงานวิจัยทุกท่าน ที่เป็นแหล่งข้อมูลอันทรงคุณค่าในการศึกษาและเป็นแนวทางสำคัญในการดำเนินงานวิจัยฉบับนี้ หากมีข้อผิดพลาดประการใดอันเนื่องมาจากข้อจำกัดในการดำเนินการ ข้าพเจ้าน้อมรับไว้ด้วยความเคารพ

ขอขอบพระคุณ ดร.ธีระศักดิ์ เจือกวั่น ผู้ซึ่งเปรียบเสมือนพี่ชายและกัลยาณมิตรผู้เปี่ยมด้วยเมตตา คอยให้คำปรึกษา และช่วยเหลือในทุก ๆ ด้านอย่างเต็มใจ

ท้ายที่สุด ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่มาลี แซ่อึ้ง ผู้เป็นแรงสนับสนุนสำคัญในทุกย่างก้าวของชีวิต ขอขอบพระคุณในความรัก และกำลังใจที่มอบให้อย่างไม่มีเงื่อนไข ด้วยแรงใจของแม่ ผู้วิจัยจึงมีกำลังในการก้าวเดินสู่ความสำเร็จ การศึกษาครั้งนี้จะไม่อาจสำเร็จลุล่วงได้ หากปราศจากความรักและแรงสนับสนุนจากท่าน

ศิริกาญจน์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฐ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. กรอบแนวคิดการวิจัย.....	5
3. คำถามการวิจัย.....	8
4. วัตถุประสงค์การวิจัย.....	8
5. สมมติฐานการวิจัย.....	8
6. ขอบเขตของการวิจัย.....	8
7. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
8. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	10
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	12
1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ...	13
1.1 ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	13
2. แนวคิดเกี่ยวกับกับความสามารถด้านการเขียนเรียงความ.....	17
2.1 ความหมายของเรียงความ.....	17
2.2 หลักการเขียนเรียงความ.....	17

2.3 องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ.....	17
2.4 แนวทางในการพัฒนาการเขียนเรียงความ.....	19
2.5 การวัดประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ	19
3. แนวคิดเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน.....	29
3.1 ความเป็นมาของแนวคิดอรรถฐาน.....	29
3.2 แนวทางการสอนตามแนวคิดอรรถฐาน	30
3.4 ประโยชน์ของการสอนเขียนตามแนวคิดอรรถฐาน	43
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	43
4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ.....	44
4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน	45
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	48
1. การออกแบบวิจัย	48
2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	48
3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	49
4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	49
5. การดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	59
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานก่อนและหลังจัดการเรียนรู้	60
2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อกับการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน.....	61
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	67
อภิปรายผล.....	68

ข้อเสนอแนะ	76
ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้	76
ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป	76
รายการอ้างอิง	77
ภาคผนวก	83
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมืองานวิจัย	84
ภาคผนวก ข ผลการตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	86
ภาคผนวก ค เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	107
ภาคผนวก ง ข้อมูลแสดงผลการทดลอง	129
ประวัติผู้เขียน	133

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความของผู้เรียนในปีการศึกษา 2564-2566	2
ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยสาระที่ 2 การเขียน.....	13
ตารางที่ 3 โครงสร้างเวลาเรียน เรื่อง การเขียนเรียงความ รายวิชาภาษาไทย 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	16
ตารางที่ 4 สังเคราะห์ประเด็นในการประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ	25
ตารางที่ 5 เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ	26
ตารางที่ 6 การสังเคราะห์แนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน	34
ตารางที่ 7 แบบแผนการวิจัย.....	48
ตารางที่ 8 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการทดลอง	50
ตารางที่ 9 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ	52
ตารางที่ 10 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเกณฑ์ประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความจากผู้เชี่ยวชาญ	55
ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานก่อนและหลังการทดลอง	60
ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน	61
ตารางที่ 13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง บุคคลที่เปรียบเสมือนครูในชีวิตฉัน	88
ตารางที่ 14 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง อาชีพในฝันที่ฉันอยากเป็น.....	89
ตารางที่ 15 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอนุรักษ์ภาษาไทย	90

ตารางที่ 16 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 1 ชุดที่ 1 เรื่อง พระคุณแม่.....	91
ตารางที่ 17 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 1 ชุดที่ 2 ความรักของแม่.....	92
ตารางที่ 18 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 1 ชุดที่ 3 แม่ของแผ่นดิน.....	93
ตารางที่ 19 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 2 ชุดที่ 1 เรื่อง ลมหายใจของคนเป็นครู.....	94
ตารางที่ 20 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 2 ชุดที่ 2 เรื่อง ครู.....	95
ตารางที่ 21 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 2 ชุดที่ 3 เรื่อง ครูดีในดวงใจ.....	96
ตารางที่ 22 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 3 ชุดที่ 1 เรื่อง อาชีพของฉันหลังสำเร็จการศึกษา.....	97
ตารางที่ 23 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 3 ชุดที่ 2 เรื่อง อาชีพในฝันของฉันคือ ครู.....	98
ตารางที่ 24 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 3 ชุดที่ 3 เรื่อง ฉันอยากเป็นพยาบาล.....	99
ตารางที่ 25 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 4 ชุดที่ 1 เรื่อง รู้รักษา ภาษาศิลป์.....	100
ตารางที่ 26 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 4 ชุดที่ 2 เรื่อง รักษ์ภาษาไทย.....	101
ตารางที่ 27 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการเรียนรู้ ที่ 4 ชุดที่ 3 เรื่อง วันภาษาไทยแห่งชาติ.....	102
ตารางที่ 28 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเกณฑ์ประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ	103
ตารางที่ 29 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้	105
ตารางที่ 30 คะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนกลุ่ม Try Out.....	130

ตารางที่ 31 ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน 131

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย 7

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในบรรดาทักษะทางภาษาทั้งห้าด้าน ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน การเขียนและการดู การเขียนถือเป็นทักษะขั้นสูงที่ต้องอาศัยการบูรณาการความรู้ ความคิด และประสบการณ์ของผู้เขียน ดังที่วรวรรณ ศรียาภย (2557) กล่าวว่า การเขียนเป็นทักษะการสื่อสารขั้นสูงที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้และการทำงานทุกสาขาอาชีพ เนื่องจากเป็นทักษะที่ยุ่ยากซับซ้อนกว่าทักษะอื่นใด แต่เป็นเครื่องมือสำคัญในการถ่ายทอดความรู้ ความคิดและสร้างสรรค์ผลงานที่เป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งสามารถเก็บรักษาและเผยแพร่ได้อย่างกว้างขวาง การพัฒนาทักษะการเขียนจึงเป็นเป้าหมายสำคัญของการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยในทุกระดับชั้น (นภดล จันทรเพ็ญ, 2542)

เนื่องจากการเขียนมีความสำคัญดังที่กล่าวไว้ข้างต้น หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึงให้ความสำคัญต่อการพัฒนาทักษะด้านการเขียนภาษาไทยของผู้เรียน โดยกำหนดสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ หลักสูตรดังกล่าวยังระบุไว้ว่า การเขียนเป็นทักษะหนึ่งที่สำคัญมากในการสื่อสาร เพราะการเขียนเป็นหลักฐานที่คงทนถาวรยิ่งกว่าทักษะอื่น ๆ ในการนำเสนอข้อมูลความรู้ ความคิด และประสบการณ์ต่าง ๆ ของผู้ส่งสารสู่ผู้รับสาร หากผู้ส่งสารบกพร่องด้านความรู้ ความคิดในการเขียน การถ่ายทอดสื่อสารก็บกพร่องด้วยคุณค่าตามไปด้วย

จากที่หลักสูตรกำหนดให้มีการพัฒนาทักษะการเขียนดังกล่าว การเขียนเรียงความถือเป็นทักษะพื้นฐานที่สำคัญโดยเฉพาะ เนื่องจากเป็นพื้นฐานของการเขียนประเภทอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเขียนบันทึก บทความ รายงาน จดหมาย หรือ สารคดี ล้วนต้องอาศัยทักษะพื้นฐานที่ได้จากการเขียนเรียงความ ดังที่สุทธิ ชัตติยะ (2552: 34-35) กล่าวว่า เรียงความเป็นการเขียนประเภทหนึ่งและเป็นพื้นฐานของการเขียนร้อยแก้วประเภทอื่น ๆ การเขียนเรียงความที่ดีจึงจำเป็นต้องยึดแนวทางและหลักการเขียนอย่างเคร่งครัด ด้วยเหตุนี้ หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 จึง กำหนดให้การเขียนเรียงความเป็นหนึ่งในตัวชี้วัดสำคัญของสาระการเขียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ครูผู้สอนภาษาไทยจะต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถด้านการเขียนเรียงความตามที่หลักสูตรกำหนด

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าการเขียนเรียงความจะเป็นทักษะที่มีความสำคัญ แต่ในปัจจุบันการจัดการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยยังประสบปัญหาด้านการเขียนเรียงความของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง จากประสบการณ์การสอนของผู้วิจัยที่โรงเรียนหนองโพวิทยา เป็นระยะเวลา 6 ปี พบว่า ปัญหาที่พบ

มากที่สุดคือ การเขียนเรียงความของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเฉพาะในปีการศึกษา 2564 -2566 ผลการประเมินจากการทดสอบหลังจบบทเรียน แสดงให้เห็นค่าคะแนนเฉลี่ยที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ดังรายงานผลการทดสอบที่ปรากฏใน ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความของผู้เรียนในปีการศึกษา 2564-2566

มาตรฐานการเรียนรู้	ปีการศึกษา	ร้อยละนักเรียน ที่ผ่านเกณฑ์	ค่าเฉลี่ย (μ)
มาตรฐาน ท 2.1 ม.1/4 เขียนเรียงความ	2564	38.60	8.70
	2565	36.36	8.73
	2566	37.93	9.22

ที่มา : กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนเรียนหนองโพวิทยา “คะแนนทดสอบหลังจบบทเรียน เรื่อง การเขียนเรียงความ ปีการศึกษา 2564 – 2566”

จากคะแนนทดสอบหลังจบบทเรียน เรื่อง การเขียนเรียงความของผู้เรียนในตารางที่ 1 แสดงให้เห็นถึงคะแนนร้อยละของผู้เรียนที่ผ่านเกณฑ์มาตรฐาน มีคะแนนเฉลี่ยความสามารถในการเขียนเรียงความอยู่ในเกณฑ์ที่ต่ำกว่าค่าเป้าหมายที่ทางโรงเรียนกำหนด ซึ่งทางโรงเรียนได้กำหนดค่าเป้าหมายในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คือ ร้อยละ 70

ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ครูผู้สอนในรายวิชาภาษาไทย จำนวน 7 คน ของโรงเรียนในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี (กัญยรัตน์ เจริญสุข, ชีรพงษ์ ภิรมย์ริน, ทิฆัมพร จันทน์นาค, เสาวนีย์ หล้าคำ, บุญรัตน์ ลิ้มโธโรภาส, อโรพร แผ่นแก้ว, และตรีชฎา จิ๊บฝัก: สัมภาษณ์ 2566) เกี่ยวกับสภาพปัญหาในการเรียนการสอนเรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้แบบสอบถาม พบว่าครูผู้สอนมีความเห็นที่สอดคล้องกัน ดังนี้ 1) ผู้เรียนไม่สามารถจัดลำดับความคิดให้มีความเชื่อมโยงกันตามรูปแบบของการเขียนเรียงความในแต่ละย่อหน้าได้ จึงทำให้ไม่สามารถสื่อความได้ตรงตามจุดประสงค์ที่ต้องการ 2) ผู้เรียนมีโอกาสนในการศึกษาตัวอย่างงานเขียนที่มีคุณภาพน้อย ทำให้ขาดต้นแบบหรือแนวทางในการเขียนที่ดี 3) ผู้เรียนขาดแรงจูงใจและความมั่นใจในการเขียน เนื่องจากผู้เรียนบางคนอาจเคยถูกวิจารณ์หรือเคยถูกหักคะแนนเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดทัศนคติด้านลบกับการเขียน คิดว่าการเขียนเป็นเรื่องยากและน่าเบื่อ จึงทำให้ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการเขียนในชีวิตจริง และ 4) ครูผู้สอนขาดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนกระบวนการคิดที่เป็นขั้นเป็นตอน จึงทำให้ผู้เรียนไม่มีแนวทางที่จะสามารถนำไปสู่การสร้างงานเขียนของตนเองได้อย่างถูกต้อง

จากปัญหาในด้านการเขียนเรียงความดังกล่าว จะเห็นได้ว่าเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งที่ส่งผลต่อการใช้ภาษาและส่งผลกระทบต่อการใช้ภาษาและการเขียนสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพของนักเรียน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงจำเป็นต้องหาแนวทางในการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ ในการเขียนเรียงความ รวมไปถึงมีโอกาสได้ศึกษาตัวอย่างงานเขียนเรียงความเพื่อช่วยให้ผู้เรียนมองเห็นแนวทางในการสร้างงานเขียนของตนเองได้อย่างชัดเจนตลอดจนกระตุ้นให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และฝึกฝนการเขียนเรียงความอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับแนวคิดของ ทิศนา ขัมมณี (2553) ที่กล่าวว่า ผู้สอนควรมีบทบาทในการส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการปฏิบัติจริง และพัฒนาแนวคิดของตนเองผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริง

ผู้วิจัยได้พบว่าแนวคิดอรรถฐานเป็นหนึ่งในแนวคิดที่นิยมนำมาใช้ในการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนอย่างแพร่หลายไม่ว่าจะเป็นการเขียนภาษาไทยและการเขียนภาษาต่างประเทศ การสอนตามแนวคิดอรรถฐานได้นำเสนอครั้งแรกโดย Halliday และ Hasan ในปีค.ศ. 1985 ซึ่งเป็นนักภาษาศาสตร์เชิงระบบ หรือ ไวยากรณ์เชิงระบบ (Systematic functional linguistics) และพัฒนาโดยกลุ่มนักภาษาศาสตร์ชาวออสเตรเลีย ได้แก่ Martin Rothery และ Christie โดยมีพื้นฐานจากแนวภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics) แนวคิดนี้เป็นที่ยอมรับในวงวิชาการและถูกนำไปใช้อย่างแพร่หลายโดยนักการศึกษาและผู้สอนภาษาในยุคปัจจุบัน โดยเน้นว่าการใช้ภาษาเกี่ยวข้องกับบริบททางภาษาและวัฒนธรรมที่หลากหลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสถานการณ์สื่อสารที่มีความแตกต่างกัน ซึ่งแนวคิดนี้สะท้อนถึงวิธีการเรียนรู้ภาษาอย่างมีความหมายและเหมาะสมกับสังคมวัฒนธรรมที่ผู้เรียนอาศัยอยู่ ดังงานวิจัยของพล พิมพ์โพธิ์ (2561) ได้จัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดอรรถฐานร่วมกับรูปแบบการสอนซินเนคติกส์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์และเจตคติต่อการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่าความสามารถในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดอรรถฐานร่วมกับรูปแบบการสอนซินเนคติกส์หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับซิฆนพงศ์ อินทรเกษม (2563) ได้พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นฐานร่วมกับแนวการสอนเขียนแบบอรรถฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต พบว่านิสิตมีคะแนนความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 รวมไปถึง ศศิธร เทียงน่วม (2563) ได้พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนภาษาแบบอรรถฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนที่เรียนด้วยกิจกรรมเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนภาษาแบบอรรถฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ .05 และชนิษฐา บุญชัย (2566) ได้พัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง ผลวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงขึ้นในทุกครั้งของการวัดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงในระดับดีมาก

จากงานวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานนั้นสามารถพัฒนาความสามารถทางการเขียนได้จริง เนื่องจากเป็นแนวคิดที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกคิดอย่างเป็นระบบผ่านการศึกษาค้นคว้าที่ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ด้วยตนเองและสามารถนำความรู้มาใช้ในการปฏิบัติจริงหรือเขียนได้อย่างถูกต้อง อีกทั้งยังสามารถพัฒนาต่อยอดไปสู่การเขียนอย่างมีประสิทธิภาพในวิชาอื่น ๆ ได้อีกด้วย

จากปัญหาการเขียนเรียงความของนักเรียนดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเล็งเห็นความจำเป็นในการหาแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเลือกใช้แนวคิดอรรถฐาน (Genre Based Learning) เป็นกรอบในการจัดการเรียนรู้ เนื่องจากแนวคิดอรรถฐานเป็นแนวคิดการสอนภาษาที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎี ภาษาศาสตร์เชิงระบบหน้าที่ (Systemic Functional Linguistics) ของ Halliday (1985) ที่มองว่าภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรม แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับการสอนรูปแบบภาษา (Genre) โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้างรูปแบบและลักษณะเฉพาะของงานเขียนประเภทต่าง ๆ ผ่านการวิเคราะห์ตัวอย่างงานเขียนที่ดี (Derewianka, 2012) การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานมีลักษณะเด่นคือการพัฒนาความสามารถทางภาษาอย่างเป็นขั้นตอน ประกอบด้วย การสร้างความรู้บริบท (Building Knowledge of Field) การศึกษาวิเคราะห์ตัวอย่าง (Modelling of Text) การเขียนร่วมกัน (Joint Construction) และการเขียนอย่างอิสระ (Independent Construction) (Hammond et al., 1992) กระบวนการเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Vygotsky (1978) เรื่องการเรียนรู้ผ่านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและเขตของการพัฒนาใกล้ขีด (Zone of Proximal Development)

ดังนั้น การนำแนวคิดอรรถฐานมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จะช่วยให้นักเรียนมีความเข้าใจในโครงสร้าง ลักษณะ และกลวิธีการเขียนเรียงความอย่างเป็นระบบ สามารถวิเคราะห์ตัวอย่างงาน เขียนและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างงานเขียนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. กรอบแนวคิดการวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

2.1 แนวคิดอรรถฐาน (Genre-Based Learning)

แนวคิดอรรถฐานเป็นแนวคิดการสอนภาษาที่มีพื้นฐานมาจากทฤษฎีภาษาศาสตร์เชิงระบบหน้าที่ (Systemic Functional Linguistics) ของ Halliday (1985) ที่มองว่าภาษาเป็นเครื่องมือในการสื่อสารตามบริบททางสังคมและวัฒนธรรม แนวคิดนี้ให้ความสำคัญกับการสอนรูปแบบภาษา (Genre) โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเข้าใจโครงสร้าง รูปแบบ และลักษณะเฉพาะของงานเขียนประเภทต่าง ๆ ผ่านการวิเคราะห์ตัวอย่างงานเขียนที่ดี (Derewianka, 2012)

การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานมีลักษณะเด่นคือการพัฒนาความสามารถทางภาษาอย่างเป็นขั้นตอน ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ การสร้างความรู้บริบท (Building Knowledge of Field) การศึกษาวิเคราะห์ตัวอย่าง (Modelling of Text) การเขียนร่วมกัน (Joint Construction) และการเขียนอย่างอิสระ (Independent Construction) (Hammond et al., 1992) กระบวนการเหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Vygotsky (1978) เรื่องการเรียนรู้ผ่านการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมและเขตของการพัฒนาใกล้เคียง (Zone of Proximal Development) ที่ผู้เรียนจะพัฒนาได้ดีเมื่อได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสมจากผู้มีความสามารถมากกว่า

แนวคิดอรรถฐานได้รับการพัฒนาและประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่องโดยนักวิชาการหลายท่าน (Rothery and Stenglin, 1994; Feez & Joyce, 2002; Pan, 2008; Hyland, 2023 อ้างถึงใน Waeslaemae, 2019; Haerazi et al., 2020) ซึ่งแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะการช่วยให้ผู้เรียนมีความเข้าใจในโครงสร้าง ลักษณะ และกลวิธีการเขียนประเภทต่าง ๆ สามารถวิเคราะห์ตัวอย่างงานเขียนและนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการสร้างงานเขียนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 ความสามารถในการเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความเป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้วที่ผู้เขียนต้องการถ่ายทอดความรู้ ความคิด ทัศนคติ ความรู้สึก เพื่อสื่อสารให้ผู้อื่นเข้าใจได้ตรงกับที่ผู้เขียนต้องการ โดยเขียนอย่างมีแบบแผน ถูกต้องตามรูปแบบของการเขียนเรียงความ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 468; รสริน ดิษฐบรรจง, 2552: 121; ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง, 2555: 88) การเขียนเรียงความมีความสำคัญเป็นพื้นฐานของการเขียนประเภทอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นการเขียนบันทึก บทความ รายงาน จดหมายหรือสารคดี (สุทธิติ ชัตติยะ, 2552: 34-35)

การเขียนเรียงความประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป (ดวงใจ ไทยอุบล, 2543: 35; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 25-27) เนื้อเรื่องของเรียงความที่ดีจะต้องมี 3 ลักษณะ คือ มีเอกภาพ (ความเป็นอันหนึ่งอันเดียว) มีสัมพันธ์ภาพ

(เชื่อมโยงต่อเนื่อง) และมีสารัตถภาพ (เน้นจุดสำคัญ) หลักการเขียนเรียงความที่ดีต้องมีความเกี่ยวเนื่องทั้ง 3 องค์ประกอบ มีจุดมุ่งหมายชัดเจน ประมวลความคิดอย่างเป็นระบบ และชื่อเรื่องสัมพันธ์กับเนื้อเรื่อง (รสริน ดิษฐบรรจง, 2552: 128; สุทธิ ชัตติยะ: 2552: 42)

การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความควรเริ่มจากการอ่านตัวอย่างเรียงความที่หลากหลาย ฝึกวิเคราะห์เนื้อหาและแนวคิด เปรียบเทียบจุดเด่นและจุดด้อย จากนั้นฝึกเขียนและปรับปรุงผลงานอย่างต่อเนื่อง รวมถึงการตั้งประสบการณ์จริงมาใช้เป็นเนื้อหา และการอ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอ เพื่อเสริมคลังคำและแนวคิด (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 31-32; พیمان แจ่มจรัส, 2562: 394-396)

จากการศึกษาแนวคิดและหลักการดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังภาพที่ 1 ดังนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

3. คำถามการวิจัย

3.1 ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่ อย่างไร

3.2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานอยู่ในระดับใด อย่างไร

4. วัตถุประสงค์การวิจัย

4.1 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน

4.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน

5. สมมติฐานการวิจัย

ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานสูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน

6. ขอบเขตของการวิจัย

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตการวิจัยไว้ดังนี้

6.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

6.1.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนหนองโพวิทยา อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี จำนวน 2 ห้อง นักเรียนทั้งหมด 55 คน

6.1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนหนองโพวิทยา อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 26 คน ด้วยวิธีวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

6.2 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

6.2.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน

6.2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความสามารถในการเขียนเรียงความ และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน

6.3 ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการทดลองวิจัยในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ใช้เวลาในการดำเนินการวิจัยทั้งหมดเป็นเวลา 4 สัปดาห์ โดยใช้แผนการสอนแผนละ 2 คาบ จำนวน 4 แผน คาบเรียนละ 50 นาที และทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจำนวน 2 คาบ รวมเวลาที่ใช้ในการทดลองทั้งสิ้น 10 คาบ

6.4 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เนื้อหาจากรายวิชา ท21102 ซึ่งเป็นรายวิชาพื้นฐานในหลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนหนองโพวิทยา สาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงาน ข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ โดยสาระการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัย คือ การเขียนเรียงความ 4 เรื่อง ได้แก่ บุคคลที่เป็นต้นแบบของฉัน บุคคลที่เปรียบเสมือนครูในชีวิตฉัน อาชีพในฝันที่ฉันอยากเป็น และการอนุรักษ์ภาษาไทย

7. นิยามศัพท์เฉพาะ

7.1 การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน หมายถึง ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานที่เน้นให้ผู้เรียนคิดอย่างเป็นระบบ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์จากแนวคิดและการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน 4 ชั้น ดังนี้

1. ชั้นเรียนรู้ก่อนลงมือเขียน

ผู้เรียนศึกษาตัวอย่างเรียงความที่มีความเกี่ยวข้องกับหัวข้อผู้เรียนจะได้เขียน จากนั้นให้ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของตัวอย่างเรียงความนั้น ตามความรู้และความเข้าใจของผู้เรียนเพื่อเป็นการสร้างความรู้ก่อนการเขียนให้กับผู้เรียน

2. ชั้นศึกษางานเขียนตัวอย่าง

ผู้สอนแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความเหมาะสม จากนั้นนำตัวอย่างเรียงความในหัวข้อที่คล้ายกันกับตัวอย่างเรียงความในชั้นที่ 1 จำนวนสองตัวอย่างให้ผู้เรียนทุกกลุ่มได้ศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเห็นต้นแบบงานเขียนที่มีคุณภาพ โดยให้พิจารณาในประเด็นต่าง ๆ ของเรียงความทั้งสองเรื่อง ได้แก่ ด้านองค์ประกอบ ด้านเนื้อหา ด้านกลวิธีการนำเสนอ ด้านการใช้ภาษาและด้านอักขรวิธีเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างของตัวอย่างเรียงความทั้งสองตัวอย่าง ส่งผลให้ผู้เรียนมีแนวทางในการสร้างงานเขียนเรียงความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ชั้นสร้างงานเขียนร่วมกัน

ผู้สอนให้ผู้เรียนทุกกลุ่มใช้ความรู้ที่ได้เรียนรู้ในชั้นที่ 1 และ 2 สร้างงานเขียนร่วมกัน โดยให้ผู้เรียนทุกกลุ่มได้ฝึกวางโครงเรื่องและเลือกใช้ภาษาตามตัวอย่างเรียงความที่ได้ศึกษาในหัวข้อ

ที่ผู้สอนกำหนด ซึ่งหัวข้อนั้นจะมีลักษณะคล้ายกันกับตัวอย่างเรียงความที่ผู้สอนนำมาให้ผู้เรียนได้ศึกษา โดยในขั้นนี้จะมีครูผู้สอนคอยให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมกับผู้เรียนตลอดเวลา เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นในการเขียนเรียงความกับผู้อื่น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองในการสร้างงานเขียนได้อย่างกว้างขวางและยังฝึกให้ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความมั่นใจในการเขียนเรียงความเพิ่มขึ้น

4. ชั้นสร้างงานเขียนของตนเอง

ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนสร้างงานเขียนเรียงความของตนเองเป็นรายบุคคล โดยใช้ความรู้ที่ได้เรียนรู้ในขั้นที่ 1-3 มาปรับใช้ในการสร้างงานเขียนของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการเขียนเรียงความได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้สอนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขผลงานเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรียงความของผู้เรียนต่อไป

7.2 ความสามารถในการเขียนเรียงความ หมายถึง ความสามารถของนักเรียนในการเขียนเรียงความที่มีองค์ประกอบครบถ้วนสมบูรณ์ ประกอบด้วย ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป เนื้อหาที่มีความสัมพันธ์สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุน นำเสนอข้อเท็จจริง มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ ตลอดจนมีการใช้กลวิธีการนำเสนอ การใช้ภาษา และอักขรวิธีถูกต้องเหมาะสม ซึ่งวัดได้จากแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งการประเมินออกเป็น 5 ด้าน ได้แก่ ด้านองค์ประกอบ ด้านเนื้อหา ด้านกลวิธีการนำเสนอ ด้านการใช้ภาษาและด้านอักขรวิธี

7.3 ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง ความรู้สึกรู้คิดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ซึ่งวัดได้จากแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยกำหนดค่าความคิดเห็นเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยมากที่สุด เห็นด้วยมาก เห็นด้วยปานกลาง เห็นด้วยน้อย และเห็นด้วยน้อยที่สุด

7.4 นักเรียน หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองโพวิทยา อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

8. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

8.1 ผู้วิจัยได้แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดอรรถฐานเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรียงความ

8.2 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองโพวิทยาได้พัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรียงความภาษาไทยให้มีผลสัมฤทธิ์สูงขึ้น

8.3 นักเรียนมีเจตคติเชิงบวกต่อการเรียนวิชาภาษาไทยจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้
แนวคิดอรรถฐาน

บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน” ผู้วิจัยได้ศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎี จากเอกสารและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยในครั้งนี้ ดังหัวข้อต่อไปนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551
 - กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
 - 1.2 คำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา ท 21102 ภาษาไทย 2 ตามหลักสูตรสถานศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองโพวิทยา
2. แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถในการเขียนเรียงความ
 - 2.1 ความหมายของเรียงความ
 - 2.2 หลักการเขียนเรียงความ
 - 2.3 องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ
 - 2.4 แนวทางการพัฒนาการเขียนเรียงความ
 - 2.5 การวัดประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ
3. แนวคิดเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน
 - 3.1 ความเป็นมาของแนวคิดอรรถฐาน
 - 3.2 แนวทางการสอนตามแนวคิดอรรถฐาน
 - 3.3 ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน
 - 3.4 ประโยชน์ของการสอนเขียนตามแนวคิดอรรถฐาน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 งานวิจัยในประเทศ
 - 4.2 งานวิจัยต่างประเทศ

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 เป็นแนวทางในการจัดการศึกษาสำหรับสถานศึกษาทั่วประเทศ โดยกำหนดจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้ในแต่ละช่วงชั้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตามที่สังคมพึงประสงค์ ซึ่งรวมถึงการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร การคิดวิเคราะห์ การแสวงหาความรู้ และการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551)

จากการศึกษาสาระการเรียนรู้และมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ผู้วิจัยเห็นความสำคัญในการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งอยู่ในสาระที่ 2 การเขียน มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

1.1 ตัวชี้วัดกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน มีขอบข่ายเนื้อหาตรงกับสาระที่ 2 การเขียน ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียน เขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความ และเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางต้องรู้และควรรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 2 การเขียน

ชั้น	ที่	รหัส ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	ต้องรู้	ควรรู้
ม.1	1	ท 2.1 ม.1/1	1. คัดลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัด	การคัดลายมือตัวบรรจงครึ่ง บรรทัด ตามรูปแบบการ เขียนตัวอักษรไทย	✓	
	2	ท 2.1 ม.1/2	เขียนสื่อสารโดยใช้ ถ้อยคำถูกต้อง ชัดเจน เหมาะสมและสละสลวย	การเขียนแนะนำตนเอง หรือ สถานที่สำคัญ	✓	

ชั้น	ที่	รหัส ตัวชี้วัด	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง	ต้องรู้	ควรรู้
	3	ท 2.1 ม.1/3	เขียนบรรยาย ประสบการณ์โดยระบุ สาระสำคัญและ รายละเอียดสนับสนุน	การเขียนเรียงความบรรยาย ประสบการณ์	✓	
	4	ท 2.1 ม.1/4	เขียนเรียงความ		✓	
	5	ท 2.1 ม.1/5	เขียนย่อความจากเรื่องที่ อ่าน	การเขียนย่อความจาก วรรณคดี และวรรณกรรมใน หนังสือเรียน หรือสื่อต่าง ๆ		
ม.1	6	ท 2.1 ม.1/6	เขียนแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับสาระจากสื่อที่ ได้รับ	การเขียนแสดงความคิดเห็น	✓	
	7	ท 2.1 ม.1/7	เขียนจดหมายส่วนตัวและ จดหมายกิจธุระ	- การเขียนจดหมายส่วนตัว ในชีวิตประจำวัน - การเขียนจดหมายกิจธุระ	✓	
	8	ท 2.1 ม.1/8	เขียนรายงานการศึกษา ค้นคว้าและโครงการ	การเขียนรายงานจาก การศึกษา ค้นคว้า	✓	
	9	ท 2.1 ม.1/9	มีมารยาทในการเขียน	การเขียนรายงานโครงการ มารยาทในการเขียน		✓

จากการพิจารณาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 พบว่า มีการระบุตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยไว้อย่างชัดเจน โดยเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ ที่ระบุในตัวชี้วัด ท 2.1 ม.1/4 “เขียนเรียงความ” อันเป็นสาระสำคัญที่ผู้วิจัยได้นำมาใช้เป็นกรอบเนื้อหาในการดำเนินการศึกษาวิจัยในครั้งนี้

1.2 คำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา ท 21102 ภาษาไทย 2

รายวิชาภาษาไทย 2 รหัสวิชา ท21102 สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นรายวิชาที่จัดขึ้นภายใต้หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนหนองโพวิทยา ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีการจัดการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โดยมีน้ำหนักรายวิชา 1.5 หน่วยกิต กำหนดเวลาเรียน 3 คาบต่อสัปดาห์ คาบละ 50 นาที รายวิชานี้ประกอบด้วยคำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างเวลาเรียน ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

คำอธิบายรายวิชา

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย รหัสวิชา ท 21102 ภาษาไทย 2
 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เวลา 60 ชั่วโมง จำนวน 1.5 หน่วยกิต

ศึกษาหลักการอ่านออกเสียงทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง สรุปลักษณะสำคัญ ระบุเหตุผลจากเรื่องที่อ่าน อธิบายคำ เปรียบเทียบ ตีความคำยากในเอกสารวิชาการ คัดลายมือตัวบรรจง ครึ่งบรรทัด เขียนสื่อสาร บรรยาย เรียงความ ย่อความ พุดสรุปลักษณะสำคัญ พุดแสดงความคิดเห็นเชิงสร้างสรรค์ เล่าเรื่องย่อ อธิบายลักษณะของเสียงในภาษาไทย การสร้างคำประสม คำซ้ำ คำซ้อนคำพ้อง คำราชาศัพท์ วิเคราะห์ชนิดและหน้าที่ของคำในประโยค สรุปลักษณะวรรคคี่และวรรคกรที่อ่าน วิเคราะห์และอธิบายคุณค่าของวรรคคี่และวรรคกรที่อ่าน

โดยใช้กระบวนการทางภาษา กระบวนการอ่านคิดวิเคราะห์ การสืบค้นความรู้ การจดบันทึก ใช้ความสามารถในการคิด การอภิปราย การแสดงความคิดเห็น การลงความคิดเห็น การตีความ การสรุปลักษณะ ฝึกทักษะการอ่านและการเขียน การฟังการดูและการพูด เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจในการเรียนรู้ ใช้ความสามารถในการสื่อสารกับผู้อื่นให้เข้าใจตรงกัน เห็นคุณค่าของภาษาไทย

เพื่อให้เป็นผู้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด เห็นคุณค่าภาษาไทยซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของชาติ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์ สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รักความเป็นไทยและมีจิตสาธารณะ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ ภาคภูมิใจในภาษาไทย และรักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ เพื่อนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาให้เกิดประโยชน์ในชีวิต

ตัวชี้วัด

ท 1.1 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3, ม.1/4, ม.1/5

ท 2.1 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3, ม.1/4, ม.1/5, ม.1/9

ท 3.1 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3

ท 4.1 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3, ม.1/4

ท 5.1 ม.1/1, ม.1/2, ม.1/3

รวม 21 ตัวชี้วัด

โครงสร้างเวลาเรียน

งานวิจัยฉบับนี้ได้ดำเนินการทดลองในรายวิชาภาษาไทย 2 ท 21102 เป็นรายวิชาพื้นฐาน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนหนองโพวิทยา ทั้งนี้ผู้วิจัยคัดเลือกเฉพาะโครงสร้างเวลาเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความมาเท่านั้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 โครงสร้างเวลาเรียน เรื่อง การเขียนเรียงความ รายวิชาภาษาไทย 2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

หน่วยที่	ชื่อหน่วย การเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (คาบเรียน)	น้ำหนัก คะแนน
1	การเขียน เรียงความ	ท 2.1 ม.1/4	เรียงความ เป็นงานเขียน ประเภทร้อยแก้วชนิดหนึ่ง ที่ผู้เขียนมุ่งถ่ายทอด เรื่องราว ความรู้ ความคิด และทัศนคติในเรื่องใดเรื่อง หนึ่ง ด้วยถ้อยคำสำนวนที่ เรียบเรียงอย่างมีลำดับชั้น และสละสลวย	8	20

การวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยกำหนดระยะเวลาในการทดลองทั้งสิ้นจำนวน 8 คาบ คาบเรียนละ 50 นาที และทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนอย่างละ 1 คาบ เป็นการดำเนินการทดลองที่สอดคล้องกับโครงสร้างเวลาเรียนตามตารางที่ 3 ของรายวิชาภาษาไทย 2 ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในหน่วยการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง "การเขียนเรียงความ" กำหนดเวลาเรียนไว้ทั้งหมด 8 คาบ และให้น้ำหนักคะแนนเท่ากับ 20 คะแนน โดยใช้ตัวชี้วัด ท 2.1 ม.1/4 เป็นตัวชี้วัดหลักของหน่วยการเรียนรู้ เน้นให้นักเรียนสามารถเขียนเรียงความได้อย่างถูกต้องตรงตามรูปแบบของการเขียนเรียงความ

ดังนั้น การทดลองในครั้งนี้จึงเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับมาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2560) ที่มุ่งส่งเสริมให้นักเรียนสามารถพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความที่มีคุณภาพทั้งในรูปแบบ เนื้อหา และภาษาที่ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. แนวคิดเกี่ยวกับความสามารถด้านการเขียนเรียงความ

2.1 ความหมายของเรียงความ

เรียงความเป็นการเขียนชนิดหนึ่งที่น่าข้อความต่าง ๆ มาแต่งเรียบเรียงขึ้นให้เกิดเป็นเรื่องราวตามความรู้สึกนึกคิดของผู้เขียนโดยมีการวางโครงเรื่องให้มีความสอดคล้องกับชื่อเรื่อง ดังที่มิกวิชาการการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของเรียงความไว้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 468; รสริน ดิษฐบรรจง, 2552: 121; สุทธิ ชัตติยะ, 2552: 34-35; ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง, 2555: 88; วรวรรธน์ ศรียาภัย, 2557: 92; จิรวัดน์ เพชรรัตน์ และอัมพร ทองใบ, 2562: 131) สรุปได้ว่า เรียงความนับเป็นงานเขียนประเภทร้อยแก้วชนิดหนึ่ง ที่ผู้เขียนนำข้อความต่าง ๆ มาเรียบเรียงให้เป็นเรื่องราวอย่างมีแบบแผน โดยมุ่งนำเสนอความรู้ ความคิด ความรู้สึกและประสบการณ์ของตนเองอย่างถูกต้องตามหลักเกณฑ์ ผ่านการใช้ภาษาเขียนที่มีความเป็นระเบียบ ประณีต สละสลวย และสื่อความหมายได้อย่างชัดเจน อันเป็นรากฐานสำคัญของการเขียนในรูปแบบอื่น ๆ ต่อไป

2.2 หลักการเขียนเรียงความ

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความจำเป็นจะต้องรู้หลักการของการเขียนเรียงความเพื่อให้การเขียนนั้นสามารถสื่อสารไปยังผู้อ่านได้อย่างถูกต้องชัดเจนตรงตามวัตถุประสงค์ของผู้เขียน ดังที่มิกวิชาการการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงหลักการเขียนเรียงความ (สุจริต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรย์, 2536: 175; กัลยา สหชาติโกสีย์, 2545: 76-77; กรมวิชาการ, 2546: 224; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 30-31) สรุปได้ว่า หลักในการเขียนเรียงความที่ดีต้องประกอบด้วยสามส่วนที่สำคัญ ได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป โดยเนื้อหาทั้งหมดต้องสัมพันธ์กันและดำเนินเรื่องอย่างมีลำดับ ไม่วกวน ไม่ออกนอกประเด็น ควรมีการวางโครงเรื่องให้ชัดเจนก่อนลงมือเขียน เพื่อให้เรียงความมีความเป็นระเบียบ ชัดเจน และสื่อสารได้ตรงตามวัตถุประสงค์ นอกจากนี้ ควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ แสดงออกถึงมุมมองใหม่ที่น่าสนใจ และควรมีโวหารการเขียนที่ดี เช่น การเปรียบเทียบหรือการใช้ถ้อยคำเชิงวรรณศิลป์ที่เหมาะสม เรียงความที่มีคุณภาพต้องประกอบด้วยเอกภาพ สัมพันธภาพ และสารัตถภาพ เพื่อให้การเขียนมีประสิทธิภาพและน่าอ่านอย่างแท้จริง

2.3 องค์ประกอบของการเขียนเรียงความ

องค์ประกอบในการเขียนเรียงความถือเป็นส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการเขียนเรียงความ หากขาดองค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งไปจะส่งผลให้เรียงความเรื่องนั้นไม่มีความสมบูรณ์ครบถ้วนหรือไม่สามารถเป็นงานเขียนที่เรียกว่าเรียงความได้ ดังที่มิกวิชาการการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของเรียงความ (ดวงใจ ไทยอุบุญ, 2556: 35-36; สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 25-27; รสริน ดิษฐบรรจง, 2552: 128; สุทธิ ชัตติยะ, 2552: 42) สรุปได้ว่า การเขียนเรียงความประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน ได้แก่

1. คำนำ เป็นส่วนแรกของเรียงความที่ถือเป็นส่วนสำคัญไม่น้อยไปกว่าเนื้อเรื่องถือเป็นส่วนแรกที่เปิดประเด็นให้ผู้อ่านทราบว่า จะเขียนเรื่องอะไร เป็นการเปิดเรื่องโดยการอธิบายความหมายของเรื่องกล่าวถึงความสำคัญและขอบเขตของเรื่องที่จะเขียนจึงจำเป็นต้องเลือกใช้คำและภาษาที่ก่อให้เกิดความสนใจเพื่อนำไปสู่ความต้องการในการอ่านเนื้อเรื่องให้มากที่สุด ดังนั้น คำนำจึงต้องเขียนให้มีความกระชับ เร้าใจ ซึ่งวิธีเขียนคำนำสามารถทำได้หลายวิธี เช่น เริ่มด้วยคำถาม เริ่มด้วยคำประพันธ์ เริ่มด้วยการยกคำพูด สำนวนสุภาพ คำคม ที่น่าสนใจที่สอดคล้องกับเนื้อหา โดยการเขียนคำนำนั้นผู้เขียนต้องพึงระวังการเขียนไม่ตรงกับเนื้อเรื่อง เขียนอ้อมค้อม เขียนยาวเกินไป หรือเขียนออกตัวว่าผู้เขียนมีความรู้ไม่มากพอกับเรื่องที่เขียนเพราะจะทำให้คำนำไม่น่าสนใจ

2. เนื้อเรื่อง เป็นส่วนสำคัญที่มีสัดส่วนมากที่สุดในโครงสร้างของเรียงความเป็นส่วนที่ขยายความให้รายละเอียดตรงตามจุดประสงค์หรือประเด็นหลักของเรื่อง และสามารถมีด้วยกันได้หลายย่อหน้าซึ่งแต่ละย่อหน้าจะเป็นส่วนที่ช่วยขยายความของเรื่องตามแนวที่คิดตั้งไว้และควรขึ้นย่อหน้าใหม่เมื่อกล่าวถึงประเด็นใหม่ ผู้เขียนสามารถแสดงความรู้สึกนึกคิด ความคิดเห็นของตนเองลงไปในเรื่องได้พร้อมใช้ถ้อยคำหรือสำนวนในงานเขียน อาจมีการยกตัวอย่าง การอธิบาย การพรรณนาหรือยกโวหารต่าง ๆ มาเขียนประกอบเพื่อความสละสลวยของภาษาโดยจะต้องเขียนให้เนื้อหามีความต่อเนื่องและสอดคล้องกันการเขียนเนื้อเรื่องของเรียงความที่ดีจำเป็นจะต้องมี 3 ลักษณะ ดังนี้

2.1 มีเอกภาพ หมายถึง เนื้อหาของเรียงความมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียว ซึ่งในแต่ละย่อหน้าจะต้องมีความสำคัญหรือจุดมุ่งหมายเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ไม่เขียนนอกเรื่องหรือเขียนวอกแวกและมีข้อความอื่นมาขยายใจความนั้นโดยการยกตัวอย่างหรือนำเอาข้อสนับสนุนมาขยายให้มีเนื้อความอย่างชัดเจนมีเหตุผลสอดคล้องและจะต้องเป็นเรื่องเดียวกันกับประโยคใจความสำคัญ

2.2 มีสัมพันธภาพ หมายถึง ในแต่ละย่อหน้าของเรียงความจะต้องมีเนื้อหาหรือข้อความที่เกี่ยวข้องกันเป็นไปตามลำดับอย่างต่อเนื่องโดยจะต้องจัดระเบียบความคิด จัดลำดับเวลา สถานที่ให้มีความสมเหตุสมผลและมีเหตุผลรองรับร้อยต่อกันตลอดทั้งเรื่องเพื่อให้ประโยคมีความสัมพันธ์กันอันจะนำไปสู่จุดหมาย

2.3 มีสารัตถภาพ หมายถึง การเน้นความหรือย้ำใจความสำคัญของเรียงความเพื่อให้ผู้อ่าน ทราบว่า ตอนใดเป็นใจความสำคัญ ตอนใดเป็นใจความสำคัญรองหรือเป็นรายละเอียด

3. สรุป เป็นส่วนสุดท้ายขององค์ประกอบของเรียงความ เป็นการสรุปความคิดเห็นหรือนำเอาข้อความสำคัญเพื่อปิดเรื่อง ผู้เขียนควรเน้นความคิดหลักหรือประเด็นสำคัญของเรื่องที่เขียนอีกครั้งเพื่อให้ได้ใจความและสอดคล้องกับเนื้อเรื่อง การสรุปควรควรมีเพียงย่อหน้าเดียวเท่านั้น โดยอาจมีการทิ้งท้ายเพื่อฝากข้อคิด ข้อเตือนใจ คติสอนใจ สุภาพศั คำคม บทร้อยกรอง อย่างไม่

อย่างหนึ่งโดยเลือกใช้ถ้อยคำที่กระชับ คมคายเพื่อให้เกิดความประทับใจแก่ผู้อ่านตลอดจนสามารถนำข้อคิดไปไตร่ตรองต่อไปได้

2.4 แนวทางในการพัฒนาการเขียนเรียงความ

การเขียนเรียงความถือเป็นทักษะทางภาษาเขียนที่ต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้และการฝึกฝนอย่างเป็นระบบ ผู้เรียนจะสามารถพัฒนาทักษะนี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพเมื่อได้รับการส่งเสริม ผ่านกระบวนการเรียนการสอนที่เน้นทั้งการฝึกฝนซ้ำ การสะท้อนคิด และการได้รับข้อเสนอแนะเชิงสร้างสรรค์อย่างต่อเนื่อง ดังที่นักวิชาการได้ให้แนวทางในการพัฒนาการเขียนเรียงความไว้ (สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 31-32; พิมาน แจ่มจรัส, 2562: 394-396) สรุปได้ว่า การพัฒนาเรียงความที่มีคุณภาพควรเริ่มต้นจากการอ่านตัวอย่างเรียงความที่หลากหลาย พร้อมทั้งฝึกวิเคราะห์เนื้อหาและแนวคิดที่สอดแทรกอยู่ในบทความเหล่านั้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ งานเขียนของตนเอง ในกระบวนการเรียนรู้ ผู้เรียนควรเปรียบเทียบจุดเด่นและจุดด้อยของเรียงความ แต่ละเรื่อง เพื่อให้เข้าใจรูปแบบและวิธีการถ่ายทอดที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จากนั้นจึงฝึกฝนการ เขียนตามแนวคิดของตน โดยยึดโครงสร้างที่ชัดเจนและฝึกปรับปรุงผลงานของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อพัฒนาให้เกิดความแม่นยำและชัดเจนในการสื่อสารความคิด นอกจากนี้ การเขียนเรียงความที่มี คุณภาพยังต้องอาศัยทั้งความรู้ที่ได้รับจากการอ่าน และความสามารถในการถ่ายทอดความคิดรวมถึง ความรู้สึกของผู้เขียนอย่างมีชีวิตชีวา ผู้เขียนควรตั้งประสบการณ์จริงหรือความรู้สึกส่วนตัวมาใช้เป็นเนื้อหาในการเขียน เพื่อให้เรียงความมีมิติและสร้างความเชื่อมโยงกับผู้อ่านได้อย่างลึกซึ้ง ดังนั้น การ อ่านหนังสืออย่างสม่ำเสมอจึงถือเป็นอีกหนึ่งปัจจัยสำคัญที่ช่วยเสริมทักษะด้านการเขียน เพราะทำให้ ผู้เรียนมีคลังคำหลากหลาย แนวคิดกว้างขวาง และสามารถพัฒนางานเขียนของตนให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

2.5 การวัดประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ

การประเมินผลจัดเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างหนึ่งในการสอนเขียนเรียงความ ผู้สอนสามารถทราบถึงความสามารถในการเขียนเรียงความของผู้เรียนได้จากการวัดและประเมินผลชิ้นงานของนักเรียนมีนักวิชาการการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการวัดประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความไว้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2552: 63-64; กมลวรรณ ตังธนากานนท์, 2559: 1) สรุปได้ว่าการประเมินการเขียนเรียงความเป็นการวัดระดับความรู้ที่มีความซับซ้อนเพราะไม่ได้วัดเพียงแค่ความรู้ ความจำ แต่วัดไปถึงระดับการจัดระเบียบความคิดในแง่ของการสังเคราะห์ความคิดความสามารถด้านการใช้ภาษาโดยจะต้องใช้ความรู้ที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า และประสบการณ์ของผู้เรียนผสมผสานเข้าด้วยกันเพื่อนำไปสู่การเขียนที่เกิดความเชื่อมโยงตั้งแต่ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่องไปสู่บทสรุปของเรียงความเรื่องนั้น จึงควรประเมินโดยใช้หลักเกณฑ์

หลากหลายด้าน ให้เกิดความครอบคลุม เกิดความยุติธรรมและเที่ยงธรรมต่องานเขียนของผู้เรียนโดยยึดหลักเกณฑ์การให้คะแนนการประเมินตามสภาพจริง

อย่างไรก็ตามมีนักวิจัยศึกษาและออกแบบเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความไว้อย่างน่าสนใจ ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2551) ได้จัดทำคู่มือการเรียนการสอนภาษาไทย คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์: เรียงความ ย่อความ และสรุปความ ช่วงชั้นที่ 2 – ช่วงชั้นที่ 4 เพื่อใช้เป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนในการพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนอย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ ภายในคู่มือได้กำหนดเกณฑ์ในการตรวจเรียงความที่สามารถนำไปใช้ในการประเมินผลการเขียนของนักเรียนได้อย่างชัดเจน โดยมีคะแนนเต็ม 20 คะแนน ครอบคลุมองค์ประกอบดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 64 – 67) โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. องค์ประกอบ

องค์ประกอบ หมายถึง ความถูกต้องตามลักษณะการเขียนเรียงความได้แก่ คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 0	ไม่มีเนื้อเรื่อง
คะแนน 1	มีเนื้อเรื่อง แต่ขาดองค์ประกอบอื่น
คะแนน 2	มีองค์ประกอบครบถ้วน คือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป

2. เนื้อหา

เนื้อหา หมายถึง เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นน่าสนใจและมีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 0	เนื้อหาสาระไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด
คะแนน 1	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด
คะแนน 2	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุน
คะแนน 3	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นน่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุน
คะแนน 4	เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นน่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน

3. ความคิดเชิงสร้างสรรค์

ความคิดเชิงสร้างสรรค์ หมายถึง การนำเสนอที่น่าสนใจ สอดแทรกคติข้อคิด หรือข้อเสนอแนะ แนวทางปฏิบัติ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 0	ไม่มีความคิดสร้างสรรค์
คะแนน 1	มีแนวคิดที่แปลกใหม่
คะแนน 2	มีแนวคิดที่แปลกใหม่ และมีคุณค่าต่อตนเองและสังคม
คะแนน 3	การนำเสนอที่น่าสนใจ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม
คะแนน 4	การนำเสนอที่น่าสนใจสอดแทรกคติ ข้อคิดหรือข้อเสนอแนะแนวทางปฏิบัติ มีแนวคิดที่แปลกใหม่ มีคุณค่าต่อตนเองและสังคม

4. การใช้ภาษา

การใช้ภาษา หมายถึง ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย ใช้สำนวนโวหารหรือคำประพันธ์ประกอบ เหมาะสม สื่อความหมายชัดเจน และการลำดับความคิดไม่วกวน คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 0	ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง
คะแนน 1	ใช้ภาษาถูกต้อง
คะแนน 2	ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย สื่อความหมายชัดเจน
คะแนน 3	ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย สื่อความหมายชัดเจน การลำดับความไม่วกวน
คะแนน 4	ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย ใช้สำนวนโวหาร หรือคำประพันธ์ประกอบ เหมาะสม สื่อความหมายชัดเจน การลำดับความไม่วกวน

5. อักษรวิธี

อักษรวิธี หมายถึง สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนเป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทย คะแนนเต็ม 4 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 0	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนผิดเกิน ๑๓ แห่ง
คะแนน 1	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนผิด ๑๐-๑๒ แห่ง
คะแนน 2	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนผิด ๗-๙ แห่ง
คะแนน 3	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนผิด ๔-๖ แห่ง
คะแนน 4	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ ใช้สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนผิด ๑-๓ แห่ง

หมายเหตุ การนับคำผิด ถ้าผิดซ้ำคำเดียวกันให้นับเป็น 1 แห่ง

6. ความสะอาด

ความสะอาด หมายถึง ลักษณะโดยทั่วไปของชิ้นงานโดยภาพรวมตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด และเป็นระเบียบ คะแนนเต็ม 2 คะแนน มีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

คะแนน 0	ตัวอักษรอ่านยาก หรือสกปรก
คะแนน 1	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด ขาดความเป็นระเบียบ
คะแนน 2	ตัวอักษรอ่านง่าย สะอาด เป็นระเบียบ

ในการประเมินความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียน พรทิพย์ แข็งขัน และคณะ (2555) ได้กำหนดเกณฑ์การประเมินที่มีความชัดเจน ครอบคลุม และสามารถสะท้อนคุณภาพของงานเขียนได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยแบ่งองค์ประกอบของการประเมินออกเป็นสามด้านหลัก ได้แก่ องค์ประกอบของเรียงความ การเรียบเรียงย่อหน้า และสำนวนภาษา ซึ่งแต่ละด้านจะมีระดับคุณภาพที่แบ่งออกเป็น 4 ระดับ คือ ระดับ 1 (ปรับปรุง), ระดับ 2 (ผ่าน), ระดับ 3 (ดี), และระดับ 4 (ดีมาก)

1. ด้านองค์ประกอบของเรียงความ ประเมินจากความครบถ้วนของโครงสร้างเรียงความซึ่งประกอบด้วยคำนำ เนื้อเรื่อง และบทสรุป หากผู้เขียนสามารถจัดโครงสร้างได้ครบถ้วน ใช้กลวิธีในการเขียนที่เหมาะสม และสามารถเชื่อมโยงแต่ละส่วนให้สอดคล้องกัน พร้อมทั้งกระตุ้นความคิดผู้อ่าน ก็จะได้คะแนนในระดับสูง ในทางตรงกันข้าม หากองค์ประกอบไม่ครบ หรือไม่สามารถจำแนกส่วนต่าง ๆ ได้ชัดเจน จะจัดอยู่ในระดับที่ต้องปรับปรุง

2. ด้านการเรียบเรียงย่อหน้า จะพิจารณาจากการวางใจความหลักในแต่ละย่อหน้า การขยายความด้วยรายละเอียดที่สนับสนุน และการใช้เหตุผลอย่างมีประสิทธิภาพ ย่อหน้าที่ดีควรมีประโยคใจความสำคัญชัดเจน พร้อมรายละเอียดประกอบที่เพียงพอ น่าเชื่อถือ และมีความต่อเนื่องทางความคิด หากนักเรียนสามารถทำได้ครบถ้วนในทุกย่อหน้า ก็จะได้คะแนนในระดับดีมาก แต่หากขาดความชัดเจน หรือไม่มีการจัดเรียงประเด็นอย่างเป็นระบบ ก็จะถูกประเมินในระดับที่ต่ำลง

3. ด้านสำนวนภาษา เน้นพิจารณาถึงการใช้ภาษาให้เหมาะสมกับงานเขียน ความถูกต้องตามหลักภาษา และความสามารถในการเลือกใช้ถ้อยคำที่สละสลวย สื่อความได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากนักเรียนสามารถใช้ภาษาได้เป็นทางการ มีความประณีต ร้อยเรียงประโยคได้อย่างราบรื่น และเลือกใช้คำที่ส่งเสริมความน่าสนใจของงานเขียน จะถือว่าอยู่ในระดับดีมาก แต่หากยังใช้ภาษาผิดมาตรฐาน หรือสื่อสารไม่ชัดเจน ก็จะต้องพัฒนาและปรับปรุงต่อไป (พรทิพย์ แข็งขัน และคณะ, 2555: 85-86)

อรสุมา ถาวรสุขอนันต์ (2559) ได้เกณฑ์การประเมินเรียงความ แบ่งออกเป็น 6 ด้านหลัก โดยแต่ละด้านมีระดับคะแนนตั้งแต่ 1 ถึง 5 คะแนน ซึ่งแสดงถึงคุณภาพของชิ้นงานเรียงความในแต่ละประเด็นสำคัญ ได้แก่ องค์ประกอบ เนื้อหา การใช้ภาษา การลำดับเรื่องราว ลักษณะการเขียน และการสรุปใจความสำคัญ ดังนี้

1. ด้านองค์ประกอบ

- 5 คะแนน มีเนื้อเรื่องและองค์ประกอบครบถ้วน คือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป
- 4 คะแนน มีเนื้อเรื่อง แต่ขาดองค์ประกอบ 1 ส่วน
- 3 คะแนน มีเนื้อเรื่อง แต่ขาดองค์ประกอบ 2 ส่วน
- 2 คะแนน มีเนื้อเรื่องวกวน และไม่มีองค์ประกอบ 3 ส่วน
- 1 คะแนน ขาดองค์ประกอบเรียงความทั้งหมด

2. ด้านเนื้อหา

- 5 คะแนน เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุนอย่างชัดเจน
- 4 คะแนน เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีประเด็นที่น่าสนใจ มีข้อมูลสนับสนุน
- 3 คะแนน เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุน
- 2 คะแนน เนื้อหาสาระสัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุนเล็กน้อย
- 1 คะแนน เนื้อหาสาระไม่สัมพันธ์กับชื่อเรื่องที่กำหนด

3. การใช้ภาษาและโวหาร

- 5 คะแนน การใช้ภาษาและโวหารต่าง ๆ ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย มีการสรรคำ ใช้โวหารการเขียนได้เหมาะสม มีทั้งบรรยาย พรรณนา สาธก และอุปมา เลือกใช้ได้เหมาะสม สื่อความหมายได้อย่างชัดเจน การลำดับความไม่วกวน
- 4 คะแนน ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมายชัดเจน ใช้โวหารการเขียนอย่างน้อย 3 โวหาร ลำดับความไม่วกวน
- 3 คะแนน ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย สื่อความหมายได้ ใช้โวหารการเขียนอย่างน้อย 2 โวหาร
- 2 คะแนน ใช้ภาษาถูกต้อง แต่ยังสื่อความหมายไม่ชัดเจน ใช้โวหารการเขียนอย่างน้อย 1 โวหาร
- 1 คะแนน ใช้ภาษาไม่ถูกต้อง ไม่ใช้โวหารการเขียน ขาดความสละสลวยของข้อความ

4. การลำดับเรื่องราว

- 5 คะแนน เรียบเรียงประโยคและลำดับประโยคได้ดีมาก มีการวางโครงเรื่องอย่างชัดเจน เขียนได้สอดคล้องกับโครงเรื่องที่วางไว้
- 4 คะแนน เรียบเรียงประโยคและลำดับประโยคได้ดี มีการวางโครงเรื่อง เขียนได้สอดคล้องกับโครงเรื่องที่วางไว้
- 3 คะแนน เรียบเรียงประโยคและลำดับประโยคได้พอใช้ มีการวางโครงเรื่องแต่ไม่ชัดเจน เขียนไม่สอดคล้องกับโครงเรื่องที่วางไว้

2 คะแนน เรียบเรียงประโยคและลำดับประโยคได้แต่ยังวกวน มีการวางโครงเรื่องแต่ไม่ชัดเจน เขียนไม่สอดคล้องกับโครงเรื่องที่วางไว้

1 คะแนน เรียบเรียงประโยคและลำดับประโยคไม่ได้ มีการวางโครงเรื่องแต่วกวนไม่เป็นลำดับ เขียนไม่สอดคล้องกับโครงเรื่อง

5. อักษรวิธี (ผิดคำเดิมนับเป็น 1 แห่ง)

5 คะแนน สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และเครื่องหมายวรรคตอนถูกต้องทั้งหมด

4 คะแนน สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และเครื่องหมายวรรคตอนไม่ถูกต้องเกิน 4-6 แห่ง

3 คะแนน สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และเครื่องหมายวรรคตอนไม่ถูกต้องเกิน 7-9 แห่ง

2 คะแนน สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และเครื่องหมายวรรคตอนไม่ถูกต้องเกิน 10-12 แห่ง

1 คะแนน สะกดคำ ใช้อักษรย่อ และเครื่องหมายวรรคตอนไม่ถูกต้องเกิน 13 แห่ง

6. การเน้นข้อคิดสำคัญ

5 คะแนน มีการเน้นข้อคิดสำคัญให้เห็นชัดเจน พร้อมยกตัวอย่างประกอบอย่างเด่นชัด

4 คะแนน มีการเน้นข้อคิดสำคัญให้เห็นชัดเจน พร้อมยกตัวอย่างประกอบ แต่กล่าวถึงพลความมากเท่าส่วนที่เป็นข้อคิดสำคัญ

3 คะแนน มีการเน้นข้อคิดสำคัญให้เห็นชัดเจน แต่ไม่ยกตัวอย่างประกอบ

2 คะแนน มีข้อคิดแต่ไม่ปรากฏเด่นชัด

1 คะแนน ไม่มีการเน้นข้อคิดที่สำคัญ

จากข้อมูลที่กล่าวมาข้างต้น จะเห็นได้ว่าการกำหนดเกณฑ์สำหรับประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความจำเป็นต้องพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ อย่างรอบด้าน เนื่องจากการประเมินทักษะด้านการเขียนมีความละเอียดอ่อนและซับซ้อน ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงได้รวบรวมและสังเคราะห์ประเด็นสำคัญในการประเมินจากงานวิชาการและงานวิจัยของผู้เชี่ยวชาญหลากหลายท่าน เพื่อให้ครอบคลุมปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากที่สุด ซึ่งสามารถแสดงรายละเอียดได้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 สัเคราะห์ประเด็นในการประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ

ประเด็นการประเมิน	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551)	พรทิพย์ แซ่ซ่งซัน และคณะ (2555)	อรศุมา ถาวรสุขอนแก่น (2559)	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2566)	รวม
1. ด้านองค์ประกอบ					
1.1 องค์ประกอบครบถ้วน เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	/	/	/		4
2. ด้านเนื้อหา					
2.1 เนื้อหามีความสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด	/		/	/	4
2.2 เนื้อหาสร้างสรรค์/น่าสนใจ/ชวนติดตาม	/				2
2.3 มีข้อมูลสนับสนุน/นำเสนอข้อเท็จจริง/มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	/	/			3
3. ด้านกลวิธีในการนำเสนอ					
3.1 ชื่อเรื่องน่าสนใจ/ตรงประเด็น/สัมพันธ์กับเรื่อง					1
3.2 นำเสนอเรื่องน่าสนใจ/แนวคิดแปลกใหม่	/				2
3.3 ดำเนินเรื่องเป็นลำดับ/สมเหตุสมผล/ กระชับ/ไม่สับสนวุ่นวาย		/	/	/	3
4. ด้านการใช้ภาษา					
4.1 ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษาถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อหา	/	/	/	/	5
4.2 ใช้ภาษาสละสลวย	/	/	/	/	5
4.3 ใช้สำนวนโวหาร/ใช้คำประพันธ์	/		/	/	4
4.4 ใช้ภาษาสื่อความได้อย่างชัดเจน/ตรงไปตรงมา/ ลำดับความไม่วกวน	/		/		3

ประเด็นการประเมิน	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับพื้นฐาน (2551)	พรทิพย์ แซ่จิ้น และคณะ (2555)	อรศุมา ภาวสุขอนแก่น (2559)	สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2566)	รวม
5. ด้านอักษรวิธี					
5.1 ใช้อักษรย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน เป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทย	/		/	/	3
5.2 สกกดคำถูกต้องตามอักษรวิธี	/		/	/	4

จากการสังเคราะห์ประเด็นการประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความข้างต้นจะเห็นว่า มีประเด็นสำคัญที่ต้องคำนึงถึง 5 ประเด็น ได้แก่ การประเมินด้านองค์ประกอบ เนื้อหา กลวิธีการ นำเสนอ การใช้ภาษา และอักษรวิธี ซึ่งมีนักวิชาได้กำหนดเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความไปในทิศทางเดียวกันประกอบด้วย 10 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1. ด้านองค์ประกอบ ข้อ 1.1 องค์ประกอบครบถ้วน เช่น ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป ประเด็นที่ 2. ด้านเนื้อหา ข้อ 2.1 เนื้อหา มีความสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด ข้อ 2.3 มีข้อมูลสนับสนุน/นำเสนอข้อเท็จจริง/ มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่เชื่อถือ ประเด็นที่ 3. ด้านกลวิธีในการนำเสนอ ข้อ 3.3 ดำเนินเรื่องเป็นลำดับ/ สมเหตุสมผล/ กระชับ/ ไม่สับสนวุ่นวาย ประเด็นที่ 4. ด้านการใช้ภาษา ข้อ 4.1 ใช้ถ้อยคำสำนวนภาษา ถูกต้องเหมาะสมกับเนื้อหา ข้อ 4.2 ใช้ภาษาสละสลวย ข้อ 4.3 ใช้สำนวนโวหาร/ ใช้คำประพันธ์ ข้อ 4.4 ใช้ภาษาสื่อความได้อย่างชัดเจน/ ตรงไปตรงมา/ ลำดับความไม่วุ่นวาย และ ประเด็นที่ 5. ด้านอักษรวิธี ข้อ 5.1 ใช้อักษรย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอนเป็นไปตามหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไทย ข้อ 5.2 สกกดคำถูกต้องตามอักษรวิธี ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้ออกแบบเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 5 เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนนเกณฑ์			
	4	3	2	1
1. องค์ประกอบ	มีองค์ประกอบของเรียงความครบถ้วน คือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง และสรุป	มีองค์ประกอบของเรียงความไม่ครบถ้วน แต่ขาดเพียง 1 ส่วน จากองค์ประกอบหลัก	มีองค์ประกอบของเรียงความไม่ครบถ้วน ขาด 2 ส่วน จากองค์ประกอบหลัก	มีองค์ประกอบของเรียงความไม่ครบถ้วน ขาด 3 ส่วน จากองค์ประกอบหลัก
2. เนื้อหา	เนื้อหา มีความสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุน นำเสนอข้อเท็จจริง มีการอ้างอิง แหล่งข้อมูลที่ น่าเชื่อถือ	เนื้อหา สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุน ข้อมูลส่วนใหญ่เป็นข้อเท็จจริง มีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลที่ เชื่อถือได้ แต่บางแห่ง อาจยังไม่ครบถ้วน	เนื้อหา สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด บางส่วน ข้อมูลสนับสนุนยังไม่เพียงพอหรือไม่ชัดเจน อ้างอิงแหล่งข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือใช้แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือบางส่วน	เนื้อหา ไม่สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด ขาดข้อมูลที่สนับสนุนที่ชัดเจน หรือมีข้อเท็จจริงน้อย ไม่มีการอ้างอิงหรืออ้างอิงจากแหล่งที่น่าเชื่อถือ
3. กลวิธีการนำเสนอ	การดำเนินเรื่อง เป็นไปอย่างมีลำดับ ขั้นตอนชัดเจน เชื่อมโยงเหตุผลอย่าง	การดำเนินเรื่องมีลำดับที่เหมาะสมและสมเหตุสมผลโดยรวม มีความกระชับในระดับ	ลำดับเนื้อหาไม่ต่อเนื่องหรือไม่ชัดเจนในบางส่วน การเชื่อมโยงเหตุผลยังไม่แน่น	การดำเนินเรื่องขาดลำดับที่ชัดเจน ไม่สมเหตุสมผล มีความสับสน
3. กลวิธีการนำเสนอ	สมบูรณ์ กระชับ ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจง่าย ไม่มีความสับสนหรือความซ้ำซ้อน	หนึ่ง อาจมีบางช่วงที่ยังไม่ชัดเจนแต่ไม่ทำให้สับสนโดยรวม	กระชับน้อยลง และมีบางจุดที่อาจทำให้ผู้อ่านสับสนหรือเกิดความคลุมเครือ	วนเวียน หรือมีเนื้อหาที่ไม่กระชับจนส่งผลกระทบต่อความเข้าใจโดยรวมของผู้อ่าน
4. การใช้ภาษา	ใช้ถ้อยคำและสำนวนภาษาได้ถูกต้องและเหมาะสมกับเนื้อหา ใช้ภาษา สละสลวยโดดเด่นในการใช้สำนวนโวหารหรือคำประพันธ์ สื่อความได้ชัดเจน ตรงไปตรงมา และ	ใช้ถ้อยคำและสำนวนได้เหมาะสมกับเนื้อหา ใช้ภาษา สละสลวยพอสมควร มีการใช้โวหารหรือคำประพันธ์บางส่วน สื่อสารได้เข้าใจง่าย แม้อาจมีจุดที่ลำดับความยังไม่ราบรื่นแต่ไม่ถึงกับทำให้เนื้อหา	ใช้ถ้อยคำและสำนวนบางส่วนไม่เหมาะสมกับเนื้อหา ขาดความสละสลวยในการใช้ภาษา ใช้โวหารหรือคำประพันธ์น้อย สื่อความได้ไม่ชัดเจนบางช่วง และลำดับเนื้อหา มีความวากวนเล็กน้อย	ใช้ถ้อยคำและสำนวนไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสมกับเนื้อหา ขาดความสละสลวยในการใช้ภาษา ไม่ใช้โวหารหรือคำประพันธ์ สื่อความได้ไม่ชัดเจน และลำดับความสับสนวากวน ทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ยาก

ประเด็นการ ประเมิน	ระดับคะแนนเกณฑ์			
	4	3	2	1
	เรียงลำดับเนื้อหาได้ อย่างราบรื่นไม่วกวน			
5. อักษรวิธี (การนับคำผิด ถ้า ผิดซ้ำคำเดียวกัน ให้นับเป็น 1 แห่ง)	สะกดคำ ใช้อักษร ย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอนถูกต้องทั้งหมด	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 1-3 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษรย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรคตอน ผิด 4-6 แห่ง	สะกดคำ ใช้อักษร ย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอนผิดเกิน 7 แห่ง ขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
16 - 20 คะแนน	ดีมาก
11 - 15 คะแนน	ดี
6 - 10 คะแนน	พอใช้
1 - 5 คะแนน	ปรับปรุง

หมายเหตุ : ได้เกณฑ์คุณภาพ “ดี” ขึ้นไปถือว่าผ่าน

การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความให้กับนักเรียนจำเป็นต้องมีองค์ความรู้เรื่ององค์ประกอบ การใช้ภาษาและกลวิธีการเขียนเรียงความที่ถูกต้อง ดังนั้นผู้วิจัยจะนำองค์ความรู้ที่ได้รับจากการสังเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ มาใช้ในการถ่ายทอดเนื้อหาสาระเกี่ยวกับการเขียนเรียงความให้ผู้เรียนฝึกฝนการเขียน ตลอดจนวัดและประเมินผลตามแนวทางที่ได้กล่าวไปข้างต้น

3. แนวคิดเกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน

3.1 ความเป็นมาของแนวคิดอรรถฐาน

Genre หรือ อรรถฐาน ได้รับความสนใจอย่างแพร่หลายในแวดวงภาษาศาสตร์ประยุกต์ เนื่องจากสามารถนำมาใช้ในการวิเคราะห์รูปแบบการใช้ภาษาที่เกิดขึ้นและมีจุดมุ่งหมายการสื่อสารที่ชัดเจน โดย “Genre” เป็นคำที่มีรากศัพท์จากภาษาฝรั่งเศส หมายถึง ชนิด ประเภท หรือรูปแบบ และมีที่มาจากคำว่า Genus ในภาษาละติน (Breure, 2001) ในปัจจุบันคำนี้ถูกนำไปใช้ในหลายวงการ เช่น ชีววิทยา ภาพยนตร์ ศิลปะ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาษาศาสตร์ประยุกต์ ซึ่งใช้ในการอธิบายลักษณะของข้อความที่มีโครงสร้างซ้ำ ๆ และใช้ร่วมกันสำหรับการสื่อสารภายในชุมชน

Richards, Platt และ Platt (1993) ให้คำนิยามของ “Genre” ว่าเป็นกลุ่มประเภทเฉพาะของเหตุการณ์การใช้ภาษาที่รวมถึงภาษาพูดและภาษาเขียน ซึ่งผู้ใช้ภาษามองว่าอยู่ในกลุ่มประเภทเดียวกัน เช่น การสวดมนต์ การเทศนา การสนทนา เพลง คำปราศรัย บทกวี จดหมาย และนวนิยาย โดย Genre เหล่านี้มักมีลักษณะร่วมกัน ได้แก่ จุดมุ่งหมายการสื่อสาร อิมหรือหัวข้อ รูปแบบวาทศิลป์ ระบบไวยากรณ์ ช่องทางการสื่อสาร และบทบาทของผู้พูดและผู้ฟัง ในมุมมองของ Swales (1990) “Genre” หมายถึงกลุ่มของเหตุการณ์การสื่อสาร (Communicative Events) ซึ่งเกิดขึ้นภายใต้บริบทที่สมาชิกในกลุ่มมีเจตนาในการสื่อสารไปในทิศทางเดียวกันหรือมีวัตถุประสงค์ร่วมกันอย่างชัดเจน จุดมุ่งหมายเหล่านี้เป็นที่รับรู้และยอมรับโดยสมาชิกผู้เชี่ยวชาญของชุมชน (Discourse Community) ซึ่งทำให้ Genre มีโครงสร้างเฉพาะตัวและกำหนดเนื้อหาและรูปแบบของภาษา โดย Swales เน้นย้ำว่าจุดมุ่งหมายในการสื่อสารเป็นเกณฑ์หลักที่ใช้ในการระบุ Genre และแนวโน้มของตัวอย่างข้อความภายใน Genre นั้นมักมีความคล้ายคลึงกันในด้านโครงสร้าง สไตล์ เนื้อหา และกลุ่มเป้าหมาย หากองค์ประกอบเหล่านี้มีความสอดคล้องกันเป็นอย่างมาก ตัวอย่างนั้นจะถือว่าเป็นแบบแผน (Prototypical) ของ Genre ภายในชุมชนถ้อยความนั้น

นอกจากนี้ Hyland (2003) ยังเสนอว่า Genre หมายถึงวิธีการใช้ภาษาที่เป็นที่ยอมรับในสังคม เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการจัดกลุ่มข้อความและอธิบายว่าผู้เขียนใช้ภาษาตอบสนองต่อบริบทและสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างไร แนวคิดนี้เน้นการมอง Genre ในฐานะเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้และการวิเคราะห์ทางภาษา โดยเฉพาะในการศึกษาด้านการเขียนเชิงวิชาการหรือการสื่อสารในสถานการณ์ทางสังคมต่าง ๆ

จากการศึกษาแนวคิดของนักวิชาการหลายท่านข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า Genre หรือ อรรถฐาน เป็นเครื่องมือสำคัญในการทำความเข้าใจโครงสร้างการใช้ภาษาในสังคม และมีประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวิเคราะห์ การเรียนการสอนภาษา รวมถึงการสร้างแบบฝึกในการเขียนที่มีจุดมุ่งหมาย และโครงสร้างที่ชัดเจนตามบริบทของผู้เรียน

3.2 แนวทางการสอนตามแนวคิดอรรถฐาน

การสอนตามแนวคิดอรรถฐาน ได้นำเสนอครั้งแรกโดย Halliday และ Hasan ในปี ค.ศ. 1985 ซึ่งเป็นนักภาษาศาสตร์ เชิงระบบ หรือ ไวยากรณ์เชิงระบบ (Systematic functional linguistics) และพัฒนาโดยกลุ่มนักภาษาศาสตร์ชาวออสเตรเลีย ได้แก่ Martin Rothery และ Christie โดยมีพื้นฐานจากแนวภาษาศาสตร์เชิงระบบ (Systemic Linguistics) โดย Hyon (1996) เสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอนว่า ควรเริ่มต้นด้วยการที่ครูนำเสนอรูปแบบของประเภทข้อความผ่านตัวอย่างที่เป็นรูปธรรม พร้อมทั้งเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ร่วมอภิปราย แสดงความคิดเห็น และแลกเปลี่ยนความเข้าใจกับครู จากนั้นจึงให้ความช่วยเหลือในการสำรวจเป้าหมายของการสื่อสาร ภายใต้บริบททางสังคมที่เกี่ยวข้อง เมื่อผู้เรียนเกิดความเข้าใจและคุ้นเคยกับลักษณะของการสื่อสาร ประเภทนั้นแล้ว จึงควรกระตุ้นและส่งเสริมให้ผู้เรียนสร้างข้อความหรือชิ้นงานของตนเองขึ้นโดยอาศัย โครงสร้างที่ได้เรียนรู้มา

3.4 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนตามแนวคิดอรรถฐาน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน เป็นการเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากตัวอย่างของข้อความต้นแบบผ่านการอ่านและการวิเคราะห์ เพื่อทำความเข้าใจลักษณะเฉพาะของข้อความในแต่ละประเภท ตลอดจนสามารถนำความรู้ที่ไปประยุกต์ใช้ในการจัดกิจกรรม เช่น การเขียนร่วมกัน เป็นกลุ่ม หรือการเขียนเป็นรายบุคคล ทั้งนี้ มีนักวิชาการหลายท่านที่ได้นำเสนอขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้ในลักษณะนี้อย่างสอดคล้องกัน ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

Hammond et al. (1992) ได้เสนอรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานออกเป็น 4 ขั้นตอน โดยมุ่งพัฒนาความรู้ด้านภาษาอย่างเป็นระบบผ่านกระบวนการฝึกฝนและการมีส่วนร่วมของผู้เรียน โดยทั้ง 4 ขั้นตอนมีรายละเอียด ดังนี้

1. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับบทอ่าน (Building knowledge of a text) ขั้นตอนนี้ผู้สอนนำเสนอบทอ่านให้ผู้เรียนศึกษา พร้อมอธิบายคำศัพท์และโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่สำคัญ จากนั้นผู้เรียนจะได้อ่านเนื้อหา และครูจะตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน ทั้งในส่วนของสาระสำคัญและรายละเอียดของเรื่องที่อ่าน

2. วิเคราะห์ลักษณะทางภาษาและโครงสร้างของบทอ่าน (Exploring a model text) ขั้นตอนนี้ผู้สอนร่วมกับผู้เรียนวิเคราะห์องค์ประกอบของบทอ่านต้นแบบอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งศึกษาคุณลักษณะทางภาษาและการจัดวางแนวคิดที่ปรากฏในบทอ่าน ได้แก่ จุดมุ่งหมายของการเขียน รูปแบบการจัดลำดับเนื้อหา และลักษณะของภาษาที่ใช้ ผู้สอนจะตั้งประเด็นขึ้นเพื่อกระตุ้นการคิด

วิเคราะห์ของผู้เรียน เช่น ผู้เขียนมีเจตนาอะไรในการเขียน บทความดังกล่าวประกอบด้วยองค์ประกอบใดบ้าง วิธีการนำเสนอเป็นอย่างไร ใช้โครงสร้างประโยคแบบใดในการเขียน รวมถึงการเลือกใช้คำศัพท์และจำแนกประเภทของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทความ

3. การร่วมกันผลิตงานเขียน (Doing a collaborative writing) ขั้นตอนนี้ผู้สอนทำงานร่วมกับผู้เรียน หรือให้ผู้เรียนทำงานเป็นกลุ่ม โดยนำความรู้เกี่ยวกับอรรถลักษณะของบทเขียนจากขั้นตอนนี้ก่อนหน้ามาใช้ในการสร้างงานเขียนใหม่ที่มีลักษณะเดียวกัน ในกระบวนการนี้ อาจประยุกต์แนวคิดการเขียนแบบเน้นกระบวนการ ได้แก่ การวางแผน การร่าง การปรับแก้ และการเขียนฉบับสมบูรณ์

4. การเขียนเป็นรายบุคคล (Constructing a Text Individually) ขั้นตอนนี้เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสร้างงานเขียนด้วยตนเอง โดยยึดรูปแบบอรรถลักษณะที่ได้ศึกษาในขั้นตอนนี้ก่อนหน้า เพื่อพัฒนาแนวทางการเขียนอย่างอิสระและสะท้อนความเข้าใจในรูปแบบของบทความต้นแบบ

Rothery and Stenglin (1994) เสนอขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานไว้ 3 ขั้นตอน เริ่มต้นจาก การวิเคราะห์และแยกองค์ประกอบของข้อความ (Deconstruction) แล้วให้ผู้เรียนได้เขียนร่วมกันและเขียนด้วยตนเอง ตามลำดับ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

1. การวิเคราะห์และแยกองค์ประกอบของข้อความ (Deconstruction) ขั้นตอนนี้ ผู้เรียนจะได้ศึกษาตัวอย่างของประเภทข้อความ (text type) และร่วมกันวิเคราะห์ สังเกต อภิปรายถึงหน้าที่และโครงสร้างของอรรถลักษณะ เช่น รูปแบบภาษาที่ปรากฏเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจทางภาษาให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ผู้เรียนยังจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับทำเนียบภาษา วัตถุประสงค์ทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อสารและเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสารรวมถึงการใช้ภาษาและคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับอรรถลักษณะที่กำลังศึกษา

2. การร่วมกันสร้างข้อความ (Joint Construction) ขั้นตอนนี้ ผู้สอนและผู้เรียนจะทำงานร่วมกันในการเขียนข้อความตามประเภทของอรรถลักษณะที่กำลังศึกษา โดยผู้สอนจะเตรียมเนื้อหาเกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์และลำดับการเขียน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้เรียนรู้รูปแบบการเขียนอย่างเป็นระบบ ผู้สอนจะจดบันทึกรายละเอียดตามข้อเสนอแนะของผู้เรียนลงบนกระดาษหรือแผ่นกระดาษขนาดใหญ่ เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับเปลี่ยนจากภาษาพูดไปสู่ภาษาเขียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ บทบาทของผู้สอนในขั้นตอนนี้จะค่อย ๆ ลดลง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ และเปลี่ยนบทบาทจากผู้สังเกตการณ์ไปสู่ผู้เรียนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น

3. การสร้างข้อความโดยผู้เรียน (Independent Construction) ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนจะทบทวนบทเรียนเพื่อประเมินความเข้าใจด้านโครงสร้างไวยากรณ์ของประเภทข้อความที่ได้เรียนไป โดยใช้กิจกรรมที่หลากหลายในการทดสอบจนมั่นใจว่าผู้เรียนมีความเข้าใจอย่างเพียงพอ จากนั้น

ผู้เรียนจะเริ่มต้นเขียนงานของตนเอง โดยอิงรูปแบบจากข้อความต้นแบบและใช้บรรทัดลักษณะเดียวกัน อย่างไรก็ตาม เนื้อหาอาจมีการปรับเปลี่ยนเล็กน้อย เช่น หากตัวอย่างเป็นวงจรชีวิตของผีเสื้อ ผู้เรียนอาจเลือกเขียนเกี่ยวกับวงจรชีวิตของกบแทน

ต่อมา Feez & Joyce (2002) ได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณฐานไว้ 5 ขั้นตอน โดยเพิ่มขั้นตอนการเชื่อมโยงกับข้อความที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนสุดท้าย โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. สร้างบริบทของเรื่อง (Building the context) ขั้นตอนนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการปูพื้นฐานเกี่ยวกับบริบทของแบบแผนข้อความต้นฉบับ เพื่อให้สามารถพิจารณาและทำความเข้าใจลักษณะเฉพาะของข้อความที่ใช้ในสถานการณ์ทางสังคมต่าง ๆ รวมถึงวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ที่ข้อความนั้นถูกใช้งาน

2. การจำลองและวิเคราะห์องค์ประกอบของข้อความ (Modeling and deconstructing the text) ในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนจะทำความเข้าใจโครงสร้างและบทบาทของภาษาที่ปรากฏในข้อความตัวอย่าง โดยอาจมีกิจกรรมให้เปรียบเทียบกับรูปแบบภาษาอื่น หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการตรวจสอบองค์ประกอบต่าง ๆ ของข้อความนั้นอย่างละเอียด โดยมีครูเป็นผู้แนะนำและช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพรวมของโครงสร้างและการใช้ภาษาที่เหมาะสม

3. การสร้างข้อความร่วมกัน (Joint construction of the text) ในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนจะทำงานร่วมกับผู้สอนในการสร้างข้อความที่มีลักษณะสอดคล้องกับแบบต้นฉบับ โดยผู้สอนจะให้ความช่วยเหลือในด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา ผู้สอนจะค่อย ๆ ลดระดับการช่วยเหลือเมื่อผู้เรียนเริ่มมีความสามารถในการร่างข้อความได้ด้วยตนเอง

4. การสร้างข้อความด้วยตนเองอย่างอิสระ (Independent construction of the text) ในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนจะได้ฝึกสร้างชิ้นงานด้วยตนเอง ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของการเขียน การอ่าน หรือการตอบคำถาม โดยผลงานที่สร้างขึ้นจะถูกนำไปใช้ในการประเมินความรู้และความเข้าใจของผู้เรียน

5. เชื่อมโยงกับข้อความที่เกี่ยวข้อง (Linking related texts) ในขั้นตอนสุดท้าย ผู้เรียนจะได้ทบทวนและพิจารณาลักษณะของข้อความที่ได้ศึกษา โดยการเปรียบเทียบความคล้ายและความแตกต่างระหว่างข้อความชนิดนั้นกับประเภทข้อความอื่น ๆ หรือวิเคราะห์ความแตกต่างภายในข้อความประเภทเดียวกันที่น่าเสนอผ่านช่องทางการสื่อสารที่แตกต่างกัน

Hyland อ้างถึงใน Waeslaemae (2019) เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้วรรณฐานไว้ 3 ขั้นตอน ได้แก่

1 การสร้างแบบอย่าง (Modeling) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาและวิเคราะห์โครงสร้างของข้อความ บริบทและภาษา

2 การร่วมกันสร้างข้อความ (Joint Construction) ครูให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อนำความรู้เกี่ยวกับงานเขียนที่ได้ศึกษาในชั้นที่ 1 มาประยุกต์ใช้ในการสร้างข้อความที่มีลักษณะและรูปแบบเดียวกัน

3. การสร้างข้อความอย่างอิสระ (Independent Construction of the Text) ขั้นตอนนี้ เป็นกระบวนการที่นักเรียนแต่ละคนจะได้สร้างงานเขียนของตนเอง โดยมีรูปแบบเดียวกับข้อความ ที่ได้ศึกษาและฝึกฝนมา ก่อนหน้านี้อย่างอิสระ

จากข้อมูลข้างต้นจะเห็นได้ว่า แนวทางการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานที่นักวิชาการหลายท่านได้เสนอไว้นั้น มีลักษณะของแนวคิดและขั้นตอนที่สอดคล้องหรือใกล้เคียงกัน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้สรุปและสังเคราะห์ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานไว้ในรูปแบบของตารางดังต่อไปนี้

Haerazi et al. (2020) ได้เสนอขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้อรรถฐานไว้ 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. สร้างความรู้ในด้านที่จะเขียน (Building knowledge of the field) ขั้นนี้เป็นขั้นสร้างความรู้เกี่ยวกับหัวข้อที่นักเรียนจะได้เขียน โดยให้นักเรียนลองอธิบายถึงลักษณะของเรื่องที่จะเขียนตามความเข้าใจของตนเอง

2. ดูตัวอย่างงานเขียน (Modeling of the text) ครูนำตัวอย่างที่เป็นผลงานของงานเขียนชนิดต่าง ๆ มาให้นักเรียนได้ศึกษาหลาย ๆ รูปแบบเพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเองเกี่ยวกับลักษณะของงานเขียนที่นักเรียนกำลังจะได้เขียน

3. ร่วมกันสร้างงานเขียน (Joint construction of the text) ครูผู้สอน นักเรียนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนได้มีโอกาสสร้างงานเขียนร่วมกัน โดยครูจะเป็นผู้ให้คำแนะนำและช่วยปรับปรุงแก้ไขคำหรือข้อความของนักเรียนผ่านกิจกรรมกลุ่ม

4 สร้างงานเขียนด้วยตัวเอง (Independent construction of the text) นักเรียนจะได้สร้างงานเดี่ยวของตนเองขึ้นมา ตามรูปแบบที่ได้เรียนรู้จากขั้นตอนที่หนึ่งถึงขั้นตอนที่สาม

5 เชื่อมโยงงานเขียนที่สัมพันธ์กัน (Linking related text) ผู้เรียนจะได้ตรวจงานเขียนของตนเองกับงานตัวอย่างที่ครูนำมาให้ศึกษา ว่าหัวข้อเรื่องที่ตนเองเขียนนั้นมีความสัมพันธ์เป็นบริบทเดียวกันกับตัวอย่างหรือไม่ เพื่อจะได้ปรับปรุงแก้ไขงานเขียนของตนเองให้ถูกต้องต่อไป

ตารางที่ 6 การสังเคราะห์แนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน

<p>Hammond et al. 1992</p> <p>1. สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทอ่าน (Building knowledge of a text)</p> <p>ขั้นตอนให้ผู้สอนนำเสนอบทอ่านให้ผู้เรียนศึกษาพร้อมอธิบายคำศัพท์และโครงสร้างทางไวยากรณ์ที่สำคัญ จากนั้นผู้เรียนจะได้อ่านเนื้อหา และครูจะตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียนทั้งในส่วนของการะสำคัญและรายละเอียดของเรื่องทีอ่าน</p>	<p>Rothery and Stenglin 1994</p> <p>1. การวิเคราะห์และแยกองค์ประกอบของข้อความ (Deconstruction)</p> <p>ขั้นตอนนี้ ผู้เรียนจะได้ศึกษาตัวอย่างของประเภทข้อความ (text type) และร่วมกันวิเคราะห์ สังเกตอภิปรายถึงหน้าที่และโครงสร้างของอรรถลักษณะ เช่น รูปแบบภาษาที่ปรากฏ</p>	<p>Feez & Joyce 2002</p> <p>1. สร้างบริบทของเรื่อง (Building the context)</p> <p>ขั้นตอนนี้มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้รับการปูพื้นฐานเกี่ยวกับบริบทของแบบแผนข้อความต้นฉบับ เพื่อให้สามารถพิจารณาและทำความเข้าใจลักษณะเฉพาะของข้อความที่ใช้ในสถานการณ์ทางสังคมต่าง ๆ รวมถึงวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและ</p>	<p>Hyland อ้างถึงใน Waeslaemae 2019</p> <p>1 การสร้างแบบอย่าง (Modeling) ครูและนักเรียนร่วมกันสนทนา และวิเคราะห์โครงสร้างของข้อความ บริบทและภาษา</p>	<p>Haerazi et al. 2020</p> <p>1. สร้างความรู้ในด้านที่จะเขียน (Building knowledge of the field)</p> <p>ขั้นตอนให้ผู้สอนสร้างความรู้เกี่ยวกับหัวข้อที่นักเรียนจะได้เขียน โดยให้นักเรียนลองอธิบายถึงลักษณะของเรื่องที่จะเขียนตามความเข้าใจของตนเอง</p>	<p>ผู้วิจัย</p> <p>1. ชั้นเรียนรู้ก่อนลงมือเขียน</p>
---	--	--	--	--	--

Hammond et al. 1992						ผู้วิจัย
Rothery and Stenglin 1994	เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจทางภาษาให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้น ผู้เรียนยังจะได้เรียนรู้เกี่ยวกับทำเนียบภาษา วัตถุประสงค์ทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สื่อสาร และเครื่องมือที่ใช้ในการสื่อสาร รวมถึงการใช้ภาษาและคำศัพท์ที่เกี่ยวข้องกับอรรถลักษณะที่กำลังศึกษา					-
Feez & Joyce 2002	สถานการณ์ที่ข้อความนั้นถูกใช้งาน					-
Hyland อ้างถึงใน Waeslaemae 2019						-
Haerazi et al. 2020						-
	2. วิเคราะห์ลักษณะทางภาษาและโครงสร้างของบทอ่าน (Exploring a model text) ขั้นตอนนี้ผู้สอน	2. การร่วมกันสร้างข้อความ (Joint Construction) ขั้นตอนนี้ ผู้สอนและผู้เรียนจะทำงานร่วมกัน	2. การจำลองและวิเคราะห์องค์ประกอบของข้อความ (Modeling and deconstructing	2 การร่วมกันสร้างข้อความ (Joint Construction) ครูให้นักเรียนทำงานเป็นกลุ่มเพื่อนำความรู้	2 ตัวแบบงานเขียน (Modeling of the text) ครูนำตัวอย่างที่เป็นผลงานของงานเขียน	2. ศึกษางานเขียนตัวอย่าง

<p>Hammond et al. 1992</p> <p>ร่วมกับผู้เรียนวิเคราะห์องค์ประกอบของบทอ่านต้นแบบอย่างเป็นระบบ โดยมุ่งศึกษาคุณลักษณะทางภาษาและการจัดวางแนวคิดที่ปรากฏในบทอ่าน ได้แก่ จุดมุ่งหมายของการเขียน รูปแบบการจัดลำดับเนื้อหา</p>	<p>Rothery and Stenglin 1994</p> <p>ในการเขียนข้อความตามประเภทของอรรถลักษณะที่กำลึงศึกษาโดยผู้สอนจะเตรียมเนื้อหาเกี่ยวกับโครงสร้างไวยากรณ์และลำดับการเขียน เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้เรียนรู้รูปแบบการเขียนอย่างเป็นระบบ</p>	<p>Feez & Joyce 2002</p> <p>the text) ในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนจะทำความเข้าใจโครงสร้างและบทบาทของภาษาที่ปรากฏในข้อสถานการณ์ทางสังคมต่าง ๆ รวมถึงวิเคราะห์สภาพแวดล้อมและในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนจะทำความเข้าใจโครงสร้างและบทบาทของ</p>	<p>Hyland อ้างถึงใน Waeslaemae 2019</p> <p>เกี่ยวกับงานเขียนที่ได้ศึกษาในชั้นที่ 1 มาประยุกต์ใช้ในการสร้างข้อความที่มีลักษณะและรูปแบบเดียวกัน</p>	<p>Haerazi et al. 2020</p> <p>ชนิดต่าง ๆ มาให้นักเรียนได้ศึกษาหลายรูปแบบเพื่อให้ นักเรียนได้เรียนรู้ด้วยตัวเองเกี่ยวกับลักษณะของงานเขียนที่นักเรียนกำลังจะเขียน</p>	<p>ผู้วิจัย</p>
<p>และลักษณะของภาษาที่ใช้ ผู้สอนจะตั้งประเด็นขึ้นเพื่อการกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียน</p>	<p>ผู้สอนจะจัดบันทึกตามข้อเสนอแนะของผู้เรียน ลงบนกระดานหรือแผ่นกระดาษขนาดใหญ่</p>	<p>ภาษาที่ปรากฏในข้อความ ตัวอย่าง โดยอาจมีกิจกรรมให้</p>			

Hammond et al. 1992	Rothery and Stenglin 1994	Feez & Joyce 2002	Hyland อ้างถึงใน Waeslaemae 2019	Haerazi et al. 2020	ผู้วิจัย
<p>เช่น ผู้เขียนมีเจตนาอะไรในการเขียนบทความดังกล่าว ประกอบด้วยองค์ประกอบใดบ้าง วิธีการนำเสนอเป็นอย่างไร ใช้โครงสร้างประโยคแบบใดในการเขียน รวมถึงการเลือกใช้คำศัพท์และ</p>	<p>เพื่อช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับเปลี่ยนจากภาษาพูดไปสู่ภาษาเขียนได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ บทบาทของผู้สอนในชั้นเรียนนั้นจะค่อย ๆ ลดลง เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีความก้าวหน้าในการเรียนรู้ และเปลี่ยนบทบาทจาก</p>	<p>เปรียบเทียบกับรูปแบบภาษาอื่น หรือกิจกรรมที่ส่งเสริมการตรวจสอบองค์ประกอบต่างๆ ของข้อความนั้นอย่างละเอียด โดยมีครูเป็นผู้แนะนำและช่วยให้ผู้เรียนเห็นภาพรวมของโครงสร้างและการใช้ภาษาที่เหมาะสม</p>	-	-	-
<p>จำแนกประเภทของคำศัพท์ที่ปรากฏในบทอ่าน</p> <p>3. การร่วมกันผลิตงานเขียน (Doing a</p>	<p>ผู้สังเกตการณ์ไปผู้เรียนที่สามารถพึ่งพาตนเองได้มากขึ้น</p> <p>3. การสร้างข้อความโดยผู้เรียน</p>	<p>3. การสร้างข้อความร่วมกัน (Joint</p>	<p>3. การสร้างข้อความอย่างอิสระ (Independent</p>	<p>3. ร่วมกันสร้างงานเขียน (Joint</p>	<p>3. ร่วมกันสร้างงานเขียนร่วมกัน</p>

<p>Hammond et al. 1992</p> <p>collaborative writing) ขั้นตอนนี้ ผู้สอนทำงานร่วมกับ ผู้เรียน หรือให้ผู้เรียน ทำงานเป็นกลุ่ม โดยนำ ความรู้เกี่ยวกับอรรถ ลักษณะของบทเขียน จากขั้นตอนก่อนหน้า มาใช้ในการสร้างงานเขียน ใหม่ที่มีลักษณะเดียวกัน</p>	<p>Rothery and Stenglin 1994</p> <p>(Independent Construction)</p> <p>ในขั้นตอนนี้ ผู้สอนจะ ทบทวนบทเรียนเพื่อ ประเมินความเข้าใจด้าน โครงสร้างไวยากรณ์ของ ประเภทข้อความที่ได้ เรียนไป โดยใช้กิจกรรม ที่หลากหลายในการ ทดสอบจนมั่นใจว่า</p>	<p>Feez & Joyce 2002</p> <p>construction of the text) ขั้นตอนนี้ ผู้เรียนจะทำงาน ร่วมกับผู้สอนในการ สร้างข้อความที่มี ลักษณะสอดคล้องกับ แบบต้นฉบับ โดย ผู้สอนจะให้ความ ช่วยเหลือในด้าน เนื้อหาและการใช้ ภาษา ผู้สอนจะคอย ศึกษาระดับการช่วยเหลือ</p>	<p>Hyland อ้างถึงใน Waeslaemae 2019</p> <p>Construction of the Text) ขั้นตอนนี้เป็น กระบวนการที่นักเรียนแต่ละคนจะได้สร้างงานเขียน ของตนเอง โดยมีรูปแบบ เดียวกับข้อความ ที่ได้ ศึกษาและมีฝึกฝนมา ก่อน หน้าที่อย่างอิสระ</p>	<p>Haerazi et al. 2020</p> <p>construction of the text)</p> <p>ในขั้นนี้ผู้สอน นักเรียน และเพื่อนร่วมชั้นเรียน ได้มีโอกาสสร้างงาน เขียนร่วมกัน โดยครู จะเป็นผู้ให้คำแนะนำ และช่วยปรับปรุงแก้ไข คำหรือข้อความของ นักเรียนผ่านกิจกรรม กลุ่ม</p>	<p>ผู้วิจัย</p>
<p>ในกระบวนการนี้ อาจ ประยุกต์แนวคิดการ เขียนแบบเน้น กระบวนการ ได้แก่ การ</p>	<p>ผู้เรียนมีความเข้าใจ อย่างเพียงพอ จากนั้น ผู้เรียนจะเริ่มเขียน งานของตนเอง โดยอิง</p>	<p>เมื่อผู้เรียนเริ่มมี ความสามารถในการ ร่างข้อความได้ด้วย ตนเอง</p>			

Hammond et al. 1992	Rothery and Stenglin 1994	Feez & Joyce 2002	Hyland อ้างถึงใน Waeslaemae 2019	Haerazi et al. 2020	ผู้วิจัย
วางแผน การร่าง การ ปรับแก้ และการเขียน ฉบับสมบูรณ์	รูปแบบจากข้อความ ต้นแบบและใช้รรณ ลักษณะเดียวกัน อย่างไรก็ตาม เนื้อหา อาจมีการปรับเปลี่ยน เล็กน้อย เช่น หาก ตัวอย่างเป็นวงจรกิจติ ของผีเสื้อ ผู้เรียนอาจ เลือกเขียนเกี่ยวกับวงจร ชีวิตของกบแทน	4. การสร้างข้อความ ด้วยตนเองอย่างอิสระ (Independent construction of the text) ในขั้นตอน นี้ ผู้เรียนจะได้ฝึกสร้าง ชิ้นงานด้วยตนเอง ซึ่ง อาจอยู่ในรูปแบบของ	-	-	-
4. การเขียนเป็น รายบุคคล (Constructing a Text Individually) ขั้นตอนนี้เปิดโอกาสให้ ผู้เรียนสร้างงานเขียน ด้วยตนเอง โดยยึด รูปแบบอรรถลักษณะที่	-	4. การสร้างข้อความ ด้วยตนเอง (Independent construction of the text) นักเรียน จะได้สร้างงานเดี่ยว ของตนเองขึ้นมา ตาม	-	4. สร้างงานเขียนด้วย ตัวเอง	4. ชิ้นสร้างงานเขียนของ ตนเอง

Hammond et al. 1992	Rothery and Stenglin 1994	Feez & Joyce 2002	Hyland อ้างถึงใน Waeslaemae 2019	Haerazi et al. 2020	ผู้วิจัย
ได้ศึกษาในขั้นตอนก่อนหน้า เพื่อพัฒนาแนวทางการเขียนอย่างอิสระและสะท้อนความเข้าใจในรูปแบบของบทอ่านต้นแบบ		การเขียน การอ่าน หรือการตอบคำถาม โดยผลงานที่สร้างขึ้น จะถูกนำไปใช้ในการประเมินความรู้และความเข้าใจของผู้เรียน		รูปแบบที่ได้เรียนรู้จากขั้นตอนที่หนึ่งถึงขั้นตอนที่สาม	
		5. เชื่อมโยงกับข้อความที่เกี่ยวข้อง (Linking related texts) ในขั้นตอนสุดท้าย ผู้เรียนจะได้พบทวนและพิจารณาลักษณะของข้อความที่ได้ศึกษา โดยการเปรียบเทียบความคล้ายและความแตกต่างระหว่างข้อความชนิดนี้กับ		5 เชื่อมโยงงานเขียนที่สัมพันธ์กัน (Linking related text) ผู้เรียนจะได้ตรวจงานเขียนของตนเองกับงานตัวอย่างที่ครูนำมาให้ศึกษาว่า หัวข้อเรื่องของตนเองเขียนนั้นมี ความสัมพันธ์เป็นบริบทเดียวกันกับตัวอย่างหรือไม่ เพื่อ	

จากการศึกษาแนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนตามแนวคิดอรรถฐานจากเอกสารและงานวิจัยข้างต้น พบว่าแนวคิดการจัดการสอนตามแนวคิดอรรถฐานจะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความสามารถในการเขียนได้ ผู้วิจัยได้สังเคราะห์แนวคิดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนตามแนวคิดอรรถฐานที่จะสามารถส่งเสริมและพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรียงความให้บรรลุวัตถุประสงค์ โดยมีขั้นตอนในการจัดการเรียนการสอน ได้ 4 ขั้นตอน ได้แก่

1. ขั้นเรียนรู้ก่อนลงมือเขียน

ผู้เรียนศึกษาตัวอย่างเรียงความที่มีความเกี่ยวข้องกับหัวข้อผู้เรียนจะได้เขียน จากนั้นให้ผู้เรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของตัวอย่างเรียงความนั้นตามความรู้และความเข้าใจของผู้เรียนเพื่อเป็นการสร้างความรู้ก่อนการเขียนให้กับผู้เรียน

2. ขั้นศึกษางานเขียนตัวอย่าง

ผู้สอนแบ่งกลุ่มผู้เรียนตามความเหมาะสม จากนั้นนำตัวอย่างเรียงความในหัวข้อที่คล้ายกันกับตัวอย่างเรียงความในขั้นที่ 1 จำนวนสองตัวอย่างให้ผู้เรียนทุกกลุ่มได้ศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนเห็นต้นแบบงานเขียนที่มีคุณภาพ โดยให้พิจารณาในประเด็นต่าง ๆ ของเรียงความทั้งสองเรื่อง ได้แก่ ด้านองค์ประกอบ ด้านเนื้อหา ด้านกลวิธีการนำเสนอ ด้านการใช้ภาษาและด้านอักขรวิธีเพื่อให้ผู้เรียนได้เห็นถึงความเหมือนและความแตกต่างของตัวอย่างเรียงความทั้งสองตัวอย่าง ส่งผลให้ผู้เรียนมีแนวทางในการสร้างงานเขียนเรียงความได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ขั้นสร้างงานเขียนร่วมกัน

ผู้สอนให้ผู้เรียนทุกกลุ่มใช้ความรู้ที่ได้เรียนรู้ในขั้นที่ 1 และ 2 สร้างงานเขียนร่วมกันโดยให้ผู้เรียนทุกกลุ่มได้ฝึกวางโครงเรื่องและเลือกใช้ภาษาตามตัวอย่างเรียงความที่ได้ศึกษาในหัวข้อที่ผู้สอนกำหนด ซึ่งหัวข้อนั้นจะมีลักษณะคล้ายกันกับตัวอย่างเรียงความที่ผู้สอนนำมาให้ผู้เรียนได้ศึกษา โดยในขั้นนี้จะมีครูผู้สอนคอยให้คำแนะนำและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมกับผู้เรียนตลอดเวลา เป็นการแลกเปลี่ยนความรู้ความคิดเห็นในการเขียนเรียงความกับผู้อื่น ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนมีมุมมองในการสร้างงานเขียนได้อย่างกว้างขวางและยังฝึกให้ผู้เรียนได้ฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่น มีความมั่นใจในการเขียนเรียงความเพิ่มขึ้น

4. ขั้นสร้างงานเขียนของตนเอง

ผู้สอนมอบหมายให้ผู้เรียนสร้างงานเขียนเรียงความของตนเองเป็นรายบุคคล โดยใช้ความรู้ที่ได้เรียนรู้ในขั้นที่ 1-3 มาปรับใช้ในการสร้างงานเขียนของตนเอง เพื่อให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการเขียนเรียงความได้อย่างต่อเนื่อง โดยมีผู้สอนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขผลงานเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรียงความของผู้เรียนต่อไป

ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนตามแนวคิดอรรถฐานจึงเป็นการมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะด้านการเขียนเพื่อสร้างองค์ความรู้เกี่ยวกับหัวข้อที่ผู้เรียนจะเขียนด้วยตนเองโดยการศึกษาจากงานเขียนตัวอย่างเพื่อให้เกิดความรู้ความเข้าใจในรูปแบบของงานเขียน ลักษณะการใช้ภาษาในงานเขียนอันนำไปสู่ความสามารถในการสร้างงานเขียนของตนเองได้อย่างถูกต้อง

ทั้งนี้ ในการศึกษางานต้นแบบโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานนั้น ผู้วิจัยได้เลือกใช้เป็นตัวอย่างเรียงความโดยเลือกเรื่องที่มีหัวข้อที่คล้ายคลึงกัน มีเนื้อหาที่ใกล้ตัวผู้เรียนและเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียน สามารถสรุปเป็นรูปแบบการจัดการเรียนการสอนได้ดังนี้ คือ ผู้สอนให้ผู้เรียนศึกษาตัวอย่างเรียงความโดยให้ผู้เรียนพิจารณาในประเด็นต่าง ๆ ของเรียงความตัวอย่าง ได้แก่ ด้านองค์ประกอบ ด้านเนื้อหา ด้านกลวิธีการนำเสนอ ด้านการใช้ภาษาและด้านอักขรวิธี จากนั้นผู้สอนจะกำหนดหัวข้อเรื่องที่มีสถานการณ์คล้ายคลึงกับตัวอย่างเรียงความและให้ผู้เขียนฝึกเขียนงานตามหัวข้อที่กำหนดให้ตามรูปแบบของการเขียนเรียงความ

3.4 ประโยชน์ของการสอนเขียนตามแนวคิดอรรถฐาน

การสอนเขียนเรียงความตามแนวคิดอรรถฐานมีประโยชน์ต่อผู้เรียนในหลายด้าน ส่งผลให้ผู้เรียนได้ฝึกการใช้ภาษาในทักษะต่าง ๆ เรียนรู้การใช้ทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมไปถึงมีโอกาสได้แสดงความสามารถเฉพาะด้าน แสดงความคิดของตนเองจากกิจกรรมที่กำหนดไว้ โดย Feez & Joyce (1998) ได้อธิบายว่า การสอนภาษาแบบอรรถฐานช่วยให้เด็กเรียนเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างภาษา วัตถุประสงค์ และบริบท ทำให้สามารถใช้ภาษาได้ตรงตามหน้าที่ของข้อความ (purposeful language use) ในขณะที่ Martin & Rose (2008) เน้นย้ำว่าแนวคิดนี้ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะภาษาผ่านกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นขั้นตอน เริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ตัวอย่าง การปฏิบัติร่วมกับครู จนถึงการสร้างผลงานด้วยตนเอง ซึ่งกระบวนการดังกล่าวส่งผลให้ผู้เรียนสามารถควบคุมการใช้ภาษาของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับบริบทการสื่อสารในชีวิตจริง

อย่างไรก็ตาม การสอนเขียนตามแนวคิดอรรถฐาน ถือเป็นวิธีที่น่าสนใจในการนำมาพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรียงความเนื่องจากมีกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เกิดการสร้างองค์ความรู้ผ่านกิจกรรมกลุ่มตลอดจนส่งผลให้ผู้เรียนสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเองผ่านการแสดงความคิดเห็นอย่างหลากหลาย เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกทักษะกระบวนการคิดอันเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่นำแนวคิดอรรถฐานมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังต่อไปนี้

4.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเขียนเรียงความ

งานวิจัยในประเทศ

อรสุมา ถาวรสุขอนันต์ (2559) ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจีแพสที่มีต่อความสามารถในการเขียนเรียงความและเจตคติต่อการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กระบวนการจีแพสระหว่างก่อนและหลังเรียนและศึกษาเจตคติต่อการเขียนของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้กระบวนการจีแพสระหว่างก่อนและหลังเรียนของโรงเรียนธัญรัตน์ ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 ซึ่งเป็นนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ห้อง 10 จำนวน 50 คน โดยใช้เวลาในการทดลองจำนวน 12 คาบ คาบละ 50 นาที ผลการศึกษาพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้รับการสอนโดยใช้กระบวนการจีแพสมีความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีเจตคติต่อการสอนโดยใช้กระบวนการจีแพสหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สมชาย ทุนมาก (2567) ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO-5 STEPs) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 เปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ เปรียบเทียบระหว่างนักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนในระดับสูงและระดับต่ำ และศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนเมืองเสลียง จังหวัดสุโขทัย ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 217 คน จาก 6 ห้องเรียน โดยสุ่มแบบกลุ่ม ผลการวิจัยพบว่า แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนในระดับสูงมีผลการเขียนดีกว่ากลุ่มที่มีความยึดมั่นต่ำ และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับดีมาก

พระมหาเทพปาน นุตโตร (เหล่าภักดี) (2567) ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความโดยใช้สื่อมัลติมีเดียของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประดิษฐานวิทยา จังหวัดขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความโดยใช้สื่อมัลติมีเดียให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 และเพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนก่อนและหลังใช้แผนการจัดการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างคือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 30 คน ที่ได้จากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบประเมินทักษะการเขียนเรียงความ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t-test แบบ Dependent ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้การเขียนเรียงความโดยใช้สื่อมัลติมีเดียมีประสิทธิภาพอยู่ที่ 85.45/85.44 ซึ่งสูง

กว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ และนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

งานวิจัยต่างประเทศ

Fauzi et al. (2021) ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความเชิงบรรยายของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยใช้การจัดการเรียนรู้แบบมุ่งประสบการณ์ทางภาษา ร่วมกับการชมภาพยนตร์สั้น ในรูปแบบการวิจัยกึ่งทดลอง กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยนักเรียนกลุ่มทดลอง 31 คน และกลุ่มควบคุม 31 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนการเขียนเรียงความสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และมีพัฒนาการด้านทักษะการเขียนอย่างชัดเจนหลังได้รับการเรียนรู้ด้วยวิธีดังกล่าว

Ogunyemi (2022) ศึกษาผลของขนาดชั้นเรียนและความนับถือตนเองที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการเขียนเรียงความ โดยใช้วิธีวิจัยเชิงสืบย้อน (ex post facto) กับนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย 335 คน จากโรงเรียนที่คัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง 9 แห่ง เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเขียน ($r = 0.70$), แบบสอบถามเจตคติต่อการเขียน ($r = 0.72$) และแบบสอบถามความนับถือตนเอง ($r = 0.84$) วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม ผลการวิจัยพบว่า ขนาดชั้นเรียนมีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ไม่มีผลต่อเจตคติต่อการเขียนและความนับถือตนเองอย่างมีนัยสำคัญผลงานที่มีคุณภาพ นอกจากนี้พบว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านสูงเขียนได้ดีกว่านักเรียนที่มีความสามารถในการอ่านต่ำและกลุ่มที่เขียนแบบอิสระที่มีความสามารถในการอ่านสูงและต่ำมีความสามารถในการเขียนสูงในทุกระดับเกรด

4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน

งานวิจัยในประเทศ

สินีนานู มีศรี (2559) ศึกษาการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนแบบอรรถฐาน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม เพื่อสร้างและหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนแบบอรรถฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีวิชัยวิทยาให้ได้ตามเกณฑ์ 75/75 เปรียบเทียบความสามารถทางการเขียนของนักเรียนก่อนและหลังการใช้แบบฝึกที่สร้างขึ้นและศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนแบบอรรถฐานในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2559 ที่ลงทะเบียนเรียน รายวิชา ๑33102 ภาษาอังกฤษ 6 จำนวน 1 ห้อง ได้มาโดยการสุ่มห้องเรียนอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้นักเรียนจำนวน 30 คน โดยใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 คาบเรียน คาบเรียนละ 55 นาที รวมเป็น 16 คาบเรียน ผลการศึกษพบว่า ประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษมีค่าเท่ากับ

75.67/75.80 ซึ่งตรงกับเกณฑ์ 75/75 ที่กำหนดไว้ จึงถือว่ามีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับได้ ความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียนหลังเรียนด้วยแบบฝึกสูงกว่าความสามารถก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความคิดเห็นที่ดีต่อแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนแบบบูรณาการ

ชนิษฐา บุญชัย (2566) ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง เพื่อศึกษาพัฒนาการความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ระหว่างการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงและศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ห้อง 131 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปทุมวัน ที่กำลังศึกษา รายวิชา ท31201 การเขียน ประจำภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 31 คน ได้มาด้วยวิธีการ สุ่มตัวอย่างแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนมีพัฒนาการสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในทุกครั้งของการวัด และผลการเปรียบเทียบคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวงในระดับดีมาก

งานวิจัยต่างประเทศ

Haerazi, & Irawan, L. A. (2019) ศึกษาผลของการใช้รูปแบบการสอนภาษาแบบอิงแนวคิดอรรถฐาน (Genre-Based Language Teaching Model) ในการพัฒนาทักษะการเขียนของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 4 ภาคเรียนที่ 5 สาขาวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัย IKIP Mataram ประเทศอินโดนีเซีย ในปีการศึกษา 2017/2018 โดยดำเนินการวิจัยในชั้นเรียน ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน คือ การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นและการดำเนินการตามแผนวิจัย โดยเก็บข้อมูลผ่านการสังเกต แบบสอบถาม และแบบทดสอบ แล้ววิเคราะห์ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยพบว่า คะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาหลังการจัดกิจกรรมเพิ่มขึ้นจาก 55 เป็น 76 ซึ่งสูงกว่าระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำที่กำหนดไว้คือ 75 โดยนักศึกษาสามารถเขียนข้อความได้ง่ายขึ้นและมีความมั่นใจมากขึ้นเนื่องจากมีพื้นฐานเกี่ยวกับหัวข้อที่เขียน

Al-Baimani, S. S. M. (2019) ได้ศึกษาประสิทธิภาพของการสอนการเขียนภาษาอังกฤษตามแนวคิดอิงอรรถฐาน (Genre-Based Writing Instruction) ร่วมกับการเรียนแบบร่วมมือกันระหว่างผู้เรียน (Learner Collaboration) ในกลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษาที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) ในประเทศโอมาน โดยมีผู้เข้าร่วมทั้งหมด 63 คน แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่

กลุ่มที่เรียนเป็นคู่ (Pair group), กลุ่มที่เรียนเป็นรายบุคคล (Individual group) และกลุ่มควบคุม (Control group) การศึกษาคำเนินเป็นระยะเวลา 8 สัปดาห์ โดยใช้การเขียนเรียงความเชิงอธิบาย (Expository Essay) เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ซึ่งดำเนินการใน 3 ช่วงเวลา ได้แก่ ก่อนเรียน หลังเรียนทันที และหลังเรียนในระยะเวลาหนึ่ง จากนั้นนำเรียงความของนักเรียนมาวิเคราะห์ด้านเนื้อหา โครงสร้างข้อความ ความซับซ้อนของคำศัพท์และไวยากรณ์ รวมถึงความสามารถในการลดความกำกวมของเนื้อหา ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองทั้งแบบคู่และรายบุคคลที่ได้รับการสอนด้วยแนวคิดอิงอรรถฐาน มีผลการเรียนที่ดีกว่ากลุ่มควบคุม โดยเฉพาะกลุ่มที่เรียนเป็นคู่มีความโดดเด่นด้านความซับซ้อนของคำศัพท์และโครงสร้างประโยค และยังแสดงให้เห็นว่า การทำงานร่วมกันของผู้เรียนมีส่วนช่วยให้สามารถเขียนเรียงความได้อย่างมีประสิทธิภาพ มากขึ้น

Nagao, A. (2022) ศึกษาผลของการจัดการเรียนรู้ด้วยแนวคิดการสอนภาษาแบบอรรถฐาน (Genre-Based Approach: GBA) ต่อความเข้าใจโครงสร้างข้อความและความหมายเชิงอุดมการณ์ ปฏิสัมพันธ์ และข้อความของนักศึกษาชาวญี่ปุ่นที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (EFL) โดยดำเนินการสอนเป็นเวลา 15 สัปดาห์ แบ่งเป็น 3 หน่วยการเรียนรู้ ภายใต้กรอบภาษาศาสตร์หน้าที่เชิงระบบ (SFL) ผู้เข้าร่วมจำนวน 23 คน วิเคราะห์ด้วยวิธีแบบผสมผสาน ผลการศึกษาพบว่า นักศึกษาระดับต้นมีความเข้าใจเนื้อหาและความสัมพันธ์ทางสังคมดีขึ้น ขณะที่นักศึกษาระดับสูงมีความเข้าใจโครงสร้างและความเป็นเอกภาพของเรียงความชัดเจน

จากการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศพบว่า มีงานวิจัยที่พัฒนาความสามารถด้านการเขียนประเภทต่าง ๆ ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนตามแนวคิดอรรถฐานกับผู้เรียนในหลายระดับชั้นเนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนตามรูปแบบอรรถฐานนั้นมีขั้นตอนที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้รูปแบบของการเขียนประเภทต่าง ๆ ด้วยตนเองได้ดียิ่งขึ้นส่งผลให้ผู้เรียนเกิดพัฒนาการการเรียนรู้ในการเขียนได้ดีขึ้นจึงมีความเหมาะสมในการจัดการเรียนการสอนควบคู่กับเรื่องของการเขียน ทำให้ผู้วิจัยได้เห็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเรื่องการเขียนเรียงความและเพื่อให้ผู้เรียนได้บรรลุตัวชี้วัดที่ผู้สอนต้องการฝึกทักษะ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเลือกใช้รูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยการสอนตามรูปแบบอรรถฐานเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานและเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ผู้วิจัยดำเนินการวิจัย ตามลำดับขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การออกแบบวิจัย
2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การออกแบบวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยก่อนทดลอง (Pre-experimental research) แบบการทดลองกลุ่มเดียว วัดก่อนและหลังการทดลอง (The One - Group Pretest – Posttest Design) (มาเรียม นิลพันธ์, 2558: 142-144) มีแผนการวิจัยดังนี้

ตารางที่ 7 แบบแผนการวิจัย

สอบก่อนเรียน	ทดลอง	สอบหลังเรียน
T ₁	X	T ₂

สัญลักษณ์ที่ใช้แบบแผนการวิจัย

เมื่อ	T ₁	แทน	การวัดความสามารถด้านการเขียนเรียงความก่อนการทดลอง
	X	แทน	การทดลองโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน
	T ₂	แทน	การวัดความสามารถด้านการเขียนเรียงความหลังการทดลอง

2. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยดำเนินการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยดังนี้

2.1 ศึกษาข้อมูลจากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับการเขียนเรียงความ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน

2.2 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มาตรฐานการเรียนรู้ ท.2.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางและคำอธิบายรายวิชา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยของโรงเรียนหนองโพวิทยา เพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดเนื้อหาและจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้

2.3 ศึกษาแนวคิดและหลักการวัดและประเมินผลการเขียนเรียงความเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ

3. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1 ประชากร

ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนหนองโพวิทยา อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี จำนวน 2 ห้อง นักเรียนทั้งหมด 55 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนหนองโพวิทยา อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 26 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม

4. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1.1. แผนการจัดการเรียนรู้สาระการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน เรื่อง การเขียนเรียงความ จำนวน 4 แผน

4.1.2. แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัยและเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 1 ข้อ

4.1.3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน มีลักษณะเป็นข้อคำถาม 12 ข้อ ประกอบด้วยกัน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ และ ด้านประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดกิจกรรม

4.2 การสร้างและตรวจสอบเครื่องมือ

4.2.1. แผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน เรื่อง การเขียนเรียงความ มีขั้นตอน ดังนี้

4.2.1.1 ศึกษาข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1) ศึกษารายละเอียดของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตรสถานศึกษา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนหนองโพวิทยา

2) วิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และตัวชี้วัดสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับการวิจัย เรื่อง การเขียนเรียงความ

3) ศึกษาแนวคิดและวิธีการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดอรรถฐาน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้จากหนังสือ ตำรา เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.2.1.2 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน เรื่อง การเขียนเรียงความ จำนวน 4 แผน ใช้เวลาในการจัดกิจกรรมจำนวน 8 คาบ โดยมีการทดสอบก่อนและหลัง ทดลองจำนวน 2 คาบ รวมระยะเวลาที่ใช้ในการทดลอง 10 คาบ ดังนี้

ตารางที่ 8 แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้ในการทดลอง

ที่	เรื่อง	จำนวนคาบ
1	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่องบุคคลที่เป็นต้นแบบของฉัน	2
2	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่องบุคคลที่เปรียบเสมือนครูในชีวิตฉัน	2
3	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่องอาชีพในฝันที่ฉันอยากเป็น	2
4	แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่องการอนุรักษ์ภาษาไทย	2
รวม		8

การเลือกเรื่องที่ใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดังตารางข้างต้น ผู้วิจัยใช้วิธีการสอบถามความคิดเห็นของผู้เรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหนองโพวิทยา ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ที่เรียนในรายวิชาภาษาไทย (ท 21101) ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ซึ่งผลการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนพบว่านักเรียนส่วนใหญ่ต้องการเรียนรู้การเขียนเรียงความในหัวข้อเกี่ยวกับบุคคลที่เป็นต้นแบบของฉัน บุคคลที่เปรียบเสมือนครูในชีวิตฉัน อาชีพในฝันที่ฉันอยากเป็น และการอนุรักษ์ภาษาไทย

ทั้งนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกตัวอย่างเรียงความเกี่ยวกับบุคคลที่เป็นต้นแบบของฉัน บุคคลที่เปรียบเสมือนครูในชีวิตฉัน อาชีพในฝันที่ฉันอยากเป็น และการอนุรักษ์ภาษาไทยประเภทละ 3

ตัวอย่าง แล้วนำตัวอย่างเรียงความทั้งหมดเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของตัวอย่าง จากนั้นนำตัวอย่างการเขียนเรียงความไปตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 177)

+1	หมายถึง	ถ้าแน่ใจว่าตัวอย่างเรียงความมีความสอดคล้องกับรายการประเมิน
0	หมายถึง	ถ้าไม่แน่ใจว่าตัวอย่างเรียงความมีความสอดคล้องกับรายการประเมิน
-1	หมายถึง	ถ้าแน่ใจว่าตัวอย่างเรียงความไม่มีความสอดคล้องกับรายการประเมิน

จากนั้นนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยใช้สูตร ดังนี้ (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2538: 248-249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

IOC	หมายถึง	ดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือ
$\sum R$	หมายถึง	ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ
N	หมายถึง	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

อย่างไรก็ดีความสอดคล้องของเครื่องมือจะต้องมีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงจะถือว่าตัวอย่างเรียงความมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้

ผลการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของตัวอย่างเรียงความพบว่า ตัวอย่างเรียงความทั้งหมด 12 ตัวอย่าง มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 แสดงให้เห็นว่าตัวอย่างเรียงความมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้

4.2.1.3 นำแผนการจัดการเรียนรู้ เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำ แล้วปรับแก้ไขเพิ่มเติมตามคำแนะนำ

4.2.1.4 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผ่านการแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 177)

- +1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์ การเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้และกระบวนการวัดและประเมินผล
- 0 หมายถึง ถ้าไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความเหมาะสมและมีความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้และกระบวนการวัดและประเมินผล
- 1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความไม่เหมาะสมและมีความสอดคล้องระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้ สาระการเรียนรู้ สาระสำคัญ จุดประสงค์การเรียนรู้ สื่อ/แหล่งเรียนรู้และกระบวนการวัดและประเมินผล

ผลการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้พบว่า แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความทั้งหมด 4 แผน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 แสดงให้เห็นว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับแก้ไขแผนการจัดการเรียนรู้ให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ผู้วิจัยสรุปไว้ในตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้จากผู้เชี่ยวชาญ

ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ	การดำเนินการแก้ไขของผู้วิจัย
1. ปรับคำว่า “รูปแบบการเขียนเรียงความ” ในแผนการจัดการเรียนรู้ เป็นคำว่า “หลักการในการเขียนเรียงความ”	1. ผู้วิจัยได้ปรับแก้คำว่า “รูปแบบการเขียนเรียงความ” ในทุก ๆ ส่วนที่มีการใช้คำนี้ของแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 4 แผน เป็นคำว่า “หลักการในการเขียนเรียงความ”

ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ	การดำเนินการแก้ไขของผู้วิจัย
2. ปรับกิจกรรมการเรียนรู้ กิจกรรมที่ 1 ชั้นสร้างองค์ความรู้ โดยการหาตัวอย่างเรียงความเพิ่ม 1 เรื่อง โดยเป็นเรียงความที่มีหัวข้อคล้าย	2. ผู้วิจัยได้เพิ่มตัวอย่างของเรียงความในกิจกรรมที่ 1 ชั้นสร้างองค์ความรู้ให้นักเรียนได้ศึกษาและร่วมกันสนทนาถึงจุดเด่นและจุดที่
ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ	การดำเนินการแก้ไขของผู้วิจัย
กับเรียงความตัวอย่างอีก 2 เรื่องในกิจกรรมที่ 2 ชั้นศึกษางานเขียนตัวอย่าง	ควรพัฒนาของเรียงความตัวอย่าง
3. ปรับเพิ่มกิจกรรมในกิจกรรมที่ 4 ชั้นสร้างงานเขียนของตนเองที่ควรแจ้งให้นักเรียนได้รับทราบเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินงานเขียนก่อนจะลงมือเขียนเรียงความ	3. ผู้วิจัยได้เพิ่มการแจ้งเกณฑ์ที่ใช้ในการประเมินการเขียนเรียงความให้กับนักเรียนทราบก่อนลงมือเขียนเรียงความรายบุคคลในกิจกรรมที่ 4 ชั้นสร้างงานเขียนของตนเอง
4. ควรใส่อ้างอิงเพิ่มเข้าไปในตัวอย่างของเรียงความ	4. ผู้วิจัยได้ใส่อ้างอิงในเรียงความตัวอย่างที่นำมาใช้ในทุกแผนครบถ้วนทั้ง 4 แผน

4.2.1.5 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วไปใช้ทดลอง (Try Out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนหนองโพวิทยา จำนวน 29 คน ซึ่งเป็นห้องเรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้พบว่าเวลาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้เกินจากที่ได้กำหนดไว้ในแผน

4.2.1.6 นำผลการทดลองที่ใช้แผนการจัดการเรียนรู้และปัญหาที่พบจากการทดลองใช้มาปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ขอคำแนะนำในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสม ผลการทดลองใช้แผนการจัดการเรียนรู้พบว่า ในชั้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 2 ชั้นศึกษางานเขียนตัวอย่างพบว่าใช้เวลาเกินที่กำหนดไว้ ผู้วิจัยจึงปรับลดใบงานจากที่กำหนดไว้ 2 ใบงาน ให้มีเพียง 1 ใบงาน และในชั้นกิจกรรมการเรียนรู้ที่ 4 ชั้นสร้างงานเขียนของตนเองปรับลดกิจกรรมการนำเสนองานเขียนของตนเองหน้าชั้นเรียนเนื่องจากพบว่าใช้เวลาเกินที่กำหนดไว้

4.2.1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนหนองโพวิทยา จำนวน 26 คน

4.2.2. แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ใช้วัดความสามารถด้านการเขียนเรียงความ ก่อนการทดลอง (Pretest) และหลังการทดลอง (Posttest) เป็นแบบทดสอบแบบอัตนัย จำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 1 ข้อ โดยมีขั้นตอน ดังนี้

4.2.2.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 และหลักสูตร สถานศึกษาโรงเรียนหนองโพนวิทยา กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

4.2.2.2 ศึกษาวิธีหนังสือ ตำรา เอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวกับการสร้างแบบวัดและเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ

4.2.2.3 สร้างแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ที่เป็นแบบทดสอบอัตนัย มีจำนวน 2 ฉบับ ฉบับละ 1 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ พร้อมเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความ จากนั้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำแล้วจึงแก้ไขเพิ่มเติม

4.2.2.4 เสนอแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความต่อผู้เชี่ยวชาญด้านด้านภาษาไทย 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน พิจารณาความถูกต้องและเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและการจัดการเรียนรู้ (Index of Item Objective Congruence: IOC) ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 177)

+1	หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าแบบวัดความสามารถและเกณฑ์ประเมินการเขียนเรียงความสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
0	หมายถึง ถ้าไม่แน่ใจว่าแบบวัดความสามารถและเกณฑ์ประเมินการเขียนเรียงความสอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด
-1	หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าแบบวัดความสามารถและเกณฑ์ประเมินการเขียนเรียงความนั้นไม่สอดคล้องกับเนื้อหาตามจุดประสงค์ที่ต้องการวัด

อย่างไรก็ดีความสอดคล้องของเครื่องมือจะต้องมีค่าเฉลี่ยมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 จึงจะถือว่าแบบวัดความสามารถและเกณฑ์ประเมินการเขียนเรียงความมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้

ผลการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความพบว่า แบบวัดความสามารถทั้ง 2 ฉบับ มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 แสดงให้เห็นว่าแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้

ผลการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของเกณฑ์ประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ พบว่าเกณฑ์ประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 แสดงให้เห็นว่าเกณฑ์ประเมินความสามารถใน

การเขียนเรียงความ มีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้ ทั้งนี้ผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนาเกณฑ์ประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 10 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาเกณฑ์ประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความจากผู้เชี่ยวชาญ

ข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญ	การดำเนินการแก้ไขของผู้วิจัย
1. ควรเปลี่ยนเรื่องการใช้สำนวนโวหารหรือคำประพันธ์ ที่อยู่ในเกณฑ์ประเมินด้านการใช้ภาษา ในระดับ 2 คะแนน ให้มีตั้งแต่ในระดับ 3 คะแนนเป็นต้นไป	1. ผู้วิจัยได้แก้ไขโดยการนำเรื่องการใช้สำนวนโวหารหรือคำประพันธ์ ที่อยู่ในเกณฑ์ประเมินด้านการใช้ภาษา ในระดับ 2 คะแนนออกเหลือการประเมินเพียง “ใช้ภาษาถูกต้องสละสลวย”
	2. เพิ่มเรื่องการใช้สำนวนโวหารหรือคำประพันธ์ ในระดับ 3 และ 4 คะแนน

4.2.2.5 นำแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้ทดลอง (Try Out) กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/2 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนหนองโพนวิทยา จำนวน 29 คน ซึ่งเป็นห้องเรียนที่มีความสามารถใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างและนักเรียนได้เรียนเนื้อหาเกี่ยวกับการเขียนเรียงความครบถ้วนแล้ว

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำดัชนีค่าอำนาจจำแนก (Discrimination Index: D) มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อสอบอัตนัยที่ใช้วัดความสามารถในการเขียนเรียงความ โดยอิงตามวิธีการคำนวณค่าดัชนีอำนาจจำแนกตามแนวทางของ Whitney และ Sabers (อ้างถึงใน มนตรี วงษ์สะพาน, 2563: 251) ซึ่งเป็นวิธีที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อสอบอัตนัย โดยการวิเคราะห์ดังกล่าวมีขั้นตอนในการแบ่งกลุ่มนักเรียนที่เข้าสอบออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มคะแนนสูง (กลุ่มเก่ง) และกลุ่มคะแนนต่ำ (กลุ่มอ่อน) โดยใช้เทคนิคการคัดเลือกตามสัดส่วนร้อยละ 25 ของจำนวนนักเรียนที่เข้าสอบทั้งหมด ภายหลังจากการจัดกลุ่ม นำคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนทั้งสองกลุ่มมาคำนวณหาค่าดัชนีอำนาจจำแนก (D) เพื่อประเมินความสามารถของข้อสอบในการจำแนกผู้เรียนตามระดับความสามารถ

จากการวิเคราะห์ข้อมูลในการตรวจแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ โดยดำเนินการตามแนวทางของ Whitney และ Sabers (1970) ซึ่งได้ประเมินค่าดัชนีอำนาจจำแนก (Discrimination Index: D) ของข้อสอบอัตนัย โดยยอมรับค่าดัชนีอำนาจจำแนกที่เหมาะสมควรอยู่ในช่วงระหว่าง 0.20 ถึง 1.00 (มนตรี วงษ์สะพาน 2563,251) ผลการคำนวณค่าดัชนีอำนาจจำแนกจากข้อมูลที่ได้ พบว่า ค่าดังกล่าวอยู่ในช่วงระหว่าง 0.312 ถึง 0.438 ซึ่งอยู่ภายในเกณฑ์ที่กำหนด แสดงให้เห็นว่า แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความมีคุณภาพในระดับที่สามารถจำแนกระดับ

ความสามารถของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม จึงนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างเพื่อการวิจัยต่อไป

ผู้วิจัยสร้างแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความพร้อมเกณฑ์การให้คะแนน (Scoring Rubrics) 4 ระดับ ตาม 5 องค์ประกอบที่สะท้อนถึงพฤติกรรมความสามารถในการเขียนเรียงความตามที่ได้จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ด้านองค์ประกอบ ด้านเนื้อหา ด้านกลวิธีการนำเสนอ ด้านการใช้ภาษา และด้านอักขรวิธี ผู้วิจัยต้องการตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน จึงได้สุ่มกระดาษคำตอบของผู้สอบกลุ่มทดลองเครื่องมือจำนวน 10 คน และกำหนดให้อาจารย์ผู้สอนรายวิชาภาษาไทยที่มีประสบการณ์การสอนไม่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 1 คน และผู้วิจัยตรวจให้คะแนน โดยพิจารณาตามเกณฑ์การให้คะแนนที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้น แล้วนำผลการตรวจสอบมาคำนวณหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมินโดยใช้สูตร (สุรชัย มีชาญ, 2547: 122-123) ดังนี้

$$RAI = 1 - \frac{\sum_{K=1}^K \sum_{n=1}^N |R_{1nk} - R_{2nk}|}{KN(I-1)}$$

RAI	แทน	ดัชนีความสอดคล้องระหว่างผู้ประเมิน
R_{1nk}	แทน	คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 1 ของนักเรียนคนที่ n ในพฤติกรรมที่ k (n = 1, 2, 3,..., N และ k = 1, 2, 3,...,K)
R_{2nk}	แทน	คะแนนที่ได้จากผู้ประเมินคนที่ 2 ของนักเรียนคนที่ n ในพฤติกรรมที่ k (n = 1, 2, 3,..., N และ k = 1, 2, 3,...,K)
K	แทน	จำนวนของพฤติกรรมบ่งชี้ทั้งหมด
N	แทน	จำนวนนักเรียนทั้งหมด
I	แทน	จำนวนของคะแนนทั้งหมดที่เป็นไปได้

ผลการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Rater Agreement Index (RAI) ระหว่างผู้ประเมินทั้ง 2 คนพบว่าเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความมีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 0.92 แสดงให้เห็นว่าเกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้

4.2.2.6 นำผลการทดลองใช้แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความพร้อมเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งรับข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

4.2.2.7 นำแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความพร้อมเกณฑ์การประเมินการเขียนเรียงความฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนหนองโพวิทยา จำนวน 26 คน

4.2.3 แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน มีขั้นตอนดำเนินการสร้างดังนี้

4.2.3.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี และวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นจากหนังสือ ตำราและเอกสารต่าง ๆ

4.2.3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานทั้งหมด 12 ข้อ แบ่งออกเป็น 3 ด้าน ด้านละ 4 ข้อ โดยแบ่งออกเป็นด้านเนื้อหา ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และด้านประโยชน์ที่จะได้รับจากการจัดกิจกรรม ทั้งนี้แบบสอบถามจะมีลักษณะเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งมีการวัดระดับ 5 ระดับ ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2555: 179)

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุด

เกณฑ์การให้ความหมายของค่าเฉลี่ย กำหนดตามเกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด (2541: 161) ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง เห็นด้วยมาก

คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อย

คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

4.2.3.3 นำเสนอแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของเนื้อหาแล้วจึงปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์มากยิ่งขึ้น

4.2.3.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานที่ผ่านการแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปตรวจสอบหาความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนี ความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยผู้เชี่ยวชาญด้านภาษาไทย 1 ท่าน และผู้เชี่ยวชาญด้านหลักสูตรและการสอน 2 ท่าน ซึ่งมีเกณฑ์การประเมิน ดังนี้ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558: 177)

- +1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด
- 0 หมายถึง ถ้าไม่แน่ใจว่าข้อคำถามมีความสอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด
- 1 หมายถึง ถ้าแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับพฤติกรรมที่ต้องการวัด

ผลการพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นพบว่า แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน มีค่าความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 แสดงให้เห็นว่าแบบสอบถามความคิดเห็นมีคุณภาพและสามารถนำไปใช้ได้

4.2.3.5 นำผลการทดลองใช้แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อให้มีความเหมาะสมมากยิ่งขึ้น

4.2.3.6 นำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานฉบับสมบูรณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนหนองโพวิทยา จำนวน 26 คน

5. การดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยและเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ดำเนินการทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pre-test) โดยให้นักเรียนทำแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เป็นแบบอัตนัยจำนวน 1 ข้อ โดยใช้เวลา 1 คาบ แล้วบันทึกผลคะแนนเก็บไว้เปรียบเทียบกับคะแนนหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test)

5.2 ดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้นเป็นระยะเวลา 8 คาบ คาบละ 50 นาที จำนวน 4 สัปดาห์ โดยทำการทดลองสอนในช่วงภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567

5.3 ทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้ (Post-test) ด้วยแบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความฉบับหลังการจัดการเรียนรู้แล้วบันทึกคะแนนเพื่อเปรียบเทียบกับคะแนนก่อนการจัดการเรียนรู้

5.4 ให้นักเรียนทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน หลังจากจัดกิจกรรมการเรียนรู้

5.5 นำคะแนนที่ได้จากการสอบด้วยแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความและผลจากการทำแบบสอบถามความคิดเห็นมาวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลทั้งหมดในการรวบรวมข้อมูลและดำเนินการวิจัยมาวิเคราะห์ตามหลักการทางสถิติโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป เพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์ วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อทดสอบสมมติฐานและสรุปผลการทดลองในการวิจัย ดังนี้

6.1 วิเคราะห์ความสามารถในการเขียนเรียงความ จากผลการทำแบบผลการทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างก่อนและหลังการจัดการทดลอง โดยคำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนการทดสอบการเขียนเรียงความ โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent)

6.2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน โดยคำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ผู้วิจัยนำเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ก่อนและหลังจัดการเรียนรู้
2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อการจัดการเรียนรู้ด้วย รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน

1. ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานก่อนและหลังจัดการเรียนรู้

ผู้วิจัยเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ คำนวณค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และวิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนทดสอบการเขียนเรียงความ โดยใช้สถิติทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t -test dependent) ที่ระดับนัยทางสถิติ .05 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังแสดงในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ผลการเปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานก่อนและหลังการทดลอง

การทดลอง	จำนวน (คน)	คะแนนเต็ม	M	SD	t-test	Sig.
ก่อนเรียน	26	20	9.92	1.23	19.40	.00
หลังเรียน	26	20	13.62	0.90		

จากตารางที่ 11 พบว่า คะแนนการทดสอบของกลุ่มตัวอย่างก่อนการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 9.92 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.23 และหลังการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 13.62 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.90 เมื่อตรวจสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้สถิติทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t -test dependent) พบว่า

คะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักเรียนจากการตอบแบบสอบถามความคิดเห็นหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ได้ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จากการตอบแบบสอบถามมีจำนวน 26 คน สามารถสรุปผลการประเมินความคิดเห็นได้ ดังแสดงในตารางที่ 12 ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน

ข้อ ที่	รายการประเมิน	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับความ คิดเห็น	ลำดับ
ด้านเนื้อหา					
1.	ตัวอย่างงานเขียนที่นำมาให้นักเรียนได้ศึกษามี เนื้อหาที่น่าสนใจ เขียนได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	4.42	0.50	มาก	3
2.	ตัวอย่างงานเขียนที่นำมาให้นักเรียนได้ศึกษามีความ ยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน	4.50	0.51	มากที่สุด	2
3.	ตัวอย่างงานเขียนที่นำมาให้นักเรียนได้ศึกษา สอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของนักเรียน	4.42	0.50	มาก	3
4.	แบบฝึกการเขียนเรียงความที่มีจำนวนเพียงพอต่อการ พัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน	4.58	0.50	มากที่สุด	1
รวมด้านเนื้อหา		4.48	0.19	มาก	3

ข้อที่	รายการประเมิน	M	SD	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
ด้านบรรยากาศการเรียนรู้					
5.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบมาตรฐาน ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนาน กระตุ้นความสนใจในการเรียน	4.77	0.43	มากที่สุด	1
6.	การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดมาตรฐาน ช่วยให้นักเรียนได้เพิ่มพูน และสร้างประสบการณ์ด้านการเขียนเรียงความได้	4.62	0.50	มากที่สุด	4
7.	การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดมาตรฐาน ช่วยให้นักเรียนมองเห็นแนวทางในการเขียนเรียงความได้	4.65	0.49	มากที่สุด	3
8.	การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดมาตรฐาน มีระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอที่จะทำให้เกิดความสามารถในการเขียนเรียงความได้	4.69	0.47	มากที่สุด	2
รวมด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้		4.68	0.32	มากที่สุด	1
ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม					
9.	การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดมาตรฐาน ช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของตนเองได้	4.62	0.50	มากที่สุด	2
10.	การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดมาตรฐาน ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการเขียนเรียงความครั้งต่อไปได้	4.58	0.50	มากที่สุด	3

ข้อที่	รายการประเมิน	<i>M</i>	<i>SD</i>	ระดับความคิดเห็น	ลำดับ
11.	การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานทำให้นักเรียนเขียนเรียงความได้ดีขึ้น	4.70	0.47	มากที่สุด	1
12.	การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานทำให้นักเรียนได้ฝึกคิดและทำงานอย่างเป็นระบบ	4.54	0.58	มากที่สุด	4
รวมด้านประโยชน์ที่จะได้รับการจัดกิจกรรม		4.61	0.35	มากที่สุด	2
รวมทุกด้าน		4.59	0.23	มากที่สุด	

จากตารางที่ 12 พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.59 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.23 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ลำดับที่ 1 นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดในด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($M = 4.68, SD = 0.32$) ลำดับที่ 2 นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดในด้านประโยชน์ที่ได้รับการจัดกิจกรรม ($M = 4.61, SD = 0.35$) และลำดับที่ 3 นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดด้านเนื้อหา ($M = 4.48, SD = 0.19$) ซึ่งมีรายละเอียดแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($M = 4.68, SD = 0.32$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับที่ 1 คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน กระตุ้นความสนใจในการเรียน ($M = 4.77, SD = 0.43$) ลำดับที่ 2 คือ การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน มีระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอที่จะทำให้เกิดความสามารถในการเขียนเรียงความได้ ($M = 4.69, SD = 0.47$) ลำดับที่ 3 คือ การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ช่วยให้นักเรียนมองเห็นแนวทางในการเขียนเรียงความได้ ($M = 4.65, SD = 0.49$) และลำดับที่ 4 คือ การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบอรรถฐาน ช่วยให้นักเรียนได้เพิ่มพูนและสร้างประสบการณ์ด้านการเขียนเรียงความได้ ($M = 4.62, SD = 0.50$)

ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($M = 4.61, SD = 0.35$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับที่ 1 คือ การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ทำให้นักเรียนเขียนเรียงความได้ดีขึ้น ($M = 4.70, SD = 0.47$) ลำดับที่ 2 คือ การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของตนเองได้ ($M = 4.62, SD = 0.50$) ลำดับที่ 3 คือ การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการเขียนเรียงความครั้งต่อไปได้ ($M = 4.58, SD = 0.50$) และลำดับที่ 4 คือ การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบอรรถฐาน ทำให้นักเรียนได้ฝึกคิดและทำงานอย่างเป็นระบบ ($M = 4.54, SD = 0.58$)

ด้านเนื้อหาที่นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมาก ($M = 4.48, SD = 0.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ลำดับที่ 1 คือ แบบฝึกการเขียนเรียงความมีจำนวนเพียงพอต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ($M = 4.58, SD = 0.50$) ลำดับที่ 2 คือ ตัวอย่างงานเขียนที่นำมาให้นักเรียนได้ศึกษามีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน ($M = 4.50, SD = 0.51$) ลำดับที่ 3 ตัวอย่างงานเขียนที่นำมาให้นักเรียนได้ศึกษามีเนื้อหาที่น่าสนใจ เขียนได้ชัดเจน เข้าใจง่าย ($M = 4.42, SD = 0.50$) และ ตัวอย่างงานเขียนที่นำมาให้นักเรียนได้ศึกษาสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของนักเรียน ($M = 4.42, SD = 0.50$)

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 หลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนเขียนแสดงความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้อย่างอิสระหลังการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ผลจากการสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนจำนวน 26 คน พบประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ 1 นักเรียนชื่นชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน จากการตรวจความคิดเห็นต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้พบว่า นักเรียนมีความรู้สึกเชิงบวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เนื่องจากกิจกรรมนี้มีขั้นตอนที่เน้นให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ ได้ศึกษาเรียงความตัวอย่างก่อนลงมือเขียนเรียงความของตนเอง ได้ทำงานเป็นกลุ่มร่วมกันกับเพื่อน ได้ร่วมกันคิด ร่วมกันปฏิบัติกิจกรรม ทำให้นักเรียนรู้สึกสนุกสนานและไม่เบื่อหน่ายจากกิจกรรมการเรียนรู้ ดังตัวอย่างความคิดเห็นต่อไปนี้

“อยากให้ครูสอนแบบนี้บ่อย ๆ ได้เข้ากลุ่มอยู่กับเพื่อน
มีความสุขกว่าทำงานคนเดียว”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 2

“ชอบเรียนเพราะได้อยู่กับเพื่อนที่สนิท มีเพื่อนช่วยคิด”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 13

“เรียนแบบนี้ก็สนุกดี ไม่น่าเบื่อ ได้เข้ากลุ่มอยู่กับเพื่อน ๆ”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 20

“ชอบให้สอนแบบนี้มากกว่านั่งจดงานทุกคาบ”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 7

“ชอบเพราะมีเพื่อนช่วยคิด ช่วยทำ ไม่ชอบทำงานคนเดียว”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 11

ความคิดเห็นจากข้อคิดเห็นอื่น ๆ พบกลุ่มคำที่สะท้อนความรู้สึกเชิงบวกที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ คำว่า “ชอบ” “สนุกสนาน” “มีความสุข” “ไม่น่าเบื่อ” แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานในแต่ละชั้นส่งผลให้นักเรียนเกิดความสนุกสนานและกระบวนการการทำงานเป็นกลุ่มทำให้นักเรียนไม่เกิดความเบื่อหน่าย

ประเด็นที่ 2 หลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้คิดว่าตนเองมีความสามารถในการเขียนเรียงความมากขึ้น กิจกรรมการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานในครั้งนี้ เป็นกิจกรรมที่มุ่งพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรียงความให้นักเรียนได้ฝึกเขียน ได้ศึกษาเรียงความตัวอย่างได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันกับเพื่อน ๆ ในกลุ่ม การเรียนรู้จากกระบวนการเขียนเรียงความนี้ ช่วยทำให้นักเรียนได้พัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของตนเอง ดังที่พบจากตัวอย่างความคิดเห็นต่อไปนี้

“เขียนเรียงความเป็นมากกว่าเดิม เพราะได้ฝึกเขียนหลายครั้ง”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 12

“พอเรียนแล้ว หนูคิดว่าหนูเขียนเรียงความได้ดีกว่าตอนประถม”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 24

“เรียนแล้วเข้าใจการเขียนเรียงความมากขึ้น ได้เขียนหลายครั้ง
ก็เลยรู้ว่าต้องเขียนแบบไหน”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 19

“เขียนเรียงความเป็นมากขึ้น ได้เรียน ได้อ่านใบความรู้ที่ครูสอน
ทำให้เข้าใจ”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 21

“คิดว่าการเขียนเรียงความยาก แต่พอได้เขียนแบบที่ครูสอน
ก็รู้สึกไม่ยากเท่าไร”

กลุ่มตัวอย่างคนที่ 26

ความคิดเห็นจากการจัดกิจกรรมการเขียนเรียงความ ทำให้พบว่านักเรียนได้มีพัฒนาการในการเขียนเรียงความขึ้น เพราะนักเรียนได้แสดงความคิดเห็นที่สำคัญ คือ “เข้าใจ” “มากขึ้น” แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานของนักเรียนในแต่ละชั้น ส่งผลให้นักเรียนมีความเข้าใจในเรื่องของการเขียนเรียงความและมีแนวทางในการเขียนเรียงความได้

ผลจากการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 ผู้วิจัยพบว่านักเรียนมีความคิดเห็นเชิงบวกต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ จากประเด็นสำคัญ 2 รายการ ได้แก่ นักเรียนชื่นชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานและหลังจัดกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนคิดว่า ตนเองมีความสามารถในการเขียนเรียงความมากขึ้นมีความเข้าใจในเรื่องของการเขียนเรียงความและและมีแนวทางในการเขียนเรียงความได้ รวมไปถึงช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการด้านการเขียนเรียงความได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในด้านผลสัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเขียน

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานและเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบอรรถฐาน ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/1 โรงเรียนหนองโพวิทยา อำเภอโพธาราม จังหวัดราชบุรี ที่กำลังศึกษาในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 26 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ตัวแปรที่ศึกษาประกอบด้วยตัวแปรต้น (Independent Variable) ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ตัวแปรตาม (Dependent Variable) ได้แก่ ความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้เวลาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งหมด 8 คาบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 4 แผน มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 2) แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ จำนวน 2 ฉบับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 3) เกณฑ์ประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 และ 4) แบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ มีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้เปรียบเทียบคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานก่อนและหลังจัดการเรียนรู้ใช้สถิติคำนวณค่าเฉลี่ย (M) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และ วิเคราะห์ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณใช้สถิติ ทดสอบทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t-test dependent) จากนั้นวิเคราะห์ผลความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานโดยใช้สถิติ คำนวณค่าเฉลี่ย (M) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) สามารถสรุปผล ได้ดังต่อไปนี้

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. ความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนหลังการจัดการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ($M = 13.62, SD = 0.90$) สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ ($M = 9.92, SD = 1.23$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความคิดเห็นของนักเรียนมีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน พบว่าโดยภาพรวมนักเรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($M = 4.59, SD = 0.23$)

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเรื่อง การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน สามารถอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการเปรียบเทียบความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน พบว่าความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ($M = 13.62, SD = 0.90$) สูงกว่าก่อนการจัดกิจกรรม ($M = 9.92, SD = 1.23$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีคะแนนเพิ่มขึ้น 3.7 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 37.3 ซึ่งถือว่าเป็นการพัฒนาที่มีนัยสำคัญทั้งทางสถิติและทางปฏิบัติ เนื่องจากนักเรียนพัฒนาจากระดับ “พอใช้” (9.92 คะแนน) เป็นระดับ “ดี” (13.62 คะแนน) ตามเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ความสำเร็จในการพัฒนาดังกล่าวเกิดจากปัจจัยสำคัญหลายประการที่เป็นลักษณะเฉพาะของแนวคิดอรรถฐาน

การพัฒนาความสามารถดังกล่าวเกิดจากลักษณะเฉพาะของแนวคิดอรรถฐานที่เน้นให้นักเรียนได้ศึกษาตัวอย่างเรียงความที่มีคุณภาพหลากหลายรูปแบบ ทำให้นักเรียนมี "ต้นแบบ" ในการเขียนที่ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura (1977) ที่เน้นการเรียนรู้ผ่านการสังเกตและการเลียนแบบ (Observational Learning) ดังที่ชนิษฐา บุญชัย (2566) กล่าวว่า การให้ผู้เรียนอ่านงานเขียนต้นแบบทำให้เกิดความเข้าใจงานเขียนแบบใดคืองานเขียนที่ดี

นอกจากการมีต้นแบบในการเขียนแล้วการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 4 ขั้นตอนของแนวคิดอรรถฐานช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถอย่างเป็นระบบ จากการสร้างความรู้พื้นฐาน การวิเคราะห์ตัวอย่าง การเขียนร่วมกัน การเขียนอิสระ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Zone of Proximal Development ของ Vygotsky (1978) ที่นักเรียนจะพัฒนาได้ดีเมื่อได้รับการช่วยเหลือที่เหมาะสมจากครูและเพื่อนร่วมชั้น การลดการช่วยเหลือลงเป็นขั้นตอน (Gradual Release of Responsibility) ช่วยให้นักเรียนสามารถเขียนได้อย่างอิสระในที่สุด

ประกอบกับกระบวนการขั้นบันไดดังกล่าว การจัดกิจกรรมแบบกลุ่มและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างนักเรียนช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนา ทำให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็น มีความมั่นใจในการเขียนเพิ่มขึ้น และได้เรียนรู้จากมุมมองที่หลากหลายของเพื่อนร่วมชั้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของศศิธร เทียงน่วม (2563) ที่พบว่าความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของบุญชัย (2566) ที่พบการพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 อย่างต่อเนื่อง

การวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของแนวคิดอรรถฐานในกลุ่มนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นช่วงวัยที่กำลังพัฒนาทักษะการคิดนามธรรมและมีความต้องการการแนะนำที่ชัดเจน การได้คะแนนพัฒนาในระดับสูง (ร้อยละ 37.3) แสดงให้เห็นว่าแนวคิดนี้เหมาะสมกับผู้เรียนในระดับนี้เป็นอย่างมาก เมื่อพิจารณาการพัฒนาในแต่ละด้านของการประเมิน สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

ด้านองค์ประกอบ นักเรียนพัฒนาความเข้าใจโครงสร้างเรียงความ 3 ส่วน (คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป) ได้ชัดเจนขึ้น เนื่องจากได้ศึกษาและวิเคราะห์ตัวอย่างหลากหลาย ทำให้สามารถแยกแยะและเขียนตามโครงสร้างได้ถูกต้อง สอดคล้องกับแนวคิดของ Swales (1990) ที่เสนอว่า การเข้าใจโครงสร้างและหน้าที่ของแต่ละส่วนในข้อความ (moves and steps) เป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเขียนได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของงานเขียน และช่วยให้ข้อความมีความชัดเจน ตรงประเด็น การที่นักเรียนได้เห็นตัวอย่างเรียงความที่มีองค์ประกอบครบถ้วนช่วยให้เข้าใจบทบาทและหน้าที่ของแต่ละส่วนอย่างเป็นรูปธรรม ส่งผลให้การเขียนเรียงความของนักเรียนมีโครงสร้างที่ชัดเจนและสมบูรณ์มากขึ้น

ด้านเนื้อหา การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในกลุ่มช่วยขยายมุมมองและพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ นักเรียนสามารถเขียนเนื้อหาที่สัมพันธ์กับหัวข้อ มีข้อมูลสนับสนุนที่เหมาะสม และแสดงความคิดของตนเองได้อย่างมีเหตุผล โดย Johnson & Johnson (2009) อธิบายว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือส่งเสริม “positive interdependence” และ “individual accountability” ซึ่งเป็นเงื่อนไขที่นำไปสู่การพัฒนาทักษะการคิดระดับสูง อีกทั้งยังช่วยสร้างแรงจูงใจภายในและเพิ่มความคลั่งในการเรียนรู้ นอกจากนี้ งานวิจัยของ Gokhale (1995) ยังระบุว่า การเรียนรู้ผ่านการทำงานกลุ่มมีผลต่อการพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์และตัดสินใจ เนื่องจากนักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนและเปรียบเทียบแนวคิดต่าง ๆ อันนำไปสู่การคิดอย่างมีเหตุผลและเป็นระบบมากขึ้น การได้ศึกษาตัวอย่างเรียงความหลายเรื่องทำให้นักเรียนเห็นวิธีการคัดเลือกและจัดระเบียบเนื้อหาที่แตกต่างกัน ส่งผลให้สามารถพัฒนาทักษะการเลือกใช้อ้างอิงที่เกี่ยวข้องและการนำเสนอเนื้อหาที่มีความน่าสนใจมากขึ้น

ด้านการใช้ภาษา พบความแตกต่างระหว่างนักเรียนที่มีพื้นฐานภาษาต่างกัน นักเรียนที่มีพื้นฐานไวยากรณ์ดีสามารถพัฒนาได้รวดเร็ว ขณะที่นักเรียนที่มีพื้นฐานอ่อนต้องการการสนับสนุนและคำแนะนำเพิ่มเติมจากครู ความแตกต่างดังกล่าวสามารถอธิบายได้ด้วยแนวคิดเรื่อง “Individual Differences” ซึ่งระบุว่า ความแตกต่างทางปัจเจกของผู้เรียน เช่น ความสามารถด้านภาษาเต็มแรงจูงใจ และกลยุทธ์ในการเรียนรู้ ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางภาษาโดยตรง (Dörnyei: 2005) อย่างไรก็ตาม การได้ศึกษาตัวอย่างการใช้ภาษาที่หลากหลายจากเรียงความตัวอย่างช่วยให้นักเรียนทุกระดับเรียนรู้รูปแบบการใช้ภาษาที่เหมาะสมกับการเขียนเรียงความ รวมถึงการใช้สำนวนและโวหารที่สร้างความสวยงามให้กับงานเขียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Nassaji & Fotos (2011) ที่สนับสนุนว่าการสอนไวยากรณ์ผ่านบริบทจริง เช่น การวิเคราะห์งานเขียนตัวอย่างหรือเรียงความต้นแบบ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทั้งความเข้าใจในระบบภาษาและทักษะการนำไปใช้ได้เหมาะสมยิ่งขึ้นในการเขียน

ด้านกลวิธีการนำเสนอ ประสบการณ์จากการศึกษาตัวอย่างเรียงความที่หลากหลายช่วยให้นักเรียนมีเทคนิคการนำเสนอที่หลากหลาย สามารถเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับเนื้อหาและจุดประสงค์ โดย Connor (1996) ได้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของกลวิธีทางวาทศิลป์ (rhetorical strategies) ว่าเป็นเครื่องมือที่ผู้เขียนใช้เพื่อสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพและช่วยกำหนดแนวทางในการเรียบเรียงข้อความ นอกจากนี้นักเรียนยังได้เรียนรู้วิธีการเปิดเรื่อง การเชื่อมโยงความคิด การยกตัวอย่าง และการสรุปที่มีประสิทธิภาพจากตัวอย่างต่าง ๆ ทำให้สามารถประยุกต์ใช้เทคนิคเหล่านี้ในการเขียนของตนเองได้อย่างเหมาะสม

ด้านอักขรวิธี นักเรียนพัฒนาได้ดีเนื่องจากการให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาที่ถูกต้องและการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอผ่านกิจกรรมต่าง ๆ การได้สังเกตและวิเคราะห์การใช้อักขรวิธีในตัวอย่างเรียงความทำให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการเขียนที่ถูกต้องตามหลักภาษา ประกอบกับการได้รับการแนะนำและแก้ไขจากครูอย่างต่อเนื่องในระหว่างกิจกรรม ส่งผลให้ความสามารถด้านอักขรวิธีดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดย Bitchener & Knoch (2010) พบว่า การให้คำแนะนำด้านอักขรวิธีและการติดตามผลอย่างต่อเนื่องส่งผลเชิงบวกต่อความสามารถด้าน accuracy ในการเขียนของผู้เรียน โดยเฉพาะเมื่อใช้ควบคู่กับการฝึกฝนที่เป็นระบบและมีจุดเน้นจะเห็นได้ว่า

การพัฒนาที่เกิดขึ้นในทุกด้านของการประเมินแสดงให้เห็นถึงความครอบคลุมและประสิทธิภาพของแนวคิดอรรถฐานในการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความของนักเรียนอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hyland (2003) สนับสนุนว่า แนวทางการสอนการเขียนแบบอรรถฐานเป็นการเรียนรู้ที่บูรณาการทั้งความรู้เกี่ยวกับภาษาและความเข้าใจบริบท จึงส่งเสริมพัฒนาการด้านการเขียนอย่างรอบด้าน ความสำเร็จนี้เกิดจากการที่แนวคิดอรรถฐานไม่เพียงแต่มุ่งเน้นการเขียนในด้านใดด้านหนึ่ง แต่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาความสามารถในทุกมิติของการเขียนเรียงความ

อย่างสมดุลและเป็นองค์รวม โดยงานวิจัยของ Hamp-Lyons (2007) ยังชี้ให้เห็นว่า การประเมินที่มีลักษณะ Multi-dimensional Assessment ซึ่งพิจารณาทักษะหลายด้านร่วมกัน เช่น ด้านเนื้อหา ภาษา องค์ประกอบ และกระบวนการคิด มีส่วนสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้เชิงลึกและพัฒนาคุณภาพงานเขียนอย่างรอบด้าน

นอกจากนี้ การพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนที่มีผลคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนการเรียนรู้นั้น อาจเนื่องมาจากรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานมีกระบวนการขั้นที่จะช่วยพัฒนาการเขียนเรียงความอย่างเป็นลำดับขั้นตอนตั้งแต่การ สร้างองค์ความรู้ของการเขียนเรียงความไปจนถึงขั้นสร้างงานเขียนของตนเอง ดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นสร้างองค์ความรู้ เป็นขั้นที่ทำให้นักเรียนทุกคนได้มีโอกาสศึกษาตัวอย่างเรียงความ พร้อมทั้งให้นักเรียนร่วมกันสนทนาถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของตัวอย่างเรียงความที่ครูให้อ่าน เป็นการสร้างองค์ความรู้พื้นฐานเพื่อเชื่อมโยงไปสู่การเขียนเรียงความของนักเรียนในขั้นต่อไป ส่งผลให้นักเรียนสามารถมองเห็นรูปแบบของเรียงความและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางหรือแบบอย่างในการเขียนเรียงความในขั้นต่อไปได้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Hyon (1996) ที่กล่าวว่าการสอนควรเริ่มต้นจากการที่ครูนำเสนอรูปแบบ ข้อความ หรือกลุ่มตัวอย่างโดยมีการสนทนาเพื่อแสดงความคิดเห็นระหว่างนักเรียนและครูผู้สอน จากนั้นให้นักเรียนได้ทราบถึงจุดประสงค์ของการสื่อสารในบริบทของสังคมนั้นและเมื่อผู้เรียนมีความคุ้นเคยกับข้อความหรือกลุ่มตัวอย่างที่ได้ศึกษาแล้ว จึงสนับสนุนให้นักเรียนสร้างงานเขียนของตนเอง นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับแนวทางการสอนเขียนเรียงความของทัศนีย์ ศุภเมธี (2542) ที่กล่าวว่าการเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนก่อนลงมือเขียนเรียงความโดยให้นักเรียนมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องราวต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาสร้างประโยคให้สมบูรณ์

ขั้นที่ 2 ขั้นศึกษางานเขียนตัวอย่าง เป็นขั้นที่ทำให้นักเรียนได้ศึกษาตัวอย่างเรียงความอย่างละเอียดโดยการวิเคราะห์ตัวอย่างของเรียงความทั้งสองตัวอย่างที่มีหัวข้อคล้ายกัน ซึ่งจะพิจารณาประเด็นที่ปรากฏในตัวอย่างเรียงความ 5 ประเด็น ได้แก่ 1.ด้านองค์ประกอบ 2.ด้านเนื้อหา 3.ด้านกลวิธีการนำเสนอ 4.ด้านการใช้ภาษา และ 5.ด้านอักขรวิธี ในขั้นตอนนี้จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจรูปแบบหรือองค์ประกอบในการเขียนเรียงความ เห็นความแตกต่างของการใช้ภาษารวมไปถึงกลวิธีการนำเสนอของตัวอย่างเรียงความ ทำให้นักเรียนมีตัวอย่างเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในงานเขียนของตนเองต่อไป

ขั้นที่ 3 ขั้นสร้างงานเขียนร่วมกัน เป็นขั้นที่นักเรียนได้นำความรู้จากการวิเคราะห์ตัวอย่างของเรียงความในขั้นที่ 2 มาประยุกต์ใช้ในการสร้างงานเขียน รวบรวมความคิดเกี่ยวกับเรื่องที่จะเขียนร่วมกันกับเพื่อน โดยขั้นนี้นักเรียนจะได้ร่วมกันตั้งชื่อเรื่องและวางโครงเรื่องเรียงความ โดยมีครูผู้สอนคอยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ซึ่งการที่นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเกี่ยวกับการ

เขียนเรียงความจะช่วยส่งเสริมให้นักเรียนเกิดกระบวนการคิดอย่างลึกซึ้งและต่อเนื่องทำให้นักเรียนเกิดความเข้าใจในการเขียนเรียงความได้มากยิ่งขึ้นสอดคล้องกับแนวคิดของอินทร์วูธ เกษตรชนม์ (2551) ที่กล่าวว่า การสอนเขียนตามแนวคิดอรรถฐานส่งเสริมให้เกิดกระบวนการคิดอย่างต่อเนื่องและมีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ที่เป็นแนวทางให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ

ขั้นที่ 4 ขั้นสร้างงานเขียนของตนเอง เป็นขั้นที่นักเรียนได้มีโอกาสนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้ในกิจกรรมการเรียนรู้ขั้นที่ 1-3 มาใช้สร้างสรรค์งานเขียนของตนเองได้อย่างอิสระและต่อเนื่อง โดยนักเรียนจะได้ฝึกเขียนเรียงความในหัวข้อที่แตกต่างกันออกไป ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเข้าใจและเรียนรู้ที่จะใช้กลวิธีการนำเสนอในการเขียนเรียงความแต่ละหัวข้ออย่างถ่องแท้ อันจะทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการเขียนผ่านการลงมือปฏิบัติจริงส่งผลให้นักเรียนสามารถผลิตงานเขียนของตนเองที่ถูกต้องตรงตามรูปแบบของเรียงความและผลิตงานเขียนที่มีคุณภาพต่อไปเป็นไปตามทฤษฎีการเชื่อมโยง (Connectionism) เรื่อง กฎแห่งผล (The law of effect) ของธอร์นไดค์ (Thorndike) ที่มีแนวคิดว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นจากบุคคลกระทำซ้ำ และยิ่งทำมากก็也将มีความชำนาญมากขึ้น ทำให้ผู้ฝึกฝนทำได้ คล่องแคล่วก็จะสามารถทำได้ดี (สุคนธ์ สินธพานนท์, 2553: 98)

อย่างไรก็ดีระหว่างดำเนินการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 พบว่าผู้เรียนบางส่วนยังขาดความเข้าใจเรื่องการวิเคราะห์ประเด็นทั้ง 5 ประเด็น ได้แก่ 1.ด้านองค์ประกอบ 2.ด้านเนื้อหา 3.ด้านกลวิธีการนำเสนอ 4.ด้านการใช้ภาษา และ 5.ด้านอักษรวินัย ที่ปรากฏในตัวอย่างเรียงความ ส่งผลให้ผู้เรียนบางส่วนไม่สามารถทำใบงานเรื่องการพิจารณาประเด็นของเรียงความได้ รวมไปถึงนักเรียนบางส่วนยังไม่มีความมั่นใจในการวางโครงเรื่องของเรียงความทำให้ไม่กล้าเขียนลงในใบงาน ดังนั้นผู้สอนจึงต้องอธิบายเกี่ยวกับการวิเคราะห์ประเด็นทั้ง 5 ประเด็น และอธิบายลักษณะการวางโครงเรื่องเรียงความเพิ่มเติมเพื่อเป็นแนวทางในการทำกิจกรรม รวมถึงให้เพื่อนในกลุ่มบางคนที่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการพิจารณาประเด็นของเรียงความและการวางโครงเรื่องเรียงความช่วยอธิบายให้เพื่อนในกลุ่มเพิ่มเติม นอกจากนี้ยังพบว่านักเรียนบางคนในบางกลุ่มไม่สนใจหรือตั้งใจในการทำงาน ดังนั้นผู้สอนจึงต้องกระตุ้นความสนใจให้นักเรียนโดยการชี้ให้เห็นถึงประโยชน์ในการเขียนเรียงความและประโยชน์ที่นักเรียนจะได้รับเมื่อสนใจและตั้งใจในการทำกิจกรรมร่วมกับเพื่อน ตลอดจนให้นักเรียนได้ดูตัวอย่างการพิจารณาประเด็นของเรียงความและการวางโครงเรื่องเรียงความที่ดีของกลุ่มเพื่อน ๆ ในชั้นเรียน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 พบว่านักเรียนมีความเข้าใจในการวิเคราะห์ประเด็นของเรียงความ วางโครงเรื่องเรียงความและให้ความร่วมมือในการทำกิจกรรมดีขึ้น เนื่องจากครูและเพื่อนในกลุ่มร่วมมือกันในการกระตุ้นให้นักเรียนมีความสนใจและมีความตั้งใจในการทำงาน รวมถึงผู้สอนมีการชื่นชมเพื่อให้นักเรียนเกิดความมั่นใจและให้รางวัลกับนักเรียนที่ร่วมทำกิจกรรมเป็นอย่างดีเพื่อเป็นการเสริมแรงทางบวก ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นและเกิด

ทัศนคติที่ดีต่อการทำกิจกรรมมากขึ้น แต่ยังคงพบปัญหาในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ นักเรียนบางกลุ่มยังวิเคราะห์ประเด็นของเรียงความไม่ชัดเจนทำให้นักเรียนไม่สามารถเห็นความแตกต่างของตัวอย่างเรียงความทั้ง 2 ตัวอย่าง ผู้สอนจึงต้องเน้นย้ำให้นักเรียนพิจารณาความแตกต่างของตัวอย่างเรียงความทั้ง 2 ตัวอย่างในประเด็นทั้ง 5 ประเด็น

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 และ 4 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่สามารถวิเคราะห์ประเด็นของเรียงความได้อย่างเหมาะสมโดยใช้เวลาในการทำกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละขั้นกระชับขึ้น อาจเป็นเพราะนักเรียนเกิดความเข้าใจในเรื่องที่เรียนและคุ้นชินกับวิธีการในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน รวมไปถึงนักเรียนทุกกลุ่มมีความมั่นใจในการวางโครงเรื่องเรียงความ กล้าแสดงความคิดเห็นของตนเองกับเพื่อนภายในกลุ่มและกล้าซักถามในประเด็นที่นักเรียนสงสัยกับผู้สอนมากขึ้น

อย่างไรก็ตามการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่านักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรียงความดีขึ้นทุกครั้ง เนื่องจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละครั้งสามารถช่วยส่งเสริมให้นักเรียนมองเห็นแนวทางในการเขียนเรียงความ มีความคุ้นชินกับเนื้อหา การใช้ภาษาหรือกลวิธีในการนำเสนอของเรียงความ มองเห็นความแตกต่างของตัวอย่างเรียงความที่นักเรียนได้ศึกษาซึ่งความต่างต่างนั้นจะช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ใหม่ ๆ ในด้านการเขียนเรียงความและสามารถเข้าใจแนวทางในการเขียนเรียงความได้ลึกซึ้งมากขึ้น นอกจากนี้การจัดกระบวนการเรียนรู้ในรูปแบบเดิมซ้ำหลายครั้งเป็นสิ่งที่ส่งผลให้ผู้เรียนเข้าใจวิธีการวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ของตัวอย่างเรียงความได้และเกิดความมั่นใจในการเขียน อีกทั้งยังทำให้นักเรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและซักถามในประเด็นต่าง ๆ ที่ตนเองไม่เข้าใจส่งผลให้นักเรียนมีกระบวนการคิดและกระบวนการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความ จึงสรุปได้ว่านักเรียนสามารถเขียนเรียงความได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นเมื่อนักเรียนได้มีการปฏิบัติในรูปแบบเดิมซ้ำหลาย ๆ ครั้งและมีแบบอย่างในการสร้างสรรค์งานเขียนที่ดี มีความรู้ความเข้าใจสำหรับใช้เป็นแนวทางในการเขียนเรียงความซึ่งเกิดจากศึกษารูปแบบของตัวอย่างเรียงความ ความแตกต่างของกลวิธีการเขียนเรียงความและประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน คิด วิเคราะห์รวมถึงการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนส่งผลให้คะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความหลังเรียนของนักเรียนสูงขึ้นสอดคล้องกับงานวิจัยของชนิษฐา บุญชัย (2566) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง พบว่าความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 สูงขึ้นในทุกครั้งของการวัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของศศิธร เทียงตรง (2563) ได้ศึกษาการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตาม

แนวคิดการสอนภาษาแบบอรรถฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่าความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งแสดงให้เห็นว่าแนวคิดอรรถฐานช่วยเสริมสร้างและพัฒนาความสามารถในการเขียนของนักเรียนให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

2. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน พบว่า โดยภาพรวมของนักเรียนในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($M = 4.59, SD = 0.50$) สะท้อนให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานเป็นรูปแบบการสอนที่สามารถตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความได้เป็นอย่างดี เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ได้รับความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($M = 4.68, SD = 0.47$) และมีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดในทุกด้าน โดยเฉพาะประเด็นที่กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนมีความสนุกสนาน กระตุ้นความสนใจในการเรียน ($M = 4.77, SD = 0.43$) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานเน้นการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับธรรมชาติของนักเรียนในช่วงวัยนี้ที่ต้องการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน การได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการได้ร่วมกันสร้างสรรค์ผลงาน นอกจากนี้ การที่นักเรียนได้ศึกษาตัวอย่างงานเขียนที่หลากหลายยังช่วยกระตุ้นความคิดและสร้างแรงบันดาลใจในการเขียนได้มากกว่าการสอนแบบบรรยายเพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับแนวคิดของ Vygotsky (1978) ที่เน้นความสำคัญของปฏิสัมพันธ์ทางสังคมในการเรียนรู้ โดยเชื่อว่าผู้เรียนสร้างความรู้โดยผ่านทางการปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น ได้แก่ เด็กกับผู้ใหญ่ พ่อแม่ ครูและเพื่อน ในขณะที่เด็กอยู่ในบริบทของสังคมและวัฒนธรรม (Sociocultural Content) ในทุกชั้นเรียน สอดคล้องกับ ทิศนา แหมมณี (2553) อธิบายว่า ความรู้เป็นผลมาจากกระบวนการทางสังคมและการมีปฏิสัมพันธ์หลายอย่าง โดยกระบวนการเรียนรู้ของทฤษฎีการสร้างความรู้ด้วยการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม

ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรม นักเรียนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุด ($M = 4.61, SD = 0.51$) โดยประเด็นที่ได้คะแนนสูงสุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทำให้นักเรียนเขียนเรียงความได้ดีขึ้น ($M = 4.70, SD = 0.47$) สะท้อนให้เห็นว่านักเรียนตระหนักถึงพัฒนาการของตนเองและสามารถประเมินได้ว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานช่วยพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของตนเองได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในข้อที่ 1 ที่พบว่าคะแนนความสามารถด้านการเขียนเรียงความหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การที่นักเรียนเกิดความรู้สึกว่าตนเองมีพัฒนาการที่ดีขึ้นนี้ เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยสร้างแรงจูงใจภายในให้นักเรียนเกิดความมั่นใจและมีเจตคติที่ดีต่อการเขียนเรียงความต่อไปในอนาคต สอดคล้องกับทฤษฎีแรงจูงใจของ Bandura (1997) ที่กล่าวว่าแรงจูงใจของมนุษย์มาจากความเชื่อในความสามารถของ

ตนเอง (Self Efficacy) ถ้าเชื่อว่าทำได้ก็จะพยายามและไม่ยอมแพ้ต่ออุปสรรคซึ่งส่งผลต่อความสำเร็จในชีวิตและการเรียนรู้

ด้านเนื้อหา แม้จะได้คะแนนความคิดเห็นต่ำที่สุดในสามด้าน แต่ยังอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก ($M = 4.48, SD = 0.50$) โดยประเด็นที่ได้คะแนนสูงสุด คือ แบบฝึกการเขียนเรียงความมีจำนวนเพียงพอต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน ($M = 4.58, SD = 0.50$) แสดงให้เห็นว่าการออกแบบแบบฝึกและตัวอย่างเรียงความมีความเหมาะสมกับระดับความสามารถและความสนใจของนักเรียนแต่อย่างไรก็ตาม การที่ด้านเนื้อหาได้คะแนนต่ำกว่าด้านอื่น ๆ อาจเป็นเพราะเนื้อหาในการเขียนเรียงความเป็นเรื่องที่ท้าทายสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และต้องอาศัยการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง การคัดเลือกตัวอย่างเรียงความที่มีความหลากหลายและทันสมัยจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้สอนควรคำนึงถึงในการจัดการเรียนรู้ครั้งต่อไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทรงธรรม วงศ์วิรุฬห์ (2563) ที่พบว่าการให้ผู้เรียนได้สัมผัสตัวอย่างงานเขียนแบบเฉพาะเจาะจงและมีความหลากหลายถือเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะช่วยพัฒนาทักษะการเขียนของผู้เรียนได้

นอกจากนี้ จากการวิเคราะห์ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียน พบประเด็นที่น่าสนใจ 2 ประการ คือ นักเรียนชื่นชอบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และนักเรียนคิดว่าตนเองมีความสามารถในการเขียนเรียงความมากขึ้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดมาตรฐานสามารถพัฒนาทั้งด้านทักษะความสามารถและด้านเจตคติไปพร้อมกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ Halliday (1985) ที่เน้นการเรียนรู้ภาษาในบริบทที่มีความหมายและเชื่อมโยงกับประสบการณ์จริง

ความคิดเห็นในระดับมากที่สุดของนักเรียนที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดมาตรฐานสะท้อนให้เห็นว่า แนวคิดนี้ไม่เพียงส่งผลให้นักเรียนมีความสามารถในการเขียนเรียงความสูงขึ้นเท่านั้น แต่ยังช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกสนาน กระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกระบวนการเรียนรู้ และที่สำคัญคือช่วยให้นักเรียนเกิดเจตคติที่ดีต่อการเขียนเรียงความ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการพัฒนาทักษะการเขียนอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน สอดคล้องกับงานวิจัยของวรัญญา เชื้อคำวัง (2560) ที่พบว่านักศึกษาที่ได้รับการสอนการเขียนจดหมายสมัครงานโดยใช้กิจกรรมการสอนตามกระบวนการมาตรฐานมีเจตคติต่อการเรียนภาษาอังกฤษหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของนฤมล ช่วยกลาง (2558) ที่พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดกิจกรรมการสอนเขียนแบบมาตรฐานอยู่ในระดับดีมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการศึกษาในครั้งต่อไป ประกอบด้วยข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ และข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

ผู้สอนควรคัดเลือกตัวอย่างเรียงความที่มีความหลากหลายและทันสมัยเพื่อกระตุ้นความสนใจของนักเรียน ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับเหตุการณ์และแนวคิดใหม่ ๆ ซึ่งจะช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงการเขียนกับชีวิตจริงได้ดีขึ้น

ข้อเสนอแนะเพื่อใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยด้วยการปรับใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ไปใช้พัฒนาความสามารถในการเขียนประเภทอื่น ๆ เช่น การเขียนสารคดี การเขียนเชิงสร้างสรรค์ การเขียนโน้มน้าวใจ เป็นต้น
2. การวิจัยด้วยการปรับใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน สามารถปรับใช้กับนักเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ เช่น ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เพื่อให้นักเรียนได้ฝึกฝนเรื่องการเขียนให้มากขึ้น
3. การวิจัยด้วยการปรับใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในรายวิชาอื่น ๆ เช่น วิชาภาษาอังกฤษ อาจนำไปใช้ในการพัฒนาความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษของนักเรียน

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กมลรัตน์ สิงห์แก้ว. (2561). *การพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยแบบฝึกที่บูรณาการข้อมูลท้องถิ่น* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย).
- กมลวรรณ ตังธนากานนท์. (2559). *การวัดและประเมินทักษะการปฏิบัติ* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กรมวิชาการ. (2546). *การจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544*. กรุงเทพฯ: CURSQA.
- กัลยา สหชาติโกสิทธิ์. (2545). *ภาษาไทย 1*. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ชนิษฐา ทวีศรี. (2557). *ผลการเรียนด้วยเทคนิคการร่วมมือกันเรียนรู้แบบบูรณาการการอ่านการเขียนเรียงความผ่านสื่อสังคมออนไลน์ที่มีความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา).
- ชนิษฐา บุญชัย. (2566). *การพัฒนาความสามารถในการเขียนสารคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐานร่วมกับเทคนิคการเขียนรอบวง* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย).
- งามพิศ เจียรประวัตติ. (2550). *การเปรียบเทียบความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่สอนโดยใช้รูปแบบแผนที่ความคิดกับการสอนปกติ* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะครุศาสตร์).
- จิรวัดน์ เพชรรัตน์, และอัมพร ทองใบ. (2562). *การเขียนเชิงสร้างสรรค์ Creative writing*. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- ชิษณุพงศ์ อินทรเกษม. (2563). *การพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้แหล่งข้อมูลเป็นฐานร่วมกับแนวการสอนเขียนแบบอรรถฐานเพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการของนิสิตนักศึกษาระดับปริญญาบัณฑิต* (วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้).
- ดวงใจ ไทยอุบุญ. (2556). *ทักษะการเขียนภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทรงธรรม วงศ์วิรุฬห์. (2563). *การพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนการเขียนจดหมายโต้ตอบภาษาอังกฤษธุรกิจตามแนวการสอนแบบอรรถฐานร่วมกับแนวคิดกลุ่มคำสำหรับนิสิตระดับปริญญาตรี* [วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร]. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.

- ทวีศักดิ์ ปิ่นทอง. (2555). *การพัฒนาทักษะการเขียน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2542). *การสอนภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏธนบุรี.
- ทีศนา แคมมณี. (2553). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 12). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นภดล จันทรเพ็ญ. (2542). *การใช้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: ต้นอ้อ.
- นฤมล ช่วยกลาง. (2558). *การจัดกิจกรรมการสอนแบบอรรถฐานเพื่อพัฒนาความสามารถทางการเขียนภาษาอังกฤษเชิงแสดงสาเหตุและผลกระทบของนักเรียน* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ).
- พระมหาเทพปาน นุตโตโร. (2567). *การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความโดยใช้สื่อมัลติมีเดีย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนประภัสสรวริทยา จังหวัดขอนแก่น [วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย]*.
- พรทิพย์ แข็งขัน, ภาสพงศ์ ผิวพอใช้, สุพิศรา อุตมิ่ง, & นวรัตน์ สุขวัฒนาสินธิ์. (2555). *ชุดฝึกอบรมภาษาไทยและบูรณาการ ระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- พล พิมพ์โพธิ์. (2561). *ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดอรรถฐานร่วมกับรูปแบบการสอนซินเนติกส์ที่มีต่อความสามารถในการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์และเจตคติต่อการเขียนร้อยกรองเชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5* (ปริญญาโทมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ).
- พิมาน แจ่มจรัส. (2562). *เขียน* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: แสงดาว.
- มนตรี วงษ์สะพาน. (2563). *พื้นฐานการวิจัยหลักสูตรและการสอน* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ตักสิลาการพิมพ์.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2555). *วิธีวิจัยทางการศึกษา* (พิมพ์ครั้งที่ 7). ศูนย์วิจัยและพัฒนาทางการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). *วิธีวิจัยทางการศึกษา (Research methodology in education)*. โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- รสริน ดิษฐบรรจง. (2552). *การเขียน*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2546). *พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542*. กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.
- รวรรธน์ ศรียาภัย. (2557). *การเขียนเพื่อการสื่อสาร* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วรัญญา เชื้อคำวัง. (2560). *การใช้กิจกรรมการสอนตามกระบวนการอรรถฐานเพื่อพัฒนาความสามารถการเขียนจดหมายสมัครงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง* (วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ).
- ศศิธร เทียงน่วม. (2563). *การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดการสอนภาษาแบบอรรถฐานเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการเขียนเรียงความสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6* (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร, สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน, คณะศึกษาศาสตร์).

- สมชาย ทุนมาก. (2567). การพัฒนาความสามารถการเขียนเรียงความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีความยึดมั่นผูกพันกับการเรียนต่างกัน โดยใช้กระบวนการเรียนรู้เชิงรุกแบบรวมพลัง 5 ขั้นตอน (CO-5 STEPS) ร่วมกับแบบฝึกทักษะที่บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นจังหวัดสุโขทัย \ (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนเรศวร, สาขาวิชาภาษาไทย).
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). คู่มือการเรียนการสอน ภาษาไทย คิดและเขียนเชิงสร้างสรรค์: เรียงความ ย่อความและสรุปความ ช่วงชั้นที่ 2 – ช่วง ชั้นที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ สกสค. ลาดพร้าว.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2566). เถลิมเกณฑการแขงขันงานคิลปหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 71 ปีกการศึกษา 2566: กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย (หน้า 74-75). สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. สืบค้นจาก <https://art71.vichakan.net/ckfinder/userfiles/files/เล่มเกณฑการแขงขันงานคิลปหัตถกรรมนักเรียน%202566.pdf>
- สินีนานู มีศรี. (2559). การพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนภาษาอังกฤษตามแนวการสอนแบบ อรรถฐานสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จังหวัดนครปฐม (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร, สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษในฐานะ ภาษาต่างประเทศ, คณะศึกษาศาสตร์).
- สุคนธ์ สินธพานนท์. (2553). นวัตกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาคุณภาพของเยาวชน (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: 9119 เทคโนโลยีพรีนติ้ง.
- สุจริต เพียรชอบ, & สายใจ อินทร์มพรรย์. (2536). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุทธิ ชัตติยะ. (2552). ศาสตร์การเขียน (ฉบับปรับปรุงแก้ไข, พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: สถาบัน วิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา กรมประชาสัมพันธ์.
- สุรัชย์ มีชาญ. (2547). ดัชนีความสอดคล้องของผู้ประเมิน (Rater Agreement Index: RAI). วารสาร สงขลานครินทร์ ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, 10(1), 113-126.
- อรสุมา อถรรุขอนันต์. (2559). ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการจีแพลที่มีต่อ ความสามารถในการเขียนเรียงความและเจตคติต่อการเขียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, สาขาวิชาวิทยาการทางการ ศึกษาและการจัดการเรียนรู้, คณะศึกษาศาสตร์).
- อาภามาส นิโธธา. (2553). การพัฒนาบทเรียนผ่านเว็บเรื่องทักษะการเขียนเรียงความโดยใช้เว็บ บล็อกของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยศิลปากร, สาขาวิชาเทคโนโลยีการศึกษา).
- อินทร์วุธ เกษตรระชนม์. (2551). ผลของการสอนการเขียนตามแนวคิดอรรถฐานที่มีต่อความสามารถ ในการเขียนเรียงความเชิงสร้างสรรค์และความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่

5 (วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะครุศาสตร์).

ภาษาอังกฤษ

- Al-Baimani, S. S. M. (2019). *Efficacy of genre-based writing instruction and learner collaboration: A study of tertiary EFL learners* [Doctoral dissertation, University of York].
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. U.S.A.: W. H. Freeman and Company.
- Bitchener, J., & Knoch, U. (2010). The contribution of written corrective feedback to language development: A ten month investigation. *Applied Linguistics*, 31(2), 193–214.
- Breure, L. (2001). Development of the genre concept.
- Connor, U. (1996). *Contrastive rhetoric: Cross-cultural aspects of second-language writing*. Cambridge University Press.
- Derewianka, B. (2012). Knowledge about language in the Australian curriculum: English. *Australian Journal of Language and Literacy*, 35(2), 127–146.
- Ellis, R. (2008). *The study of second language acquisition* (2nd ed.). Oxford University Press.
- Fauzi, M., Wardhani, D., Puspita, R., Pratama, D., & Septian Rahayu, G. (2021). Enhancing narrative writing skills of elementary school teacher education students through Concentrated Language Encounter (CLE) model assisted by short film learning media. *Mimbar Sekolah Dasar*, 8(2), 133–148.
- Feez, S., & Joyce, H. (2002). *Text-based syllabus design*. NCELTR, Macquarie University.
- Feez, S., & Joyce, H. D. S. (1998). *Text-based syllabus design*. National Centre for English Language Teaching and Research, Macquarie University.
- Gokhale, A. A. (1995). Collaborative learning enhances critical thinking. *Journal of Technology Education*, 7(1), 22–30.
- Haerazi, & Irawan, L. A. (2019). Practicing genre-based language teaching model to improve students' achievement of writing skills. *Indonesian Journal of English Language Teaching and Applied Linguistics*, 4(1), 9–18.
- Haerazi, H., Irawan, L. A., Suadiyatno, T., & Hidayatullah, H. (2020). Triggering preservice teachers' writing skills through genre-based instructional model viewed from creativity. *International Journal of Evaluation and Research in Education (IJERE)*, 9(1), 234–244. <https://doi.org/10.11591/ijere.v9i1.203945>
- Halliday, M. A. K., & Hasan, R. (1985). *Language, context, and text: Aspects of*

- language in a social-semiotic perspective*. Deakin University Press.
- Hammond, J., Burns, A., Joyce, H., Brosnan, D., & Gerot, L. (1992). *English for social purposes: A handbook for teachers of adult literacy*. National Centre for English Language Teaching and Research, Macquarie University.
- Hamp-Lyons, L. (2007). The impact of testing practices on teaching: Ideology, evidence and creativity. In J. Fox & M. Wesche (Eds.), *Language testing reconsidered* (pp. 30–48). University of Ottawa Press.
- Hyland, K. (2003). Genre-based pedagogies: A social response to process. *Journal of Second Language Writing*, 12(1), 17–29.
- Hyland, K. (2003). *Second language writing*. Cambridge University Press.
- Hyon, S. (1996). Genre in three traditions: Implications for ESL. *TESOL Quarterly*, 30(4), 693–722. <https://doi.org/10.2307/3587930>
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2009). An educational psychology success story: Social interdependence theory and cooperative learning. *Educational Researcher*, 38(5), 365–379.
- Martin, J. R., & Rose, D. (2008). *Genre relations: Mapping culture*. Equinox.
- Nagao, A. (2022). A genre-based approach to teaching descriptive report writing to Japanese EFL university students. *TESL-EJ*, 26(3).
- Nassaji, H., & Fotos, S. (2011). *Teaching grammar in second language classrooms: Integrating form-focused instruction in communicative context*. Routledge.
- Ogunyemi, K. O. (2022). Class size and self-esteem as determinants of student learning outcomes in essay writing. *Journal of Educational Research & Practice*, 12(1), 148–159. <https://eric.ed.gov/?id=EJ1373922>
- Pan, Y.-C. (2008). A genre-based approach for teaching writing to low-proficiency EFL college students. *PASAA*, 42, 78–104.
- Piaget, J. (1972). *The psychology of the child*. Basic Books.
- Richards, J. C., Platt, J., & Platt, H. (1993). *Longman dictionary of language teaching and applied linguistics*. Longman.
- Rothery, J., & Stenglin, M. (1994). *Writing a book review: A unit of work for junior secondary English (Write it right resources for literacy and learning)*. Metropolitan East Disadvantaged Schools Programme.
- Swales, J. M. (1990). *Genre analysis: English in academic and research settings*. Cambridge University Press.
- Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.
- Waeslaemae, W. (2019). *The effect of genre-based activities toward students' writing*

*of recount text: A quasi-experimental research at the tenth grade of SMK
Nusantara 2 (Kesehatan) Ciputat in academic year 2018/2019*
(Undergraduate thesis, Syarif Hidayatullah State Islamic University Jakarta).

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจคุณภาพเครื่องมืองานวิจัย

ภาคผนวก ข
ผลการตรวจคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้
2. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความ
3. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ
4. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเกณฑ์ประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ
5. ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง บุคคลที่เป็นต้นแบบของฉันทัน

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.3 ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. สาระการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.2 สอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. กิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.2 สอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.3 สอดคล้องกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมาตรฐาน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.3 สอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. การวัดและประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.3 เครื่องมือวัดมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 13 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง บุคคลที่เปรียบเสมือนครูในชีวิตฉัน

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.3 ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. สาระการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.2 สอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. กิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.2 สอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.3 สอดคล้องกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบมาตรฐาน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.3 สอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. การวัดและประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.3 เครื่องมือวัดมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 14 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง อาชีพในฝันที่ฉัน
อยากเป็น

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.3 ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. สาระการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.2 สอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. กิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.2 สอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.3 สอดคล้องกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ตามรูปแบบมาตรฐาน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.3 สอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. การวัดและประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.3 เครื่องมือวัดมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 15 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การอนุรักษ์
ภาษาไทย

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. สาระสำคัญ					
1.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
1.3 ใช้ภาษาถูกต้อง ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. จุดประสงค์การเรียนรู้					
2.1 สอดคล้องกับสาระสำคัญ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. สาระการเรียนรู้					
3.1 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.2 สอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. กิจกรรมการเรียนรู้					
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.2 สอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4.3 สอดคล้องกับขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ ตามรูปแบบมาตรฐาน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. สื่อและแหล่งเรียนรู้					
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5.3 สอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. การวัดและประเมินผล					
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6.3 เครื่องมือวัดมีความเหมาะสม	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 16 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1 ชุดที่ 1 เรื่อง พระคุณแม่

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. มีองค์ประกอบของเรียงความครบถ้วน ได้แก่ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. เนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. เนื้อหาสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. เนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. เนื้อหามีความต่อเนื่อง ชวนติดตาม และไม่วกวน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องและชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. ปรากฏคุณค่าด้านความรู้ ด้านอารมณ์หรือด้านข้อคิด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 17 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการ
เรียนรู้ที่ 1 ชุดที่ 2 ความรักของแม่

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. มีองค์ประกอบของเรียงความครบถ้วน ได้แก่ ชื่อ เรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. เนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. เนื้อหาสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. เนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. เนื้อหามีความต่อเนื่อง ชวนติดตาม และไม่วกวน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องและชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. ปรากฏคุณค่าด้านความรู้ ด้านอารมณ์หรือด้าน ข้อคิด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 18 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการ
เรียนรู้ที่ 1 ชุดที่ 3 แม่ของแผ่นดิน

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. มุ่งค์ประกอบของเรียงความครบถ้วน ได้แก่ ชื่อ เรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. เนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. เนื้อหาสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. เนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. เนื้อหามีความต่อเนื่อง ชวนติดตาม และไม่วกวน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องและชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. ปรากฏคุณค่าด้านความรู้ ด้านอารมณ์หรือด้าน ข้อคิด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 19 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการ
เรียนรู้ที่ 2 ชุดที่ 1 เรื่อง ลมหายใจของคนเป็นครู

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. มีองค์ประกอบของเรียงความครบถ้วน ได้แก่ ชื่อ เรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. เนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. เนื้อหาสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. เนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. เนื้อหามีความต่อเนื่อง ชวนติดตาม และไม่วกวน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องและชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. ปรากฏคุณค่าด้านความรู้ ด้านอารมณ์หรือด้าน ข้อคิด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 20 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการ
เรียนรู้ที่ 2 ชุดที่ 2 เรื่อง ครู

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. มีองค์ประกอบของเรียงความครบถ้วน ได้แก่ ชื่อ เรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. เนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. เนื้อหาสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. เนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. เนื้อหามีความต่อเนื่อง ชวนติดตาม และไม่กวน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องและชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. ปรากฏคุณค่าด้านความรู้ ด้านอารมณ์หรือด้าน ข้อคิด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 21 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการ
เรียนรู้ที่ 2 ชุดที่ 3 เรื่อง ครุฑในดวงใจ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. มุ่งค์ประกอบของเรียงความครบถ้วน ได้แก่ ชื่อ เรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. เนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. เนื้อหาสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. เนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. เนื้อหามีความต่อเนื่อง ชวนติดตาม และไม่กวน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องและชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. ปรากฏคุณค่าด้านความรู้ ด้านอารมณ์หรือด้าน ข้อคิด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 22 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการ
เรียนรู้ที่ 3 ชุดที่ 1 เรื่อง อาชีพของฉันหลังสำเร็จการศึกษา

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. มีองค์ประกอบของเรียงความครบถ้วน ได้แก่ ชื่อ เรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. เนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. เนื้อหาสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. เนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. เนื้อหามีความต่อเนื่อง ชวนติดตาม และไม่วกวน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องและชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. ปรากฏคุณค่าด้านความรู้ ด้านอารมณ์หรือด้าน ข้อคิด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 23 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ชุดที่ 2 เรื่อง อาชีพในฝันของฉันคือ ครู

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. มีองค์ประกอบของเรียงความครบถ้วน ได้แก่ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. เนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. เนื้อหาสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. เนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. เนื้อหามีความต่อเนื่อง ชวนติดตาม และไม่วกวน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องและชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. ปรากฏคุณค่าด้านความรู้ ด้านอารมณ์หรือด้านข้อคิด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 24 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3 ชุดที่ 3 เรื่อง ฉันทายกเป็นพญาบาล

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. มีองค์ประกอบของเรียงความครบถ้วน ได้แก่ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. เนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. เนื้อหาสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. เนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. เนื้อหามีความต่อเนื่อง ชวนติดตาม และไม่วกวน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องและชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. ปรากฏคุณค่าด้านความรู้ ด้านอารมณ์หรือด้านข้อคิด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 25 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการ
เรียนรู้ที่ 4 ชุดที่ 1 เรื่อง อนุรักษ์ ภาษาศิลป์

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. มีองค์ประกอบของเรียงความครบถ้วน ได้แก่ ชื่อ เรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. เนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. เนื้อหาสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. เนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. เนื้อหามีความต่อเนื่อง ชวนติดตาม และไม่วกวน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องและชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. ปรากฏคุณค่าด้านความรู้ ด้านอารมณ์หรือด้าน ข้อคิด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 26 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการ
เรียนรู้ที่ 4 ชุดที่ 2 เรื่อง รักษ์ภาษาไทย

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. มีองค์ประกอบของเรียงความครบถ้วน ได้แก่ ชื่อ เรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. เนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. เนื้อหาสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. เนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. เนื้อหามีความต่อเนื่อง ชวนติดตาม และไม่วกวน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องและชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. ปรากฏคุณค่าด้านความรู้ ด้านอารมณ์หรือด้าน ข้อคิด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 27 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของตัวอย่างการเขียนเรียงความของแผนการจัดการ
เรียนรู้ที่ 4 ชุดที่ 3 เรื่อง วันภาษาไทยแห่งชาติ

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. มุ่งองค์ประกอบของเรียงความครบถ้วน ได้แก่ ชื่อ เรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. เนื้อหาสอดคล้องกับสาระการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. เนื้อหาสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. เนื้อหาสอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. เนื้อหามีความต่อเนื่อง ชวนติดตาม และไม่กวน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. เนื้อหามีความยากง่ายเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับเนื้อหา	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. ภาษาที่ใช้มีความถูกต้องและชัดเจน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9. ภาษาที่ใช้สอดคล้องกับความสนใจของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. ปรากฏคุณค่าด้านความรู้ ด้านอารมณ์หรือด้าน ข้อคิด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 28 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของเกณฑ์ประเมินความสามารถในการเขียน
เรียงความ

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การประเมิน				ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. องค์ ประกอบ	มีองค์ประกอบ ของเรียงความ ครบถ้วน คือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	มีเนื้อเรื่องแต่ ขาด องค์ประกอบ 1 ส่วน	มีเนื้อเรื่องแต่ ขาด องค์ประกอบ 2 ส่วน	มีเนื้อเรื่องแต่ ขาด องค์ประกอบ 3 ส่วน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. เนื้อหา	เนื้อหามี ความสัมพันธ์ กับชื่อเรื่องที่ กำหนด มี ประเด็น น่าสนใจชวน ติดตาม มี ข้อมูลสนับสนุน อย่างชัดเจน มี การอ้างอิง แหล่งข้อมูลที่ น่าเชื่อถือ	เนื้อหามี ความสัมพันธ์ กับชื่อเรื่องที่ กำหนด มี ประเด็น น่าสนใจชวน ติดตาม มี ข้อมูล สนับสนุนอย่าง ชัดเจน	เนื้อหามี ความสัมพันธ์ กับชื่อเรื่องที่ กำหนด มี ประเด็น น่าสนใจชวน ติดตาม	เนื้อหามี ความสัมพันธ์ กับชื่อเรื่องที่ กำหนด	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. กลวิธี การนำ เสนอ	ตั้งชื่อเรื่อง สัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง นำเสนอ เรื่องที่น่าสนใจ มีแนวคิดที่ แปลกใหม่ ดำเนินเรื่อง อย่างเป็นลำดับ มีความ สมเหตุสมผล	ตั้งชื่อเรื่อง สัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง นำเสนอ เรื่องได้ น่าสนใจ มี แนวคิดที่แปลก ใหม่ ดำเนิน เรื่องอย่างเป็น ลำดับ	ตั้งชื่อเรื่อง สัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง นำเสนอ เรื่องได้ น่าสนใจ มี แนวคิดที่แปลก ใหม่	ตั้งชื่อเรื่อง สัมพันธ์กับเนื้อ เรื่อง นำเสนอ เรื่องที่น่าสนใจ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

รายการ ประเมิน	เกณฑ์การประเมิน				ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
4. การ ใช้ภาษา	ใช้ภาษา ถูกต้อง สละสลวย ใช้ สำนวนโวหาร หรือคำ ประพันธ์ ประกอบ เหมาะสมสื่อ ความหมาย ชัดเจน ลำดับความไม่ วกวน	ใช้ภาษา ถูกต้อง สละสลวย ใช้ สำนวนโวหาร หรือคำ ประพันธ์ ประกอบ เหมาะสมสื่อ ความหมาย ชัดเจน	ใช้ภาษา ถูกต้อง สละสลวย	ใช้ภาษา ถูกต้อง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5. อักษรวิธี (การนับ คำพืด ถ้าพืดซ้ำ คำ เดียวกัน ให้ นับเป็น 1 แห่ง)	สะกตคำ ใช้ อักษรย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย ถูกต้อง ทั้งหมด	สะกตคำ ใช้ อักษรย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย วรรคตอนพืด 4-6 แห่ง	สะกตคำ ใช้ อักษรย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย วรรคตอนพืด 7-9 แห่ง	สะกตคำ ใช้ อักษรย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย วรรคตอนพืด เกิน 10 แห่ง	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตารางที่ 29 ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านเนื้อหา					
1. ตัวอย่างงานเขียนที่นำมาให้นักเรียนได้ศึกษามีเนื้อหาที่น่าสนใจ เขียนได้ชัดเจน เข้าใจง่าย	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2. ตัวอย่างงานเขียนที่นำมาให้นักเรียนได้ศึกษามีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3. ตัวอย่างงานเขียนที่นำมาให้นักเรียนได้ศึกษาสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4. แบบฝึกการเขียนเรียงความมีจำนวนเพียงพอต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
ด้านบรรยากาศการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้					
5. การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบมาตรฐาน ทำให้นักเรียนมีความสุข สนุกสนาน กระตุ้นความสนใจในการเรียน	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6. การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบมาตรฐาน ช่วยให้นักเรียนได้เพิ่มพูน และสร้างประสบการณ์ด้านการเขียนเรียงความได้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7. การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบมาตรฐาน ช่วยให้นักเรียนมองเห็นแนวทางในการเขียนเรียงความได้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8. การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบมาตรฐาน มีระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอที่จะทำให้เกิดความสามารถในการเขียนเรียงความได้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

รายการประเมิน	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			ค่าดัชนี ความ สอดคล้อง (IOC)	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
ด้านประโยชน์ที่จะได้รับการจัดกิจกรรม 9. การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบมาตรฐานช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของตนเองได้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10. การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบมาตรฐานทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการเขียนเรียงความครั้งต่อไปได้	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
11. การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบมาตรฐานทำให้นักเรียนเขียนเรียงความได้ดีขึ้น	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
12. การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบมาตรฐานทำให้นักเรียนได้ฝึกคิดและทำงานอย่างเป็นระบบ	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การเขียนเรียงความ

เรื่อง บุคคลที่เป็นต้นแบบของฉัน

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รหัสวิชา ท21102

รายวิชาภาษาไทยพื้นฐาน

ชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1

เวลา 2 คาบ

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 2.1 ใช้กระบวนการเขียนเขียนสื่อสาร เขียนเรียงความ ย่อความและเขียนเรื่องราวในรูปแบบต่าง ๆ เขียนรายงานข้อมูลสารสนเทศและรายงานการศึกษาค้นคว้าอย่างมีประสิทธิภาพ

ตัวชี้วัด ท 2.1 ม.1/2 เขียนเรียงความ

2. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การเขียนเรียงความเป็นการเขียนข้อความหลาย ๆ ย่อหน้า เพื่อสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้ ความคิด ความรู้สึกออกมาเป็นถ้อยคำอย่างเป็นระบบ ซึ่งมีประโยชน์ต่อการฝึกกระบวนการคิดของผู้เรียนทำให้ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อย่างถูกต้องเหมาะสม มีความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนสามารถนำความรู้ต่าง ๆ ไปใช้ในงานเขียนได้ ผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้หลักการในการเขียนเรียงความโดยพิจารณาประเด็นในด้านต่าง ๆ ของเรียงความ ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการเขียนที่ถูกต้องต่อไป ได้แก่ ด้านองค์ประกอบ ด้านเนื้อหา ด้านกลวิธีการนำเสนอ ด้านการใช้ภาษาและด้านอักขรวิธี

3. จุดประสงค์การเรียนรู้

3.1 นักเรียนบอกความแตกต่างของเรียงความต้นแบบทั้ง 5 ด้านได้ (K)

3.2 นักเรียนเขียนเรียงความได้อย่างถูกต้องตรงตามหลักการของเรียงความ (P)

3.3 นักเรียนมีความมุ่งมั่นในการทำงานที่ได้รับมอบหมาย (A)

4. สาระการเรียนรู้

4.1 หลักการเขียนเรียงความ

5. สมรรถนะผู้เรียน

5.1 ความสามารถในการสื่อสาร

5.2 ความสามารถในการคิด

6. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

ข้อ 3. มีวินัย

ข้อย่อย 3.1 ประพจน์ตามข้อตกลง กฎเกณฑ์ ระเบียบข้อบังคับของโรงเรียน

ข้อ 4. ใฝ่เรียนรู้

ข้อย่อย 4.1 ตั้งใจเพียรพยายามในการเรียน และเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้

ข้อ 6. มุ่งมั่นในการทำงาน

ข้อย่อย 6.1 ตั้งใจและรับผิดชอบในหน้าที่การงาน

7. ชิ้นงาน/ภาระงาน

เขียนเรียงความตามหัวข้อที่กำหนดได้อย่างถูกต้องตามหลักการของเรียงความ

8. กิจกรรมการเรียนรู้ (100 นาที)

1. ชั้นเรียนรู้ก่อนลงมือเขียน (10 นาที)

1.1 ครูแจกใบความรู้ที่ 1 เรื่องความเรียง “พระคุณแม่” ให้กับนักเรียนทุกคนได้ศึกษา จากนั้นครูและนักเรียนร่วมกันสนทนาถึงจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของเรียงความเรื่อง “พระคุณแม่” ผ่านเว็บไซต์ <https://th.padlet.com>

1.2 ครูและนักเรียนร่วมกันพูดสรุปจุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาของเรียงความเรื่อง “พระคุณแม่”

2. ชั้นศึกษางานเขียนตัวอย่าง (30 นาที)

2.1 นักเรียนแบ่งกลุ่มออกเป็น 4 กลุ่ม กลุ่มละเท่า ๆ กัน จากนั้นครูแจกใบความรู้ที่ 2 เรื่องความเรียง “ความรักของแม่” และ ใบความรู้ที่ 3 “แม่ของแผ่นดิน” ให้กลุ่มละ 1 ชุดแล้วให้นักเรียนทุกกลุ่มศึกษาใบความรู้ทั้งสองใบพร้อมทั้งพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ของเรียงความทั้งสองเรื่อง ได้แก่ ด้านองค์ประกอบ ด้านเนื้อหา ด้านกลวิธีการนำเสนอ ด้านการใช้ภาษาและด้านอักขรวิธี

2.2 นักเรียนทุกคนร่วมกันวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ลงในใบงานที่ 1.1 เรื่องการพิจารณาประเด็นของเรียงความที่ครูแจกให้ (ใบงานแนบท้ายแผนการสอน) โดยให้เขียนสิ่งที่นักเรียนในกลุ่มได้วิเคราะห์จากตัวอย่างของเรียงความเรื่อง “ความรักของแม่” และ “แม่ของแผ่นดิน”

2.3 ครูและนักเรียนร่วมกันพูดสรุปความแตกต่างระหว่างเรียงความทั้งสองเรื่องโดยครูให้คำอธิบายเพิ่มเติมจากประเด็นต่าง ๆ ที่นักเรียนสรุปมา

2.4 นักเรียนซักถามประเด็นที่สงสัยเกี่ยวกับเนื้อหาในบทเรียน (ถ้ามี)

3. ชั้นสร้างงานเขียนร่วมกัน (10 นาที)

3.1 นักเรียนร่วมกันวางโครงเรื่องการเขียนเรียงความในหัวข้อเรื่อง “บุคคลที่เป็นต้นแบบของฉัน” ในใบงานที่ 1.2 พร้อมทั้งตั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม โดยมีครูผู้สอนคอยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

4. ชั้นสร้างงานเขียนของตนเอง (50 นาที)

- 4.1 นักเรียนเขียนเรียงความในหัวข้อเรื่อง “บุคคลที่เป็นต้นแบบของฉัน” ในแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความชุดที่ 1 โดยมีครูชี้แจงรายละเอียดและเกณฑ์การประเมินผลงาน
- 4.2 นักเรียนซักถามประเด็นที่สงสัยเกี่ยวกับภาระงาน (ถ้ามี)
- 4.3 ครูให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขผลงานเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาความสามารถด้านการเขียนเรียงความของนักเรียนต่อไป

9. สื่อ/แหล่งเรียนรู้

1. เว็บไซต์ <https://th.padlet.com>
2. ใบความรู้ที่ 1 เรียงความเรื่อง “พระคุณแม่”
3. ใบความรู้ที่ 2 เรียงความเรื่อง “ความรักของแม่”
4. ใบความรู้ที่ 3 เรียงความเรื่อง “แม่ของแผ่นดิน”
5. ใบงานที่ 1.1 เรื่องการพิจารณาประเด็นของเรียงความ
6. ใบงานที่ 1.2 เรื่องการเขียนโครงเรื่องเรียงความเกี่ยวกับ “บุคคลที่เป็นต้นแบบของฉัน”
8. แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ชุดที่ 1

10. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด	วิธีการวัด	เครื่องมือการวัด	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ (K) 1. นักเรียนบอกความแตกต่างของเรียงความต้นแบบได้	การตรวจใบงานเรื่อง การสรุปความแตกต่างของเรียงความ	การตรวจใบงาน เรื่องการสรุปความแตกต่างของเรียงความ	ตอบคำถามได้ถูกต้องมากกว่าร้อยละ 80 ถือว่าผ่าน
ด้านทักษะ / กระบวนการ (P) 1. นักเรียนเขียนเรียงความได้อย่างถูกต้องตรงตามรูปแบบของเรียงความ	การตรวจแบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ชุดที่ 1	แบบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ ชุดที่ 1	เกณฑ์คุณภาพ 17 - 20 = ดีมาก 13 - 16 = ดี 9 - 12 = พอใช้ 5 - 8 = ปรับปรุง ได้เกณฑ์คุณภาพดีขึ้น ถือว่าผ่าน
ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ (A) 1. นักเรียนมีส่วนร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน 2. นักเรียนรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	การสังเกตพฤติกรรม	แบบการสังเกตพฤติกรรม	เกณฑ์คุณภาพ 3 = ดีมาก 2 = ดี 1 = พอใช้ 0 = ปรับปรุง ได้เกณฑ์คุณภาพดีขึ้น ถือว่าผ่าน

11. บันทึกหลังการสอน

ผลการสอน

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ

(นางสาวศิริกาญจน์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

แบบสังเกตพฤติกรรมการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่ม

กลุ่มที่ (ชื่อกลุ่ม).....

สมาชิกในกลุ่ม

- 1.....
- 2.....
- 3.....
- 4.....
- 5.....

คำชี้แจง ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

พฤติกรรมที่สังเกต	คะแนน			
	3	2	1	0
1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน				
2. การปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่				
3. การให้ความร่วมมือในการทำงาน				
4. การแสดงความคิดเห็น				
5. การยอมรับความคิดเห็น				
รวม				

เกณฑ์การให้คะแนน

พฤติกรรมที่ปฏิบัติเป็นประจำ	ให้ 3 คะแนน (ดีมาก)
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบ่อยครั้ง	ให้ 2 คะแนน (ดี)
พฤติกรรมที่ปฏิบัติบางครั้ง	ให้ 1 คะแนน (ปานกลาง)
พฤติกรรมที่ไม่ร่วมปฏิบัติ	ให้ 0 คะแนน (ปรับปรุง)

ใบงานที่ 1.1 เรื่องการพิจารณาประเด็นของเรียงความ

คำชี้แจง ให้นักเรียนวิเคราะห์ตัวอย่างของเรียงความในประเด็นด้านต่าง ๆ ลงในตารางต่อไปนี้

ประเด็นในการพิจารณา	เรียงความเรื่องความรักของแม่	เรียงความเรื่องแม่ของแผ่นดิน
ด้านรูปแบบและองค์ประกอบ		
ด้านเนื้อหา		
ด้านกลวิธีการนำเสนอ		
ด้านการใช้ภาษา และลีลาในการเขียน		
ด้านอักขรวิธี		

ใบงานที่ 1.2

เรื่องการเขียนโครงเรื่องเรียงความเกี่ยวกับ “บุคคลที่เป็นต้นแบบของฉัน”

ชื่อเรื่อง.....

คำนำ

.....
.....
.....

เนื้อหา

ประเด็นที่ 1

.....
.....

ประเด็นที่ 2

.....
.....

ประเด็นที่ 3

.....
.....

ประเด็นที่ 4

.....
.....

สรุป

.....
.....

.....
.....

.....
.....

ใบความรู้ที่ 1

เรียงความเรื่อง “พระคุณแม่”

แม่เป็นคำในไม่กี่คำที่เราไม่จำเป็นจะต้องค้นหาที่จะต้องเปิดพจนานุกรมหรืออย่างใดอย่างอื่นในโลกเพื่อที่จะค้นหาความหมายของคำว่า “แม่” ซึ่งคำว่าแม่นั้นในนิยามของมนุษยนิยมของคำ ๆ นี้เป็นคำ ๆ หนึ่งที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในโลก

หากพูดถึงความรู้สึกส่วนตัวของผม ผมคิดว่าไม่มีอะไรในโลกนี้จะเปรียบเทียบกับแม่ของผมได้เลยท่านเป็นสตรีหมายเลขหนึ่งที่ดีที่สุดในชีวิตของผม ถ้าหากให้เล่าถึงประวัติหรือคุณความดีของแม่จะไม่มีสิ่งใดที่จะเทียบท่านได้ท่านมีเพียงปรัชญาชีวิตที่คอยบอกเล่า สั่งสอนผม ให้รู้ซึ่งถึงความเหนื่อยยากและลำบากของชีวิต แม่คอยเป็นกำลังใจที่ดีที่สุดของผมเสมอมาเพราะกำลังใจเป็นสิ่งที่ดีที่สุดในยามที่เราผิดพลาดหรือเสียใจมันเป็นสิ่งเดียวที่จะทำให้เราต่อสู้เพื่ออยู่กับวันพรุ่งนี้และอยู่ในอนาคตต่อไป แม่ของผมก็คงไม่ต่างกับแม่คนอื่น ๆ บนโลกใบนี้สิ่งให้เราเป็นเด็กดีตั้งใจเล่าเรียนและมีอนาคตที่สดใสและประสบความสำเร็จในชีวิตแต่แม่ก็ไม่เคยกดดันผมแต่อยากได้เพราะสิ่งที่แม่หวัง แม่หวังให้ผมเป็นคนดีก็พอแล้ว คุณครูคนแรกของพวกเราทุกคนก็คือแม่ผู้ที่ยอมบรรมสั่งสอน ตักเตือน บ่มนิสัย และปลูกฝังในสิ่งต่าง ๆ ทั้งเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ลูกทุกสิ่งทุกอย่างที่แม่ได้สั่งสอนก็เพียงให้เราได้รับแต่สิ่งที่ดีๆเข้ามาในชีวิตและมีความเจริญรุ่งเรืองผมดีใจที่ ณ วันนี้แม่ผมยังอยู่ให้ผมได้บอกอ้อมดีใจที่มีโอกาสได้เรียกว่าแม่ได้มีช่วงที่ดี ๆ ในการตอบแทนพระคุณของแม่ผมดีใจที่ในวันนี้ยังมีแม่ให้ได้เรียกหาเพราะไม่มีใครรู้ว่าวันพรุ่งนี้จะเป็นอย่างไรใครคนใดคนหนึ่งอาจจะพลาดจากกันโดยไม่มีคำล่ำลา หากวันใดวันหนึ่งแม่จากคนที่มีความสำคัญที่สุดได้พรากจากเราไปชั่ววินาที แต่ก่อนที่ทุกอย่างจะสายไปก่อนที่เราจะไม่มีโอกาสสออย่าปล่อยให้แม่ทุกซึ้งกับเรามากเกินไปเราควรหันกลับไปมองท่านบ้าง สร้างความภาคภูมิใจยินดี ความอึดใจใจ ความสุขที่เรามอบให้กับแม่ รอมผมเชื่อว่าช่วงที่มีความสุขในชีวิตที่สุดและมีความสุขที่สุดคือช่วงที่พ่อและแม่อยู่กับเราไปนาน ๆ ผมอยากตอบแทนพระคุณของแม่ผมอยากให้แม่มีความสุขไม่ยอกให้กาลเวลาพลัดพรากเอาสิ่งที่ดีที่สุดในชีวิตไป ได้ทำอะไรเลยผมอยากบอกแม่ว่า “ผมรักแม่”

เพราะแม่คือผู้ให้ ให้ความรัก ความเมตตา ความอบอุ่น ความเอาใจใส่ ความปลอดภัย ความผูกพัน ความปรารถนาดีให้ในสิ่งที่คนอื่นไม่สามารถมีให้ได้อย่างบริสุทธิ์ใจ โดยที่แม่ของเราไม่เคยหวังสิ่งตอบแทนใด ๆ ตลอดมา

รางวัลชนะเลิศการประกวดเรียงความในหัวข้อ “พระคุณของแม่”

นายฐิติ อุ่ทอง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1

โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง จังหวัดกรุงเทพมหานคร

ใบความรู้ที่ 2

เรียงความเรื่อง “ความรักของแม่”

"น้ำใคว่าสดใสสะอาด น้ำสระอโนดาตยงไม่สะอาดเท่าน้ำใจแม่ เพราะเป็นน้ำกลั่นจากรักแท้ จากยอดดวงใจแม่ที่มอบให้แต่ลูกยา" เชื่อว่าใครหลายคนได้ฟังบทเพลงนี้คงอดที่จะคิดถึงแม่ไม่ได้ เพราะทุกคำ ทุกถ้อยความ ทุกความหมาย ที่เอื้อนเอ่ยออกมา บรรยายถึงความรักที่บริสุทธิ์ ความห่วงใยและความจริงใจของแม่ที่มีต่อลูกได้อย่างลึกซึ้ง

"แม่" เป็นคำแรกที่ฉนั้นเปล่งเสียงได้เมื่อหัดพูด "แม่" คำสั้น ๆ แต่มีความหมายยิ่งใหญ่มหาศาล "แม่" คือผู้หญิงธรรมดาคนหนึ่งแต่พิเศษสำหรับฉนั้น และ "แม่" คือผู้ให้ที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในชีวิต แต่ละคนอาจจะให้นิยามของคำว่า "แม่" แตกต่างกันไป สำหรับฉนั้น "แม่" เปรียบเสมือน "ต้นไม้ใหญ่" ที่ให้ความร่มเย็น กิ่งใบที่แผ่ปกคลุม ตั้งแม่กำลังอ้าแขนกว้างเพื่อโอบกอดลูก รากที่ยังลึกลงไปดินเหมือนรากฐานมั่นคงที่แม่สร้างไว้ให้ลูก ลำต้นที่แข็งแรงคือความแข็งแกร่งของแม่ ยามเมื่อลมพัดใบไม้ไหว ในความแข็งแกร่งก็แฝงความอ่อนโยนเอาไว้ด้วยเช่นกัน ความอดทนของแม่เปรียบดั่งต้นไม้ใหญ่ที่ไม่่ว่าจะประสบกับพายุฝนพัดกระหน่ำ หรือต้องเผชิญกับความแห้งแล้งสักเพียงใดต้นไม้ใหญ่จะยังคงดำรงต้นอยู่อย่างมั่นคง

เมื่อเอ่ยถึง "ความรักของแม่" สำหรับฉนั้น ความรักของแม่เปรียบดั่ง "น้ำ" ที่ใสสะอาด บริสุทธิ์ เยือกเย็น สงบนิ่ง แต่ทรงพลัง "น้ำ" จากแม่ที่คอยหล่อเลี้ยงชีวิตของฉนั้นให้เติบโตเป็นคนดีที่สมบูรณ์ได้ มีอยู่ 5 ประการคือ 1. น้ำนม 2. น้ำพิกน้ำแรง 3. น้ำคำ 4. น้ำตา และ 5. น้ำใจ ตั้งแต่ฉนั้นเกิดมาบนโลกใบนี้ แม่เป็นห้องนอนห้องแรกของฉนั้น ห้องนอนเล็กๆในห้องแม่ เป็นห้องนอนเดียวที่ฉนั้นรู้สึกอบอุ่นและปลอดภัยที่สุด หยดน้ำนม "จากเลือดในอกกลั่นด้วยความเสนาหา หล่อเลี้ยงลูกมาจนเจริญวัย" ทำให้ฉนั้นเติบโตอย่างสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ไม่มีน้ำนมใดเทียบเท่าน้ำนมจากอกแม่ ฉนั้นรู้สึกอบอุ่นใจทุกครั้งเมื่ออยู่ในอ้อมอกแม่ "น้ำพิกน้ำแรง" ของแม่ที่ยอมลำบากตรากตรำทำให้ฉนั้นได้มีชีวิตที่สุขสบาย แม่ทำงานหนักโดยไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย แม่คือนาฬิกาชีวิตของฉนั้น ท่านดูแลฉนั้นตั้งแต่ตื่นนอน คอยอำนวยความสะดวกทุกอย่างในทุกจังหวะชีวิตของฉนั้น ฉนั้นเคยถามแม่ด้วยความห่วงใยว่า "แม่จำแม่เหนื่อยบ้างไหม" คำตอบที่ได้จากแม่คือ "แม่ไม่เหนื่อย ไม่เจ็บ ไม่ป่วย ไม่เครียด และแม่ไม่ท้อ" แม่ทำทุกอย่างด้วยความทุ่มเท ทั้งการทำงาน และการดูแลครอบครัว วันหยุดแม่ก็ทำงาน แม่ของฉนั้นมีอาชีพเป็นครู แม่บอกฉนั้นว่า "อาชีพครูไม่มีวันหยุดเพราะการเป็นครูเป็นทั้งชีวิต" แม่จึงเป็นผู้หญิงที่เก่งที่สุดสำหรับฉนั้น สักวันหนึ่งลูกคนนี้จะเก่งให้ได้เหมือนแม่

"แม่" เปรียบเสมือนครูคนแรกที่สอนให้ฉนั้นเป็นคนดี เพราะแม่สอนด้วยความรัก อบรมตักเตือนด้วยความจริงใจ ให้คำปรึกษาด้วยความเอาใจใส่ แม่ปลูกฝังสิ่งที่ดีให้แก่ฉนั้น โดยเริ่มจากครอบครัวเล็กๆ ของเรา เพื่อจะได้เติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดีในสังคม "น้ำคำ" ที่แม่พร่ำสอน ทำให้ฉนั้นใช้ชีวิตอย่างมีสติ แม่เคยบอกว่า "ฉนั้นคือความภาคภูมิใจของแม่" คำพูดของแม่เป็นเหมือนเกราะที่คอยป้องกัน

ไม่ให้ฉันทำในสิ่งที่ผิดพลาด เพราะฉันรู้ว่าสิ่งเหล่านี้จะทำให้ลายความภูมิใจและความสุขของแม่ ไม่เพียงแต่แม่เท่านั้นที่ภูมิใจในตัวฉัน ฉันเองก็ภูมิใจในตัวแม่เหมือนกัน ทุกครั้งที่เห็นแม่ยืนอยู่หน้าเสาธง เห็นแม่สอนหนังสืออยู่หน้าห้องเรียน หรือทำงาน ฉันจะยิ้มและแอบเก็บความภาคภูมิใจไว้ภายใน ทั้งที่หัวใจอยากจะตะโกนออกมาดังๆว่า "แม่ฉันเก่ง" แม่จะรู้ไหมว่าลูกคนนี้ภูมิใจในตัวแม่มากเพียงใด

"แม่" คือผู้หญิงที่เสียน้ำตาให้ลูกมากที่สุด "น้ำตา" จากความดีใจ ตื่นตันใจ เมื่อเห็นลูกมีความสุข น้ำตาของความห่วงใยเมื่อเห็นลูกผิดหวัง ท้อแท้ หรือเป็นทุกข์ ไม่ว่าจะทุกข์หรือสุข แม่คือคนแรกที่ฉันนึกถึง เพราะแม่มีไหล่กว้างให้ฉันพิง มืออ่อนๆให้ฉันกอด มีมือนุ่มๆ คอยลูบหัว มีคำพูดที่ไพเราะคอยปลอบประโลม แม่บอกว่า "ลูกเจ็บปวดเสียใจเท่าใด แม่เจ็บปวดและเสียใจยิ่งกว่าหลายร้อยเท่า เพราะลูกคือดวงใจของแม่" สำหรับฉันบนโลกนี้มีที่แห่งหนึ่งที่มีความทุกข์เดินทางไปไม่ถึง นั่นก็คือ "ตักของแม่" "ถึงน้ำทะเลจะมีขึ้นมีลง น้ำใจแม่เชื่อตรงมันคงอยู่ทุกเวลา น้ำฝนยังตกในบางครา แต่น้ำใจมารดา มีให้ตลอดไป" น้ำใจแม่ ดุจดั่งสายน้ำที่ไม่เคยเหือดแห้ง ดุจดั่งสายฝนที่ให้ความชุ่มฉ่ำในหัวใจ ฉันซาบซึ้งถึงคำว่า "ให้" จากแม่ เพราะแม่ให้แต่สิ่งที่ดีที่สุดแก่ลูก "แม่" คือพยาบาลคนแรกที่คอยดูแลยามเจ็บป่วย แม่คือกำลังใจที่ดีที่สุดของฉัน ทุกครั้งที่ฉันหันไปรอบตัวฉันไม่เคยรู้สึกเดียวดาย ฉันเห็นสายตาของแม่ที่เฝ้ามองฉันด้วยความรัก ความห่วงใย มีทั้งกำลังใจและความปรารถนาดี ทำให้ลูกที่เคยขาดความมั่นใจคนนี้ กลับมีพลังขึ้นมาทันที เพราะแม่คือขุมพลังที่ยิ่งใหญ่ที่สุดของฉัน

"แม่" คือต้นแบบของชีวิต แม่ไม่เพียงแต่สอนด้วยคำพูด แต่แม่ปฏิบัติให้ลูกเห็นเป็นแบบอย่าง แม่เป็นแบบอย่างในการใช้ชีวิตแบบพอเพียง เพราะแม่ได้น้อมนำเอาปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙ มาใช้ แม่สอนให้รู้จักประมาณตนในการใช้จ่าย สอนให้ฉันพอใจและมีความสุขในสิ่งที่มี สอนให้ประหยัดอดออมเพื่ออนาคต แม่ทำให้ฉันรู้จักคำว่า "เสียสละ" เพราะแม่เสียสละมาทั้งชีวิตเพื่อให้ทุกคนมีความสุข แม่คือผู้หญิงที่ทุกนาที่มีแต่คำว่า "ให้อภัย" ไม่ว่าจะใครจะผิดพลาดอย่างไร แม่ให้อภัยได้เสมอ แม่ทำให้ฉันรู้ว่า "การให้และการแบ่งปัน" โดยไม่หวังผลตอบแทนสุขใจเพียงใด แม่ของฉันมีความอ่อนน้อมถ่อมตนและมองโลกในแง่ดี เพราะแม่คือแรงบันดาลใจ ฉันจึงซึมซับแบบอย่างจากสิ่งที่แม่ปฏิบัติให้เห็น หลายคนคงเคยถูกตั้งคำถามว่า "โตขึ้นอยากเป็นอะไร" คำตอบที่ได้คงแตกต่างกันไป แต่สำหรับฉันตอบได้ทันทีว่า ฉันอยากเป็น "คนดี" เหมือนแม่

แม่ของฉันก็คงไม่ต่างกับแม่ทุกคนบนโลกนี้ แม่ที่รักและหวังดีต่อลูกด้วยด้วยความบริสุทธิ์ใจ แม่ที่หวังจะเห็นลูกประสบความสำเร็จและมีความสุข พระคุณของแม่ไม่ว่าจะใช้กระดาษกี่ร้อยก็พันแผ่นก็ไม่สามารถเขียนบรรยายได้หมดสิ้น ไม่มีคำไหน หรือภาษาใด ที่จะนิยามอานุภาพความงดงามของความรักที่แม่มีต่อลูกได้ เรา "อาจจะหยิบรุ้งใส่ในฝ่ามือ และอาจจะถือไปทั่วหล้า แต่ไม่อาจพรำพรพรรณนา ถึงพระคุณมารดาได้หมดเลย" ขอขอบคุณ "น้ำนม" จากอกแม่ที่เลี้ยงลูกจนเติบโตใหญ่

"น้ำพักน้ำแรง" ของแม่ที่ทำให้ลูกได้อยู่อย่างสุขสบาย "น้ำคำ" ที่แม่พร่ำสอนให้ลูกเป็นคนดี "น้ำตา" ของความรักความห่วงใยและ "น้ำใจ" ที่มีให้ลูกตลอดมา ขอขอบคุณแม่ที่ให้ชีวิตแก่ลูก ลูกจะตอบแทนพระคุณของแม่ด้วยการเป็นคนดีให้สมกับที่แม่หวังไว้ ไม่ว่าจะวันแม่จะมีหรือไม่ ไม่ว่าจะวันแม่จะมาถึงเมื่อไร ก็ไม่สำคัญสำหรับลูก เพราะคำว่า "รักแม่" นั้น ลูกบอกแม่ได้ทุกวัน และจะบอกแบบนี้ตลอดไป

หยดน้ำนมแม่นั้นกลั่นจากอก	ให้ทารกดื่มกินจนเติบโตใหญ่
ทะนุถนอมกลม่อมเลี้ยงด้วยดวงใจ	รักอื่นใดใครเล่าเท่าแม่กัน
แม่ลำบากตรากตรำทำงานหนัก	ด้วยน้ำพักน้ำแรงอย่างแข็งขัน
น้ำคำแม่พร่ำสอนลูกทุกวัน	ลูกสุขสันต์มีแม่นั้นให้พักพิง
น้ำตาหลังเมื่อลูกนั้นเจ็บป่วย	ดูแลด้วยน้ำใจให้ทุกสิ่ง
หาน้ำใจรักจากแม่รักแท้จริง	พระคุณยิ่งเร่งจำจดทดแทนคุณ

การประกวดเรียงความเทิดพระคุณแม่ ยุคดิจิทัล
รอบคัดเลือกระดับภาค เรื่อง "ความรักของแม่"
เด็กหญิง นภิสรา กลิ่นขจร
ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
โรงเรียนวาริชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

ใบความรู้ที่ 3

เรียงความเรื่อง “แม่ของแผ่นดิน”

แม่คนหนึ่งรักและเลี้ยงดูลูกได้สักกี่คน คำตอบก็คือ ถ้าเป็นลูกของแม่แล้วไม่ว่ากี่คนแม่ก็มีความรัก ความห่วงใย ความปรารถนาดีให้แก่ลูก ๆ ทุกคนอย่างไม่เอียงเอน พร้อมทั้งจะเลี้ยงดูลูกเสมอไม่ว่าลูกจะสูงต่ำดำขาว โง่เขลาหรือเฉลียวฉลาด และไม่ว่าลูกจะเติบโตขึ้นเพียงใด แม่ก็ยังคงคอยมองดูและคอยประคับประคองเมื่อลูกก้าวพลาดเสมอ

โดยทั่วไปแล้ว แม่ธรรมดาคนหนึ่งมีลูกไม่กี่คน อย่างมากก็สิบกว่าคนเท่านั้น แต่เชื่อไหมว่ามีแม่คนหนึ่งเลี้ยงลูกได้หลายสิบล้านคนได้อย่างไม่ขาดตกบกพร่อง มอบความรัก ความห่วงใย ความเสมอภาคเท่าเทียมและความปรารถนาดีแก่ลูกของแม่ทุก ๆ คน แม่คนนี้รักลูกทุกเพศ ทุกวัย ทุกฐานะ ทุกอาชีพ แม่ชื่นชมกับความสำเร็จที่ลูกหลาย ๆ คนได้รับ คอยเฝ้าดูอยู่ห่าง ๆ ด้วยความปีติยินดี แววตาของแม่เปี่ยมไปด้วยความรักความเอื้ออาทร เป็นรักที่บริสุทธิ์อย่างถ่องแท้ และเมื่อใดที่ลูกของแม่คนไหนได้รับความทุกข์ความยากลำบาก มีหรือที่แม่คนนี้จะทนอยู่ได้อย่างเฉยชา เมื่อลูกทุกข์ แม่ก็ทุกข์ด้วย แม่จึงต้องตระเวนไปตามสถานที่ต่าง ๆ ของ "บ้านหลังใหญ่" หลังนี้ให้ทั่วเพื่อดูแลความ

เป็นอยู่ของลูก หลายครั้งแม่ก็ทำหน้าที่เป็นแม่บุญธรรมรับเลี้ยงลูกของเพื่อนบ้านที่หนีร้อนมาพึ่งเย็น แม่คนนี้ก็ดูแลลูกบุญธรรมเป็นอย่างดี อุปการะไว้จนเห็นบ้านของเขาสงบดีแล้วจึงจะส่งลูกกลับไป

แม่คนนี้จะไม่มีใครไม่ได้เลยนอกจาก "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" พระผู้ทรงเป็น "แม่ของแผ่นดิน" แม่ที่เป็นคู่พระบารมีของพอนับตั้งแต่ที่พระองค์ทรงดำรงตำแหน่งเป็น สมเด็จพระราชินี พระเมตตาของพระองค์ก็ได้แผ่ปกเกล้าเหล่าพสกนิกรชาวไทยได้อย่างไม่ เคยขาด พระองค์ทรงมอบความรัก ความเมตตาให้กับราษฎรของพระองค์ทุก ๆ คน ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการได้อย่างครบถ้วนอย่างแม่คนหนึ่งที่แม่คนหนึ่งพึงจะปฏิบัติต่อลูก พระองค์ทรงเสด็จฯ ไป เยี่ยมราษฎรทั่วผืนแผ่นดินไทย พสกนิกรชาวไทยทุกคนจึงศรัทธาในสถาบันพระมหากษัตริย์อย่าง ลึกซึ้ง และตอบกลับความรักนั้นไว้ในพระราชหฤทัยและสนองตอบ

อันเป็นความรักอันบริสุทธิ์กว้างใหญ่ไพศาล มอบแก่ลูก ๆ ทุกคนของพระองค์

"จับมือลูกเรียนเขียน ก ไก่ สอนให้ลูกเป็นคนดีมีเหตุผล
จากนั้นลูกของแม่แต่ละคน จึงรวมตนเป็นชาติที่มีวัฒนธรรม"

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจใหญ่น้อยนานัปการ ได้อย่างดียิ่ง โดยใช้เวลา ความศรัทธาและความจงรักภักดีของพสกนิกรไทยเป็นเครื่องพิสูจน์แล้วว่า พระองค์ทรงปฏิบัติได้อย่างไม่ขาดตกบกพร่อง พระองค์ทรงขึ้นเขาลงห้วยไปหาทวยราษฎร ด้วยพระราชหฤทัยที่มุ่งมั่นในการบำบัดทุกข์บำรุงสุขให้พสกนิกรที่ทรงเห็นว่ามีคามอดอยากยากแค้น ไม่มี ไฟฟ้า ไม่มีน้ำประปา ไม่มีอาหารกินให้อิ่มท้อง พระแม่ของคนไทยทรงทักถามความยากลำบากต่าง ๆ และรีบเร่งให้ความช่วยเหลืออย่างไม่รอช้า เมื่อลูกป่วยแม่ก็พาหมอมาให้ ลูกไม่ได้เรียนหนังสือแม่ก็ส่ง เสียให้เรียน ท้องที่กัณดารไม่มีครูแม่ก็หาครูมาสอน หรือแม่แต่ลูกไม่มีงานทำ แม่ก็หางานให้โดยทรง เลือกหัตถกรรมให้เป็นอาชีพเสริมการเกษตร ให้โอกาสแก่คนพิการ คนว่างงาน ชาวไทยภูเขาเผ่าต่าง ๆ โดยไม่แบ่งชนชาติ ไม่แบ่งชั้นวรรณะ และด้วยความเชื่อว่าลูกของแม่เป็นคนไทยที่มีสายเลือดของ ความเป็นช่างอยู่ทุกคน หากฝึกฝนให้มากขึ้นก็สามารถสร้างผลงานออกมาได้อย่างวิจิตรงดงามเป็นที่ ประจักษ์แก่สายตาชาวโลก ภายใต้อำนาจใจที่แม่มอบให้ แม่ไม่ต้องการให้ลูก ๆ ของแม่เอาแต่พึ่งพาคน อื่น แม่ต้องการให้ลูก ๆ อยู่ได้ด้วยตนเอง โดยแม่เป็นเพียงผู้ชี้ทางสว่างให้ เป็นผู้สั่งสอนอบรมและมอบ ความรู้ต่าง ๆ ให้แก่ลูก ด้วยหวังให้ลูกสามารถอยู่ร่วมกันได้และเป็นกำลังที่ยอดเยี่ยมของประเทศชาติ ต่อไป

ศูนย์ศิลปาชีพเป็นเพียงหนึ่งสิ่งที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงจัดตั้ง เพื่อ สร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ราษฎร เหมือนกับการให้ชีวิตใหม่แก่ราษฎรที่กำลังประสบความทุกข์ยาก แต่ทว่าพระองค์มิได้ทรงทำเพียงเท่านั้น พระองค์ยังทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจอันใหญ่หลวงอีก นานัปการ อาทิ ด้านการศึกษา พระองค์ทรงพระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์เป็นทุนให้

เยาวชนศึกษาเล่าเรียนตามกำลังความสามารถ จัดตั้งโครงการศาลาร่วมใจ ซึ่งเป็นแหล่งเรียนรู้ด้วยตนเองของราษฎรตามท้องถิ่นต่าง ๆ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและ ทรงจัดตั้งโครงการสวนสัตว์ป่าเปิดภูเขียวตามพระราชดำริ โครงการอนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล ศูนย์เพาะเลี้ยงและขยายพันธุ์สัตว์ป่า โครงการป่ารักษน้ำ ที่พระองค์ทรงตระหนักเห็นความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ดังพระราชดำรัสที่ว่า "ข้าพเจ้าอาจจะได้ทำหน้าที่เพื่อประชาชนมาแล้วหลายอย่าง แต่ข้าพเจ้าไม่สามารถทำให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่าของการรักษาป่า ว่าป่านี้ได้ช่วยพิทักษ์น้ำและเก็บน้ำไว้ในดินเพื่อเรา ก็เหมือนกับข้าพเจ้ายังทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์"

ด้านการศาสนา พระองค์ทรงศรัทธาอุปถัมภ์บำรุงพระบรมพุทธานุชาตนา ทรงปฏิบัติตนตามแบบอย่างของชาวพุทธอันเป็นแบบอย่างที่ดีและมีค่ามากกว่าคำสอน ส่วนพระราชกรณียกิจด้านสาธารณสุข ทรงจัดตั้งสถานกาชาดตามจังหวัดต่าง ๆ ทรงรับคนไข้ผู้ยากไร้ไว้เป็นคนไข้ในพระบรมราชานุอุปถัมภ์ และพระราชภารกิจอื่น ๆ อีกมากมายที่แม่คนหนึ่งมอบให้แก่ลูกของแม่หลายสิบล้านคน

แม่มีบทบาทสำคัญในการที่จะทำให้ "บ้านหลังใหญ่" หลังนี้เป็นที่พักพิงทางกายใจอันอบอุ่นและสุขสบายของลูก ๆ ทุกคน โดยจะเห็นได้ว่าทุกคราวที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมเหล่าพสกนิกรตามสถานที่ต่าง ๆ ราษฎรจะยอมเดินทางมาไกลหลายสิบล้านร้อยกิโลเมตร และยินดีที่จะรอคอยเพื่อเข้าเฝ้าฯ พระองค์ตั้งแต่เช้า โดยไม่สนใจต่อสภาพภูมิอากาศที่ร้อนหรือหนาวเพียงใด ไม่สนใจว่าพระองค์จะเสด็จฯ มาถึงเมื่อไหร่ เพียงแค่ได้เห็นพระพักตร์ของพระองค์เพียงชั่วขณะเดียว ได้ยินพระสุรเสียงอันอ่อนโยนที่พระองค์รับสั่งถามว่า "มาคอยนานไหมจ๊ะ" เพียงประโยคเดียวก็ถึงกับทำให้น้ำตาของหลาย ๆ คนไหลอาบแก้มด้วยความตื้นตัน พระองค์ทรงทำลายกำแพงแห่งความสูงส่งทั้งมวลอย่างราบคาบ เหลือเพียงความรักความผูกพันระหว่าง "แม่" กับ "ลูก" ที่ไม่มีสิ่งใดมาขวางกั้น

ความรักความเอื้ออาทรที่แม่คนหนึ่งได้มอบให้ลูกหลายสิบล้านคนอย่างเท่าเทียมไม่เอนเอียงปลื้มปีติยินดีกับลูกที่ประสบความสำเร็จ และพยายามบำบัดทุกข์บำรุงสุขแก่ลูก ๆ ที่ยังได้รับความทุกข์ยากด้วย พระราชอัจฉริยภาพอันปราดเปรื่อง ดังสายฝนที่โปรยความชุ่มชื้นให้แก่แผ่นดินที่แห้งแล้งให้กลับมามีชีวิตชีวาอีกครั้ง พระองค์ทรงเป็น "แม่หลวง" เป็น "แม่ของแผ่นดิน" ที่ลูก ๆ กว่าหกสิบล้านคนเคารพรักและรักดีอย่างไม่มีวันเสื่อมคลายไปจากหัวใจของชาวไทยทุกคน

"ซาบซึ้งในพระองค์ทรงก่อเกื้อ
เคยกันดารพลันชื่นฉ่ำคลายลำเค็ญ

ใต้จดเหนือเสด็จเยือนเลื่อนทุกข์เข็ญ
พระทรงเป็น "แม่หลวง" ของปวงชน

รางวัลชนะเลิศการประกวดเรียงความในงานคอนเสิร์ตรักชาติ

นางสาวรุ่งนภา ฐูปหอม ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4/1

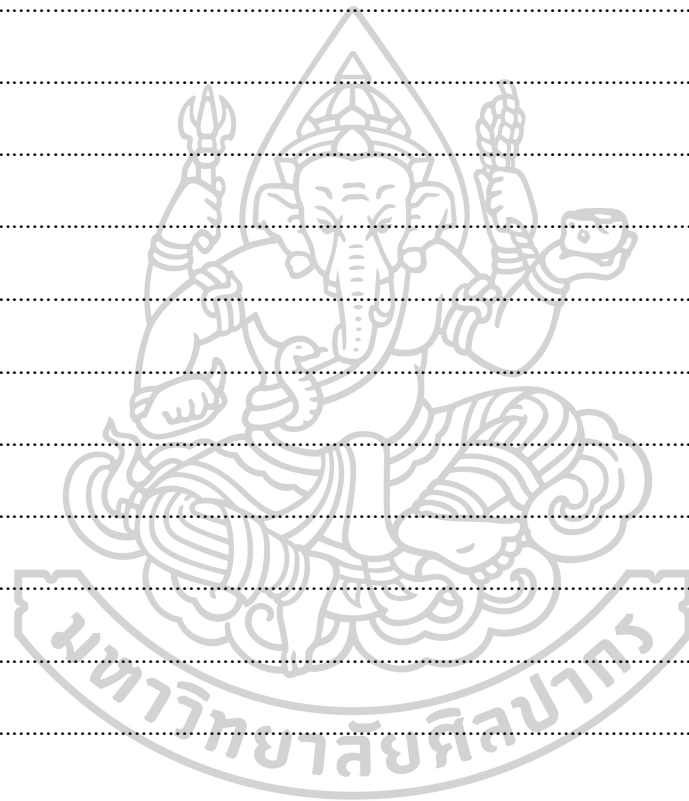
โรงเรียนนาโบสถ์พิทยาคม จังหวัดตาก

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ (ก่อนเรียน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความตามรูปแบบจากหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ความยาว
ประมาณ 15-20 บรรทัด ใช้เวลาในการทำ 50 นาที

“ครอบครัวในอุดมคติของฉัน”

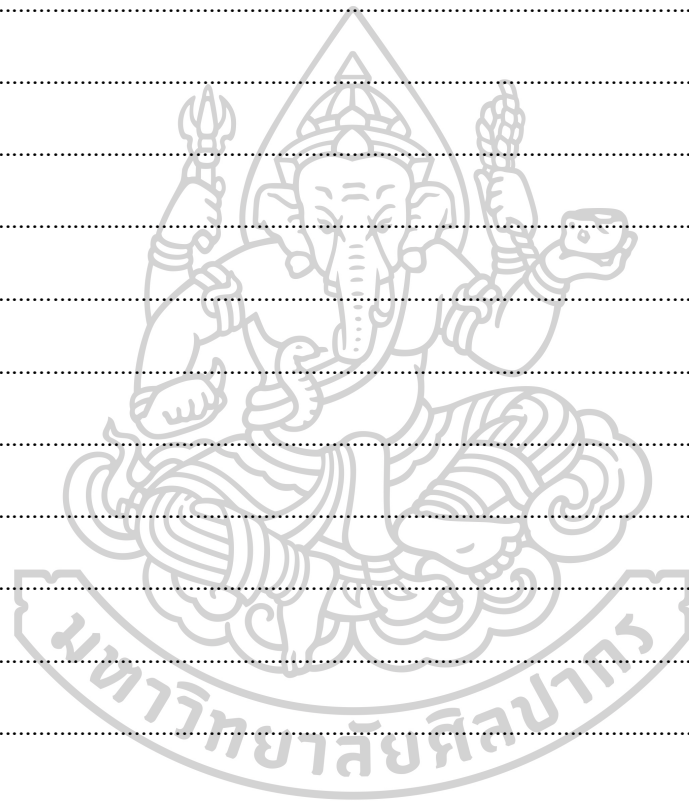

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

แบบทดสอบวัดความสามารถในการเขียนเรียงความ (หลังเรียน)

คำชี้แจง ให้นักเรียนเขียนเรียงความตามรูปแบบจากหัวข้อที่กำหนดให้ต่อไปนี้ ความยาว
ประมาณ 15-20 บรรทัด ใช้เวลาในการทำ 50 นาที

“โรงเรียนในอุดมคติของฉัน”

ชื่อ-นามสกุล.....ชั้น.....เลขที่.....

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการเขียนเรียงความ

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนนเกณฑ์			
	4	3	2	1
1. องค์ประกอบประเมิน	มีองค์ประกอบของเรียงความครบถ้วน คือ ชื่อเรื่อง คำนำ เนื้อเรื่อง สรุป	มีองค์ประกอบของเรียงความไม่ครบถ้วน แต่ขาดเพียง 1 ส่วน จากองค์ประกอบหลัก	มีองค์ประกอบของเรียงความไม่ครบถ้วน ขาด 2 ส่วน จากองค์ประกอบหลัก	มีองค์ประกอบของเรียงความไม่ครบถ้วน ขาด 3 ส่วน จากองค์ประกอบหลัก
2. เนื้อหา	เนื้อหามีความสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุนนำเสนอ ข้อเท็จจริง มีการอ้างอิง แหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือ	เนื้อหาสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด มีข้อมูลสนับสนุนส่วนใหญ่เป็นข้อเท็จจริง มีการอ้างอิง แหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้แต่บางแห่งอาจยังไม่ครบถ้วน	เนื้อหาสอดคล้องกับประเด็นที่กำหนดบางส่วน ข้อมูลสนับสนุนยังไม่เพียงพอหรือไม่ชัดเจน อ้างอิง แหล่งข้อมูลไม่ครบถ้วนหรือใช้แหล่งที่ไม่ที่น่าเชื่อถือบางส่วน	เนื้อหาไม่สอดคล้องกับประเด็นที่กำหนด ขาดข้อมูลสนับสนุนที่ชัดเจนหรือใช้ข้อเท็จจริงน้อยมาก ไม่มีการอ้างอิงหรืออ้างอิงจากแหล่งที่ไม่น่าเชื่อถือ
3. กลวิธีการนำเสนอ	การดำเนินเรื่องเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ชัดเจน เชื่อมโยงเหตุผลอย่าง	การดำเนินเรื่องมีลำดับที่เหมาะสมและสมเหตุสมผลโดยรวม มีความกระชับในระดับ	ลำดับเนื้อหาไม่ต่อเนื่องหรือไม่ชัดเจนในบางส่วน การเชื่อมโยงเหตุผลยังไม่แน่น	การดำเนินเรื่องขาดลำดับที่ชัดเจน ไม่สมเหตุสมผล มีความสับสน
4. การใช้ภาษา	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ใช้สำนวนโวหารหรือคำประพันธ์ เช่น ภาพพจน์ โวหาร การซ้ำคำ ประกอบได้อย่างเหมาะสมสื่อ	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย ใช้สำนวนโวหารหรือคำประพันธ์ เช่น ภาพพจน์ โวหาร การซ้ำคำ ประกอบได้อย่างเหมาะสมสื่อ	ใช้ภาษาถูกต้อง สละสลวย	ใช้ภาษาถูกต้อง

ประเด็นการประเมิน	ระดับคะแนนเกณฑ์			
	4	3	2	1
4. การใช้ภาษา	ความหมายและ อารมณ์ได้ชัดเจน ลำดับความไม่ วกวน	ความหมายและ อารมณ์ได้ชัดเจน		
5. อักษรวิธี (การนับคำพืด ถ้าพืดซ้ำคำ เดียวกันให้ นับเป็น 1 แห่ง)	สะกดคำ ใช้ อักษรย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย วรรคถูกต้อง ทั้งหมด	สะกดคำ ใช้ อักษรย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมายวรรค ตอนพืด 1-3 แห่ง	สะกดคำ ใช้ อักษรย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย วรรคตอนพืด 4-6 แห่ง	สะกดคำ ใช้ อักษรย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย วรรคตอนพืดเกิน 7 แห่งขึ้นไป

เกณฑ์การประเมินคุณภาพ

ช่วงคะแนน	ระดับคุณภาพ
16 - 20 คะแนน	ดีมาก
11 - 15 คะแนน	ดี
6 - 10 คะแนน	พอใช้
1 - 5 คะแนน	ปรับปรุง

หมายเหตุ : ได้เกณฑ์คุณภาพ “ดี” ขึ้นไปถือว่าผ่าน

**แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
ที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน**

คำชี้แจง : ให้นักเรียนทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่มีต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามรูปแบบอรรถฐาน

5 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยมากที่สุด

4 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยมาก

3 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยปานกลาง

2 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยน้อย

1 คะแนน หมายถึง เห็นด้วยน้อยที่สุด

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านเนื้อหา						
1.	ตัวอย่างงานเขียนที่นำมาให้นักเรียนได้ศึกษามีเนื้อหาที่น่าสนใจ เขียนได้ชัดเจน เข้าใจง่าย					
2.	ตัวอย่างงานเขียนที่นำมาให้นักเรียนได้ศึกษามีความยากง่ายเหมาะสมกับความสามารถของนักเรียน					
3.	ตัวอย่างงานเขียนที่นำมาให้นักเรียนได้ศึกษาสอดคล้องกับความถนัดและความสนใจของนักเรียน					
4.	แบบฝึกการเขียนเรียงความมีจำนวนเพียงพอต่อการพัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน					
รวมด้านเนื้อหา						
ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
5.	การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนาน กระตุ้นความสนใจในการเรียน					

ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
6.	การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ช่วยให้นักเรียนได้เพิ่มพูน และสร้างประสบการณ์ด้านการเขียนเรียงความได้					
7.	การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ช่วยให้นักเรียนมองเห็นแนวทางในการเขียนเรียงความได้					
8.	การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน มีระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนอย่างเหมาะสมและเพียงพอที่จะทำให้เกิดความสามารถในการเขียนเรียงความได้					
รวมด้านบรรยากาศการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						
ด้านประโยชน์ที่จะได้รับการจัดกิจกรรม						
9.	การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ช่วยให้นักเรียนพัฒนาความสามารถในการเขียนเรียงความของตนเองได้					
10.	การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจในการเขียนเรียงความครั้งต่อไปได้					
11.	การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความ โดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ทำให้นักเรียนเขียนเรียงความได้ดีขึ้น					

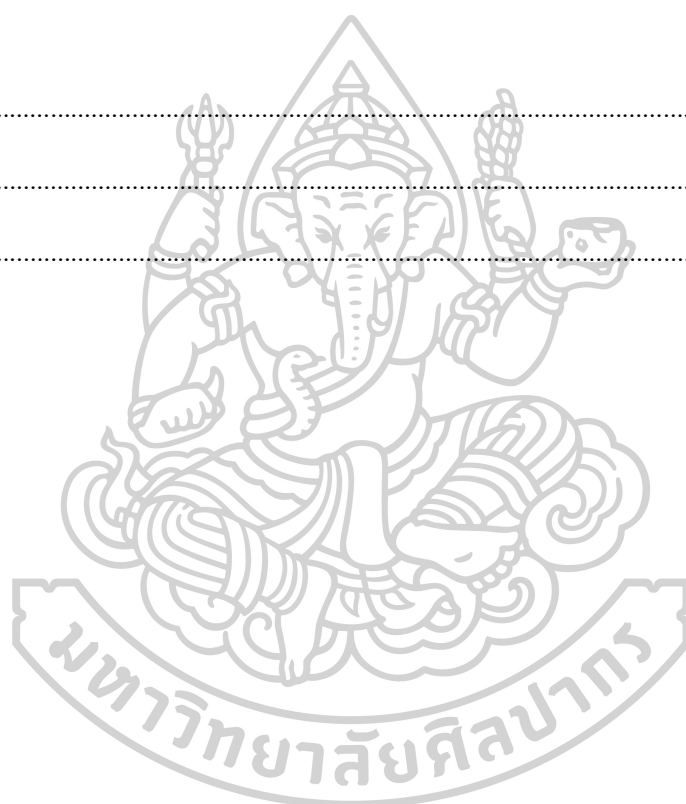
ข้อที่	รายการ	ระดับความคิดเห็น				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	ด้านประโยชน์ที่จะได้รับการจัดกิจกรรม					
12.	การจัดการเรียนรู้เรื่องการเขียนเรียงความโดยใช้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดอรรถฐาน ทำให้นักเรียนได้ฝึกคิดและทำงานอย่างเป็นระบบ					
	รวมด้านประโยชน์ที่จะได้รับการจัดกิจกรรม					

ข้อเสนอแนะ

.....

.....

.....

ภาคผนวก ง

ข้อมูลแสดงผลการทดลอง

1. คะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนกลุ่ม Try Out
2. คะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง
3. ตัวอย่างผลงานการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่าง

ตารางที่ 30 คะแนนความสามารถในการเขียนเรียงความของนักเรียนกลุ่ม Try Out

ลำดับ ที่	ผู้สังเกตที่ 1						ผู้สังเกตที่ 2					
	ด้าน 1	ด้าน 2	ด้าน 3	ด้าน 4	ด้าน 5	รวม	ด้าน 1	ด้าน 2	ด้าน 3	ด้าน 4	ด้าน 5	รวม
1	3	2	2	3	3	13	3	2	2	2	3	12
2	4	2	2	2	1	11	4	2	2	2	1	11
3	4	2	1	2	2	11	4	2	2	2	2	12
4	4	1	1	2	3	11	4	2	2	2	3	13
5	4	2	1	3	2	12	4	2	2	2	2	12
6	4	2	2	2	2	12	4	3	2	2	2	13
7	4	1	2	3	3	13	4	2	2	2	3	13
8	3	2	3	2	3	13	3	2	2	2	3	12
9	3	2	2	3	3	13	3	2	2	3	3	13
10	4	1	1	2	2	10	4	2	2	2	2	12

ตารางที่ 31 ผลการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน

นักเรียนคนที่	ก่อนเรียน Pre- test	หลังเรียน Post- test
1	10	13
2	11	15
3	10	13
4	10	13
5	9	13
6	11	14
7	12	15
8	12	14
9	8	13
10	10	13
11	10	13
12	10	13
13	12	15
14	10	13
15	11	14
16	10	13
17	10	14
18	10	15
19	8	13
20	7	12
21	9	14
22	10	15
23	10	15
24	10	13
25	10	13
26	8	13
(M)	9.92	13.62
(SD)	1.23	0.90

ตัวอย่างผลงานการเขียนเรียงความของกลุ่มตัวอย่าง

คำชี้แจง : ให้นักเรียนเขียนเรียงความในหัวข้อเรื่อง "บุคคลที่เป็นต้นแบบของฉัน" พร้อมทั้งชื่อเรื่องให้เหมาะสม ความยาวไม่เกิน 1 หน้ากระดาษเอสี่ (20 คะแนน)

เรื่อง My idol ของฉัน

มีคนเคยกล่าวไว้ว่า “ไม่ว่าความฝันจะเล็กหรือใหญ่อย่าฟังคนอื่นมากเกินไป เราต้องเชื่อมั่นในตนเองและเชื่อว่าเราทำได้อยู่แล้ว” คำพูดนี้หลุดออกมาจากคนธรรมดาคนหนึ่งที่กำลังกลายเป็นศิลปินระดับโลกและกลายเป็น My idol ของฉัน

คนที่ฉันกำลังกล่าวถึงอยู่ คือ “ลลิษา มโนบาล” หรือที่เรารู้จักกันในนาม “Lisa Blackpink” เป็น นักร้อง นักเต้น ชาวไทยไม่กี่คนที่โด่งดังบนเวทีระดับโลกไม่ว่าจะเป็นเทศกาลดนตรีระดับโลก “Global Citizen Festival” ที่รวมเหล่าศิลปินดัง ๆ เช่น Jelly Roll, Doja Cat, Post Malone นอกจากนี้พี่ลิซายังได้สร้างผลงานเพลงอีกมากมายไม่ว่าจะเป็นเพลง Rockstar ซึ่งมีคนดูประมาณ 217 ล้านคน หรือจะเป็นเพลง LALISA ซึ่งมียอดคนดูถึง 724 ล้านคน

สิ่งที่ทำให้ฉันเลือกพี่ Lisa เป็น My idol ของฉันคือความพยายามในการฝึกซ้อม พี่ลิซ่าเป็นเด็กฝึกของ YG เกือบ 5 ปี กว่าจะได้มาเดบิวเป็นศิลปิน พี่ลิซ่าเคยเล่าว่าต้องไปอยู่เกาหลีคนเดียวตั้งแต่อายุ 14 ปี ไม่รู้จักใครเลย พูดภาษาเกาหลีก็ไม่ได้ ตอนไปอยู่แรก ๆ ร้องไห้เกือบทุกวัน แต่พี่ลิซ่าก็ยังมี ความพยายามในการฝึกซ้อมอย่างหนักเพื่อจะได้เป็นศิลปิน จนถึงตอนนี้พี่ลิซ่าก็เรียกได้ว่าประสบความสำเร็จ Blackpink ที่ได้รับความนิยมจากทั่วโลก ได้ร่วมงานกับแบรนด์ดังต่างประเทศมากมาย ไม่ว่าจะเป็นแบรนด์แอมบาสดอร์ดัง ๆ ต่างประเทศคนแรกเป็นทางการของ Celine อีกด้วย ฉันเป็นคนหนึ่งที่ติดตามพี่ลิซ่าอยู่ ตอนนี้ IG ของเธอมียอดฟอลโลวถึง 104 ล้าน ทำให้เป็นศิลปินอันดับ 1 ในเกาหลีที่มีผู้ติดตามเยอะที่สุด เหตุผลที่ชื่นชอบคือ ความอดทน ความพยายามฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ด้วยตัวเอง จนกระทั่งโด่งดังไปไกลระดับโลกแล้ว

นี่คือเหตุผลทั้งหมดที่เลือกพี่ลิซ่าเป็นไอดอลของฉัน ชีวิตของคนเรามีต้นทุนไม่เหมือนกัน การที่เราได้ตั้งเป้าหมายในชีวิตสูง ๆ เราก็ไม่ผิด เพราะทุกคนล้วนมีความฝันที่แตกต่างกันออกไป แต่ว่าใครจะทำให้ความฝันสำเร็จตรงตามเป้าหมายได้ตอนไหน ความพยายามเท่านั้นที่จะพาเราไปถึงเป้าหมายได้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล

นางสาวศิริกาญจน์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา

วุฒิการศึกษา

พ.ศ. 2558 สำเร็จการศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยรามคำแหง

พ.ศ. 2563 ศึกษาต่อระดับปริญญาโท

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

